

Je alarm že prepozen?

Da je onesnaženost črnomaljskih rek in potokov vse večja, ni nikarkršna skrivnost. O tem je bilo izrečenih že mnogo besed, preleteli potoki črnili. Teško pa bi bilo moč reči, da so zaradi tega postale vode kaj bolj čiste. Prav nasprotno, njihova kvaliteta je vse slabša. Posledice onesnaženosti Lahinje so bile že doslej prav katastrofalne, saj je nekaj let zapored ob suši prišlo do pogina rib. Seveda onesnažena Lahinja vpliva tudi na Kolpo, v katero se izliva. Sicer pa ne gre le za Lahinjino in Kolpo, ampak so preveč onesnažene tudi druge vode v črnomaljski občini. Ta onesnaženost je, kot pravijo v uradniščem jeziku, prekomerna in splošna. To pa pomeni, da so že ogroženi tudi doslej manj onesnaženi vodni viri. Še bolj zaskrbljujoče pa je, da niso več izjema niti viri pitne vode. Prav zato so že pred poldrugim letom na črnomaljski skupščini sprejeli program za dokončno nastavitve in vzdrževanje katastra onesnaževalcev voda.

Novembra lani so določili vse večje onesnaževalce ob Lahinji, Dobljici, Kolpi, Podturnščici in Krupi, kjer pa so ugotovili samo prostorninsko obremenitev površinskih voda z odpadnimi vodami. Drugi korak pa je ugotavljanje obremenitve površinskih voda v občini, da jih bodo lahko uvrstili v kakovostne razrede. Tokrat se bodo v službi za epidemiologijo, higieno in ekologijo na Zavodu za socialno medicino in higieno iz Novega mesta temeljiteje lotili Lahinje na izvru, v Črnomlju in ob prestopu v metliško občino ter njenih pritokov Dobljice in Podturnščice. S pomočjo vzorcev, ki jih bodo vzeli na desetih merilnih mestih, bodo opravili kemične in biološke preiskave ter bakteriološke in virološke analize. Vse te raziskave bodo veljale dobrih 600 tisoč tolarjev, od katerih bo polovico zagotovil občinski proračun, druga polovica pa bodo ekološka sredstva.

Ta vsota se lahko zdi komu visoka, drugemu pa celo nizka za projekt, kakršnega načrtujejo na Zavodu za socialno medicino in higieno. Čeprav pomeni ta naloga prav tako skrb za čistejšo okolje, je po drugi strani vprašanje, v kolikšni meri bo Lahinja zares lahko bolj čista samo zaradi tega, ker bodo določili kataster njenih onesnaževalcev. To za njeno čistočo še zdavnaj ne bo dovolj, če se ne bodo našli tudi tisti, ki bodo ukrepali proti packom, ki sedaj ravno za Lahinjo in drugimi črnomaljskimi vodami kot pravicar z mehkom. In teh ni malo, pravzaprav - kot pravijo ribiči - na krivica ni moč pokazati s prstom, ker so krivci vsi. A na nekaterih je krivda vseeno za spoznanje večja kot na drugih. Zato samo podatki o raziskavah in s tem zadoščenje, da so uresničili program skupščine občine, gotovo ne bodo zadostovali. Potrebno bo storiti kaj, da bo Lahinja zares bolj čista.

Ob bližajočem se poletju in z njim neizbežni suši pa ni odveč vprašanje, ali je zares potrebno čakati na izsledke raziskav ali pa ne bi bilo dobro ukrepati že prej. Kajti vsak prvošolček ve, da je Lahinja v središču Črnomlja le še kanal za odpadne vode, v katerem bo tudi letos, ko bo gladina vode v sušnih mesecih upadla, lahko prišlo do pogina rib in drugega življa, ki je v reki še ostal, če ne bodo ukrepali pravočasno. Toda ali je tudi danes sploh še pravi čas? Ali ni zamuda, ki se povečuje z iztokom vsakega litra odpadka iz mestne kanalizacije v reko, že sedaj prevelika? Ni alarm sprožen že prepozno? Morda ne, če ne bo ostal le na papirju, tako kot so ostali številni pozivi, opozorila in protesti črnomaljskih ribičev, ki se prav po sifzofsko borijo za nekdanjo črnomaljsko lepoto Lahinjo.

M. BEZEK-JAKŠE

VIŠJE CENE ZA VRTEC

TREBNJE — Trebanjski izvršni svet je po daljši razpravi na predlog Vzgojno-varstvene organizacije Trebnje le dal soglasje k novi ekonomski ceni za jasli in ostale oddelke tega zavoda. Po drugih dolenskih in posavskih občinah znaša prispevek staršev 44 do 55 odst. ekonomske cene stroškov za otroka v zavodu. V trebanjski občini bodo poslej starši plačevali največ 6.868 tolarjev za otroka v jaslih in 5.383 tolarjev za otroka v drugih oddelkih vrta.

POLETNA PLESNA ŠOLA

LJUBLJANA — Od 23. junija do 3. julija bo v Ljubljani potekala poletna plesna šola, namenjena tistim, ki se že ukvarjajo s plesom in imajo dobro t.i. plesno predznanje. Šolo bodo vodili oz. na njej predavali domači in ugledni strokovnjaki iz tujine, med njimi tudi Fred Lasserre, mojster iz Pariza.

UNIMA 92 PRI NAS

LJUBLJANA — Ta teden poteka v Ljubljani mednarodni festival lutk Unima 92. V Cankarjevem domu so pripravili več razstav. V nedeljo so odprli razstavo Evromarionete 92 in razstavo Lutke družine Monticelli, v ponedeljek pa še razstavo lutk Enrica Baja, sicer slikarja in grafika iz Italije.

Načrti Kolpe za leta vnaprej

Velike upe polagajo na nov material, imenovan kerrock — Novogradnja — Iskanje tujih trgov, a tudi na bivšega jugoslovanskega ne bodo pozabili

METLIKA — Tukajšnje podjetje Kolpa, d.d., z dvema hčerama, Kolposan, d.o.o., in Kolpo-ker, d.o.o., je gotovo edino daleč naokrog, ki gradi nove proizvodne in skladiščne prostore. V njih bodo izdelovali nov material, imenovan kerrock, ter izdelke iz njega. To je material, podoben marmorju, ki ga je moč obdelovati z lesno-predelovalnimi stroji in tudi reciklirati, na dotik pa je topel, zelo trpežen, lahko ga izdelajo v nešteti barvnih odtenkih in oblikujejo v različne oblike.

Po zagotovilih direktorja Kolpe, d.d., Petra Henčiča so s pomočjo tržnih raziskav ugotovili, da imajo z novim materialom velike možnosti za prodajo. Zavedajo pa se, da bodo čez nekaj let gotovo zopet pridobili izgubljeno tržišče v nekdanjih jugoslovanskih republikah. Toda takrat bo prepozno, če bodo šele iskali, kaj naj novim kupcem ponudijo, ampak bodo morali biti pripravljeni s svojimi izdelki. Prav zato so se odločili za novo naložbo, ki bo z opremo vred veljala 2,6 milijona DEM.

Prve količine kerrocka so že v prodaji, vzorce pa so poslali tudi v Italijo in na Nizozemsko, ki velja za največje porabnik tovrstnega materiala v Evropi. Sicer pa poleg Kolpe samo še eno podjetje v Evropi dela kerrock in izdelke iz njega. Tudi zato bodo v Metliki poskrbeli za zaščito tega materiala, da se bodo izognili zlorabam, kajti kerrock je

plod lastnega znanja Kolpinih delavcev v razvojemnem laboratoriju. Načrtujejo, da bo proizvodnja v novih prostorih stekla že letošnjega oktobra ali novembra, če bodo seveda časi normalni. Hkrati pa bodo modernizirali tudi se-

DRŽAVNI PRVAK IZ DOMAČIH DELAVNIC — Boštjan Jarc, osmošolec iz bršljske osnovne šole, je konec maja na Vrhnikih predstavil maketo semaforiziranega križišča. Postal je državni prvak iz domačih delavnic. Križišče je naredil že lani, povsem dokončal ga je letos. Na tekmovanju se je predstavil tudi z železniško signalizacijo, vendar je pri predstavitvi naprava odpovedala. Za semaforizirano križišče je Boštjana navdušil brat, pri izdelavi pa mu je pomagal mentor Janez Sovič, ki na šoli poučuje tehnični pouk. Boštjan se je vpisal na prometno železničarsko šolo, kjer bo lahko nadaljeval z elektronikom in urejanjem prometa. (Foto: J. Dornič)

RAZVOJ GRE BLIŽE KOČEVJU

KOČEVJE — Zaradi neuresničenih želja prebivalcev obkoljskih vasi po intenzivnejšem razvoju cestnih, komunalnih in drugih infrastruktur ter specifičnosti, ki se kaže tudi v neresenem obsejnim režimu, se razvoj seli na nekoliko bližja mesta občinskega središča, in sicer v krajevne skupnosti Predgrad in Draga. Tako se v KS Draga oziroma v naselju Trava predvideva izgradnja dveh proizvodnih obratov v prostorih nekdanje osnovne šole. Z vidika turizma so pridobili investitorja, ki bo zgradil objekt za gostinstvo in trgovino in za domačine tudi pomembno menjalnico, saj KS Draga meji na sosednjo hrvaško občino Čabar. Kraj postaja atraktiven zaradi velikih možnosti ponudbe kmečkega turizma. Druge dobrine, predvsem v rednem, intenzivnejšem avtobusnem prevozu ter bencinska črpalnica, so za sedaj samo želja krajanov. Vse kaže, da se bo ta del občine pričel povezovati s krajevno skupnostjo Kočevska Reka, tako da bo to območje postalo dostopno za širšo javnost, predvsem s stališča turistične ponudbe.

M. G.-Č

Marijan Šonc

NOVO MESTO — V četrtek, 11. junija, so se na smihelskem pokopališču krkaši zadnji poslovili od svojega ljubelega sodelavca Marijana Šonca, direktorja finančnega sektorja Krke, Novomeščani pa od svojega someščana.

Marijan Šonc je prišel v Krko kmalu po njeni ustanovitvi, februarja 1959. Sam je pripovedoval, da ga je vzel v službo mr. ph. Boris Andrijačič, s katerim sta postala velika prijatelja. Najprej je delal v komercialni, nato pa v sektorju za investicije. V tistih letih se je Krka širila in dograjevala in k temu je veliko prispeval tudi Marijan Šonc. Včasih so delali podnevi in ponoči, da so uresničili zamisli, ki si jih je zastavil takrat majhen in mlad kolektiv. Njegova vedra narava in smisel za humor sta pomagala premagati marsikatero oviro in sta vplivala sodelavcem vedno novih moči.

Skoraj 20 let je delal v finančni, na področju, ki zahteva strokovnost, odgovornost in predvsem poštenost. Poznal je vse banke in bankirje in vse skrivnosti finančne stroke. Vrsto let je sodeloval v strokovnih organih bank in bil nazadnje predsednik upravnega odbora Ljubljanske banke, Dolenske banke Novo mesto, predsednik upravnega odbora Slovenske investicijske banke pa tudi predsednik društva računovodskih in finančnih delavcev Dolenske in Bele krajine.

S svojim znanjem, strokovnostjo in ugledom, ki si ga je pridobil v finančnih krogih, pa ni prispeval le k razvoju in uspehom Krke, ampak tudi Novega mesta in vse Dolenskeje. Sodeloval je pri gradnji športne dvorane, stadiona, novega mosta, smučarskega centra na Gačah in še pri mnogih drugih gospodarskih, športnih in kulturnih projektih, ki so obrodili bogate sadove in prispevali k boljši kakovosti življenja vseh. Kljub temu je Marijan Šonc ostal skromen in si ni želel priznanj, ki jih je prav gotovo zaslužil.

Bil je človek z neizmerno energijo. Namenjal jo je ne le službenim, stro-

kovnim in družbenim funkcijam, ampak tudi športu in dolgoletnim prijateljem, s katerimi je sodeloval na tem področju. Dal je poleta Krkinemu smučanju, odbojki in vsem ostalim športom ter zastavljal svoj ugled in moči za pridobitev sredstev za pospeševanje in razvoj športne dejavnosti v Krki, Novem mestu in širše. Kjerkoli je bil, karkoli je delal, vedno se je boril s svojo priložnostno zagnanostjo, optimizmom in vedrino. Poznal je tudi svoj intimni umik, K reki Krki, kjer pa je svoje organizacijske sposobnosti razdal ribski družini, katere dolgoletni član je bil.

Njegovo življenje ni bilo lahko. Med vojno je bil kot devetleten otrok skupaj z družino interniran v taborišče v Dachau. Gotovo je ta čas internacije v veliki meri vplival na njegovo osebnost. Vedno je bil pripravljen postati, prislunhiti težavam, se pogovoriti s človekom, ga potolažiti in mu pomagati. Sodelavci so mu zaupali in verjeli. Rad je imel Novo mesto in Dolensko, kjer je preživel največji del življenja, rad je imel Trško goro, kjer je prebil svoje zadnje dni. Kot je mehka in zlahna pokrajina, ki jo je imel rad, tako je bilo njegovo življenje: prežeto z mehko in zlahnostjo, vedrino in prijateljstvom. Takega se bodo spominjali sodelavci in prijatelji.

dajo proizvodnjo kopalniške opreme. Res, da zaradi kerrocka v Kolpi ne bo prišlo do novih zaposlitev, a tudi odpustitve delavcev ne bo, kar je po Henčičevih besedah prav tako uspeh.

Sedaj je namreč zaradi izgube jugoslovanskega trga od 222 zaposlenih na čakanju 22 delavcev. Prav zaradi vojne in blokad v bivši Jugoslaviji je Kolpa izgubila 60 odst. vsjih tržišč, vendar jim je z osvajanjem tujih, zlasti pa nemškega trga uspelo, da zaostajajo za letnim planom le za 20 odst. Izvoz še naprej povečujemo, čeprav so v tujini nenormalni pogoji normalnega trženja.

• S Hrvaško bi Kolpa sicer lahko trgovala, toda kaj, ko ji mora metliško podjetje odpisati velike zamudne obresti za preteklo leto, da lahko iztrži vsaj dolgove. V Kolpi se jim zdi takšno ravnanje Hrvatov nesramno, zato sedaj prodajajo blago le tistim, ki takoj plačajo ali pa izdelke zamenjajo za drugo blago.

Tujci vedo, da je Slovenija lačna denarja, zato velikokrat postavijo nenormalne zahteve. Žal pa tudi tisti, ki naj bi v naši republiki skrbeli za razvoj gospodarstva, delajo zelo neusklajeno, tako da si marsikdaj tudi z njimi ni moč veliko pomagati,« potarna Henčič.

M. BEZEK-JAKŠE

DRAŽJE KOMUNALNE STORITVE

SEVNICA — Tukajšnji občinski izvršni svet je na ponedeljkovi seji odobril povečanje cen komunalnih storitev (voda, kanalizacija in odvoz smeti) sevniki Komunalni za 11,2 odstotka, in sicer od 1. julija. Za toliko bodo višje tudi stanovanjske najemnine.

Priznanja ob prazniku Kočevja

Letos dva bronasta grba mesta, trije srebrni grbi in dve zlati spominski plaketi zaslužnim za razvoj mesta Kočevje in krajevne skupnosti

KOČEVJE — Krajevna skupnost Kočevje-mesto je tudi letos podelila priznanja posebno zaslužnim za razvoj mesta in krajevne skupnosti. Običajno jih podeljujejo vsako leto ob krajevnem prazniku 4. maju, letošnja podelitev je bila minuli petek.

Dobitnike in druge goste je najprej nagovoril predsednik sveta KS Anton Starc. Kulturni program so izvedli učenci kočevske Glasbene šole. Priznanja pa sta podelila predsednik A. Starc in predsednik žirije za priznanja Franci Dovč.

Bronasti grb mesta z listino o podelitvi sta prejela Ernest Deržek, ki je še posebno zaslužen za uspehe kočevskih strelecov, saj sodojmo med boljše v republiki, in občinski štab Civilne zaščite za uspešno delo med agresijo na Slovenijo ter za organizacijo in usklajevanje nudenja pomoči beguncem iz območja nekdanje Jugoslavije.

Srebrni grb mesta Kočevje z listino o podelitvi so prejeli: inž. Janez Gomboc, ki je brezplačno naredil načrt za ureditev spominskega parka na Trati in je tudi pripomogel, da je to območje proglašeno za kulturno-zgodovinski spomenik; Služba družbenega knjigovodstva-podružnica Kočevje za zglodno ureditev poslovne stavbe in njene okolice, kar je vedno zaslužen za direktorice Cirile Žlindra; ter še Policijska postaja Kočevje, ki je kljub nezadostnemu številu delavcev uspešno poskrbela med lanko vojno za varnost krajanov in materialnih dobrin.

Zlato spominsko plaketo sta prejela: Ivan Cerar, priljubljeni upokojeni učitelj, mentor in prijatelj dijakov ter prof. Miloš Humek, upokojeni direktor Glasbene šole Kočevje in komponist, za svoje delo na kulturnem področju.

J. P.

Največji dolgujejo največ

Problemi metliške Komunalne

METLIKA — V tukajšnji Komunalni tamajo, da imajo težave predvsem pri nabavi vodovodnega materiala, kajti slovenska industrija je že davno opustila tovrstno proizvodnjo, saj so izdelki prihajali iz drugih jugoslovanskih republik. Tisto, kar pa je še moč kupiti na slovenskem trgu, je po njihovem zatrjevanju vsakih štirinajst dni za 30 odst. dražje. Celo v tujini je moč ta material nabaviti po nižjih cenah kot v Sloveniji.

Po drugi strani pa cene komunalnih storitev lahko rastejo za 20 odst. počasneje kot znašajo življenjski stroški. Zato v Komunalni opozarjajo, da je edini način, da bodo zmogli razkorak med cenami materiala in storitev, zniževanje plač in apelirajo na republiško vlado, da začne zmanjševati svoje stroške. Prav zato, ker si v Komunalni ne morejo privoščiti večjih zalog materiala in pripomočkov, pa se lahko zgodi, da bodo morebitne motnje na vodovodni napeljavi trajale dlje časa, kot bi sicer, če bi imeli vse potrebno pri roki.

Zaradi njihove majhnosti se jim močno pozna dolg, ki ga imajo njihovi porabniki. Konec maja so jim dolgovali 3,5 milijona tolarjev, to pa je vsota, ki je takrat pomenila tri mesečne plače za celotno podjetje. Največji dolžniki pa so prav štirje največji porabniki v občini, ki jim plačujejo komunalne storitve za najaj.

M.B.-J.

Naša anketa

Smrt ostaja politična?

7. junija je na predvolilnem shodu v Jurovskem Dolu pri Lenartu pod streljo omahnil Ivan Kramberger. Dobri človek iz Negove, ki si je naziv prislužil s pomočjo premmojem, je v 56 letih prehodil pot od uboga hlapčka, čistilca kanalov in dimnikarja do medicinskega tehnika, izvedenca za dializne naprave v Nemčiji in inovatorja na tem področju ter do kandidata za predsednika republike Slovenije na njenih prvih povojnih večstrankarskih volitvah leta 1990, na katerih je pobral skoraj petino glasov. Letos je ponovno napovedal takšno kandidaturu in od februarja sem je imel že okrog 90 javnih shodov. Kot je bilo zanj značilno, je na njih spet neusmiljeno in neposredno zgrožen kazal na premmojem nepravilnosti, kot jih je pri nas sam videl. Mnogi so se ob tem le muzali in prizanesljivo nasmihali ter ga zaradi poti v politiko imeli napol za norca — čeprav so ga cenili in spoštovali kot dobrotnika — a bi na letošnjih volitvah gotovo še močneje kot pred dvema letoma mešal štrene. Je potem čudno, če je vsa Slovenija, osupla in zgrožena nad tragično Krambergerjevo smrtjo, pomislila na atentat, na politični uboj? Notranji minister Igor Bavčar je že naslednji dan po prijetu osumljenca pojasnjeval, da je pri uboju očitno šlo za osebne motive. Dogodek za večino kljub temu ostaja političen in ostajata zgroženost in tesnoba, tako zaradi smrti dobrotnika kot zaradi dejstva, da so tudi takšne stvari, ki bodo gotovo rodile poostrene varnostne ukrepe, pri nas mogoče.

BRANIMIR ŽEPUHAR iz Podklanca pri Vinici: »Kramberger je na svojstven način prebudil Slovence, da ne omenjam njegove dobrote. Ne verjamem, da je moral tako umreti samo zaradi osebnih, ne pa tudi političnih razlogov. Atentat gotovo ni demokratičen način reševanja sporov in zamer. Morda je tovrstna nestrpnost med ljudmi tudi posledica vojne na tleh nekdanje Jugoslavije ter vpliv nasilja z Zahoda. Bojim se, da bo takih obračunavanj še več.«

ANA GOMOLJ, hišnica v Belokranjskem muzeju v Metliki: »Kramberger je bil dober človek, mnogim je pomagal. Včasih je imel res dolg jezik in ni prizanašal nikomur, a povedal je tisto, kar si mnogi mislijo, pa ne izrečejo. Toda zaradi tega si takšne smrti že zaradi svoje dobrotčnosti ni zaslužil. Kakršnekolikoli motive za umor je imel atentator, bi moral biti primerno kaznovan, saj za takšno dejanje ni opravičila.«

STANE BUDIČ, poklicni gasilec iz Dolenje Pirošice, Brežice: »Dogodek me je šokiral. Ob Krambergerjevi smrti bo verjetno marsikdo pomislil, da ga je bilo treba utišati, ker bodo volitve, na katerih bi lahko mešal štrene. Škoda ga je. Človeka, ki bi toliko dal revežem, ne bomo kmalu imeli. Včasih je bil čudaški, a je mislil prav in pošteno. Nisem videl, da bi imel varnostnike, a kot politik bi moral gledati na lastno varnost.«

BRANKO PETAKOVIČ, zasebnik iz Krškega: »Ali v predvolilnem času ne bo marsikdo pomislil, da ima Krambergerjeva smrt politično ozadje? Veliko je brezposelnih in revežev, Kramberger se je na javnih nastopih potevotal zanje in je bil med njimi zelo popularen. To je dajalo njegovi kampanji veliko težo in letos bi gotovo dosegel več kot na prejšnjih volitvah. Kot politik zame ni bil osebnost, ampak je bil kot dobrotnik. Bolje bi bilo, če ne bi šel v politiko.«

MIRJAM ŠENK, referentka za zdravstveno varstvo v ribniškem Riku: »Kramberger je bil noro dober človek in sem ga kot takšnega tudi spoštovala. Za politika pa po mojem mnenju ni bil. Pridobil je sicer kar nekaj ljudi, kar pa v časih, v katerih živimo, ni presenetljivo. Na volitvah bi nekateri prav gotovo glasovali zanj, prepričana pa sem, da bi dobil veliko premalo glasov za zmago. Takšen njegov konec pa ni razumljiv.«

DARKO KOLMANIČ, iz gostilne Dogar v Mlaki pri Kočevju: »Tak človek se rodi le enkrat na sto let. Njegova smrt je velika škoda za ves slovenski narod. Bil je velik dobrotnik in sposoben politik. Edini od slovenskih politikov je odkrito povedal, kar je mislil. Ne vem, če bi ga volil, mislim pa, da bi na letošnjih volitvah dobil precej več glasov kot na zadnjih. Kot politik je bil zelo izpostavljen, zato menim, da bi moral imeti zaščito.«

JANI KRAMAR, turistični animator v Zdravilišču Dolenske Toplice: »Čeprav je bil Kramberger poseben človek, si še zdaleč ni zaslužil takšnega konca. Zločin je bil storjen nad človekom, ki je vse svoje življenje posvetil borbi za pravice preprostim ljudem. Nepozaben bo ostal v srcih tisočih, ki jim je pomagal, trajno sled pa je zapustil tudi v nastajanju naše demokracije. Sam mislim, da ne gre za politični umor. Ubil ga je norec.«

TATJANA JAZBEC, natakarka v Tončkovem domu na Lisci: »Kljub uboju Krambergerja mislim, da bi morali pri zaščiti politikov upoštevati izkušnje, ki jih imajo s tem po svetu, da ne bi še podražili že dovolj drage države. Z denarjem davkoplačevalcev bi morali skrbneje ravnati, predvsem pa ne bi smeli teh stroškov skrivati pred ljudmi. Sicer menim, da je treba jemati politike kot navadne smrtnike, brez privilegijev.«

MARJAN UHAN, kmet iz Rodin pri Trebnjem: »Politiki bi morali še zlasti paziti na svoje obnašanje in moralo. Če bi vsi bolj gledali na svoj ugled, bi se verjetno lahko čutili bolj varne. Jasnno je namreč, da nikogar ni mogoče povsem zaščiti pred naklepnimi ali slučajnimi zločini oz. atentati, niti politikov ne. Za kaj takega nimajo dovolj denarja niti države, dosti bogatejše od Slovenije. Krambergerjev uboj pa je seveda norost.«

Neumen kmet ima droben krompir

Razgovor o stanju in možnostih kmetijstva v novomeški občini

NOVO MESTO — Novomeški sekretariat za kmetijstvo in gozdarstvo je prejšnjo sredo pripravil razgovor o stanju in možnostih kmetijstva v novomeški občini. Za to priložnost so pripravili obsežno gradivo s številnimi podatki, ki v glavnem ne kažejo zavidljive slike kmetijstva v novomeški občini. Tako gradivo kot razprava na tem posvetovanju pa sta nakazala, v katero smer in kako naj bi se kmetijstvo v novomeški občini razvijalo in usmerjalo, če želimo ohraniti poseljeno in kultivirano krajino in si zagotoviti zadosti dobre hrane. V prvi vrsti je za to treba kmetu za primerno produktivnost zagotoviti primeren dohodek.

Vendar, kot je dejal eden od razpravljalcev, bo samo od ugotavljanja dejstev in stanja v kmetijstvu kaj malo haska. To mora biti podprto z jasno politiko, usmeritvijo: občina bo v okviru kmetijstva razvijala in podpirala te in te panoge, za to pa bo v naslednjem obdobju na voljo toliko in toliko denarja. To, da so v novomeški občini dobre naravne danosti za kmetijstvo, je znano, vendar zaradi tega ne bo nobena panoga napredovala sama po sebi. Dejstvo je, da kmetijstvo v zadnjih letih v občini stagnira, če ne celo nazaduje. Prav tako drži, da pravih kmetov, takih, ki bi bile lahko konkurenčne v evropskih okvirih, pri nas ni in da se bo v glavnem treba spriznati s tem, da je kmetijstvo pri nas bolj ali manj dopolnilna dejavnost.

Kot rečen je tako v gradivu kot v razpravi vlekla ugotovitev o majhnih in razdrobljenih kmetijskih posestih, kar pa seveda ni značilno samo za novomeško občino, ampak za celo Dolenjsko in Belo krajino in navsezadnje za vso Slovenijo. Ob tem pa se število kmetijskih gospodarstev v občini zmanjšuje. Pred 20 leti je bilo v občini skoraj 70 odst. kmetijskih gospodarstev, pred 10 leti še 52 odst., lani pa le še 44 odst. In to ob tem, ko število gospodarstev v občini iz leta v leto narašča. Še bolj pa o

kmetijstvu in položaju te pomembne narodnogospodarske panoge govori podatek o deležu kmečkega prebivalstva v občini: pred 60 leti je bilo kar 87 odst. prebivalstva novomeške občine kmečkega, pred 40 leti 63 odst., pred 20 leti še 33, pred 10 leti pa le še 13 odst. Na prebivalca v novomeški občini pride 0,18 ha njiv, kar je sicer več od republiškega povprečja, ki znaša komaj 0,12 ha, a še vedno malo. Nasploh so kmetije v občini (pre)majhne, povprečna meri manj kot 6 ha, le 3 odst. zemljišč v občini pa sodi v 1. kategorijo.

Kljub vsemu pa bi, trdijo strokovnjaki, kmetijstvo v novomeški občini lahko dajalo več, seveda ob pravilni in spodbudni usmeritvi. Nekaterih kmetijskih pridelkov bi lahko pridelali za prodajo na slovenskem trgu in celo za izvoz. Poleg primerne kmetijske politike in spodbud pa je za dobro kmetijstvo najpomembnejše znanje. Tone Starič, direktor KZ Krka, je dejal, da je znanje v kmetijstvu celo pomembnejše od naravnih danosti. Prav na tem področju pa so v novomeški občini velike pomanjkljivosti. V občini je okoli 8.000 kmetov in vsega 6 kmetijskih pospeševalcev. Kmetije se dedujejo na približno 30 let. Če bi hoteli tem kmetom dati strokovno podokovane gospodarje, bi se moralo vsako leto na kmetijsko šolo iz novomeške občine vpisati več kot 100 dijakov, se jih pa le 5 do 25. Tako ima v občini le kakih 8 odst. kmečkih gospodarjev strokovno izobrazbo, na Nizozemskem pa 80 odst.

Ob upoštevanju vsega, kar piše v gradivu in kar je bilo rečeno v razpravi, bi lahko v novomeški občini kmetijsko proizvodnjo močno povečali, in to v poljedelstvu, živinoreji, sadjarstvu, ribogojstvu, čebelarstvu, vinogradništvu in še kje.

A. BARTELJ

VINOVA STAVBA NAPRODAJ

BREŽICE — VINO Bizeljsko—Brežice prodaja upravno zgradbo v središču Brežic. Kupnino bo podjetje uporabilo za tehnološke izboljšave v proizvodnji. Da je dobro opremljena stavba napredaj, je govor že dalj časa, med drugim je to potrdil glavni direktor Karel Recer pred časom v Obrežju, ko so bili na tamkajšnjem pogovoru o razmerah na slovensko—hrvaški meji in razvojnih možnostih tega območja navzoči tudi predstavniki nekaterih slovenskih ministrstev.

VINOGRADNIŠKI PIKNIK

HRIBI — V tej vinogradniški podružnici že nekaj let zapored pripravljajo tradicionalni piknik. Letos bo ta dogodek v soboto, 20. junija, ob 17. uri, vinogradniki pa so se zanj dobro pripravili. Obljubljeni domače nagradjena vina in dobrote domače kuhinje. Za zabavo bo igral ansambel Tineta Kšmrlja.

Z ovcami do zdravja

Džordž Mandić se je lotil ovčereje iz zdravstvenih razlogov

KOČEVJE — V Cvišlerjih pri Kočevju so na vsega le nekaj hektarjih zemljišč kar štirje rejci ovcav in koz. Džordž Mandić oziroma Džoko, kot ga kličejo, je eden izmed njih. Od ostalih ovčerejev se razlikuje po tem, da se je ovčereje lotil zaradi zdravstvenih težav.

Džoko, ki je prišel v Kočevje iz rodne Bosanskega Novoga pred 32 leti, je že od leta 1965 invalid brez roke. Zaradi težav, ki jih je imel s hrbtenico, mu je zdravnik svetoval veliko hoje in gibanja. Ovčereja se mu je zdela za to več kot primerna. Po prometni nesreči, ki jo je imel leta 1980, se je resneje lotil uresničitve svoje zamisli in pred sedmimi leti mu je to tudi uspelo.

V najem je vzel dva hektarja zemlje in kupil pet ovcav. Kar tri leta je potreboval, da je vse zemljišče očistil in naredil dober pašnik, še naslednja tri leta pa, da si je zgradil manjšo hišo, v katero se namerava preseliti čez dobri dve leti. Še sedaj pa Džoko, kljub temu da ima stanovanje v mestu, večino svojega časa preživi na svoji mali farmi. »Kdor vsak dan ne obiskuje svoje živine, ta bolje, da je nima,« pravi Džoko in zatrjuje, da se sedaj počuti veliko bolj kot pred leti, zaslug za to pa pripisuje vsakodnevni gibanju in delu z ovcami. Pri tem mu seveda pomagajo tudi žena Marica, 22-letni sin Milan in 17-letna hči Milanka. Pa tudi Džoko ima, odkar se je koncem lanskega leta upokojil, sedaj več časa za to.

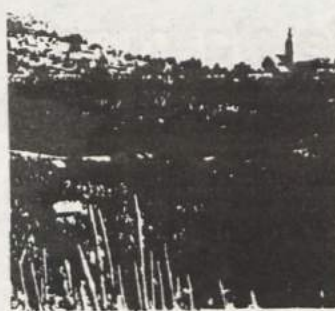
Trenutno ima 18 odraslih ovcav, računa pa, da jih bo že prihodnje leto imel 25. Zato bo moral dograditi stajo, rad pa bi naredil tudi senik, dokončal hišo in kupil kakšen starejši traktor, brez katerega po njegovem mnenju dandanes na nobeni kmetiji več ne gre. »Ko sem začel z ovčerejo, so mi vsi govorili, da sem neumen, vendar pa, kot vidite, se da narediti vse, če človek le hoče. Pri tem je potrebno veliko ljubezni do živine, veselje do dela, vsak kmet pa mora biti tudi malce ekonomista,« pravi Džoko, ki večjih težav, razen vsakoletne nabave sena za zimsko krmo ovcav, do sedaj ni imel.

M. L.-S.

VELIKA ŠKODA V KMETIJSTVU ZARADI TOČE

TREBNJE — Odbornik Alojz Metelko je seznanil občinsko skupščino s prvimi ocenami škode po nedavni toči v nekaterih predelih trebanjske občine. Po njegovih besedah vse kaže, da je škoda na kmetijskih površinah po zadnjih ujmah velika, toda še zmeraj ne tolikšna, da bi lahko zahtevali tudi denar iz republiške solidarnosti. Predlagal je čimprejšnjo oceno dejanske škode in preračun proračunskega denarja, da bi prizadetim učinkovito pomagali. Odborniki so predlagali, naj pristojni ocenijo tudi škodo po zadnjih neurjih na nekaterih cestah.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Ocenjevanje vin za Vinsko vigrad v Metliki

V Dolenjskem listu z dne 21. maja je bil objavljen članek z naslovom "Komu koristi tako ocenjevanje vinske kapljice?", ki ga je napisal vinogradnik Alojz Hoznar iz Ručetne vasi pri Črnomlju. V "Dolenjscu" z dne 28. maja pa je v rubriki "Halo, tukaj je bralec 'Dolenjsca'" J. M. iz Kota pri Semicu izrazil svoje nezadovoljstvo, ker ga ni nihče povabil, da prevzame zlato medaljo. Pisu J. M. priporočam, naj pozve pri Društvu belokranjskih vinogradnikov, mogoče ga kje čaka medalja, ker sem prepričan, da namerano niso nikogar obli. V Semicu je tudi predsednik podružnice DBV, ki bo lahko pomagal odkriti, kje se nahajata medalja in ustreza listina. V odgovor na članek A. Hoznarja želim dati informacijo tudi vinogradnikom, da ne bi bilo nepotrebnega sumničanja. Današnji minister za kmetijstvo, mag. Jože Protner, je mednarodni degustator vin; bil je pred leti tudi na degustaciji za Vinsko vigrad v Metliki in ve, da je anonimnost vzorcev zagotovljena. Kako lahko pride, da je isto vino v Metliki izločeno, komisija pri Kmetijskem inštitutu Slovenije v Ljubljani pa ga izpusti?

Na vinarstvih prireditvah ki se v Sloveniji organizirajo po regijah, se zberejo neodbrana vina. Na ocenjevanje za Vinsko vigrad laho da vzorec vsak, kdor ima poln sod, najmanj 200 litrski. Prispevek za vzorec ni velik, zato vinogradniki preverjajo kakovost, tako da dobijo oceno o svojem kletarjenju. Vsem ni cilj izljučno medalja. Ocenjevalna komisija pa tudi ve, da je njena naloga preč en in diagnoz bolnih vin svetovati vinogradnikom. Materialne posledice za vinogradnike niso velike, če je vino izločeno. Seveda ne gre zanemarjati osebne prizadevnosti vinogradnikov, toda komisija mora biti poštena in stroga. Če ne bi bila stroga, bi bila nepoštena do vinogradnika, ki se želi naučiti dobrega kletarjenja.

Kako dela komisija pri Kmetijskem inštitutu Slovenije? Sem član te komisije in v njej sodelujem mesečno vsaj dvakrat. Predsednik komisije v Ljubljani je tudi dr. Dušan Terčelj, ki je letos vodil degustacijo v Metliki. Torej isti strokovnjaki, a dvojne meril!

mag. JULIJ NEMANIČ

V Ljubljani izločeno vino pomeni veliko materialno škodo za lastnika vina, saj ga ne more dati v javni promet. Ako je vinska napaka ali bolezen v začetnem stadiju, se vino "spusti", vendar omeni nižje. Takšna praksa je za vina, ki so namenjena prometu v odprtem stanju. Pri vinih, ki jih lastniki nameravajo stekleničiti, pa so merila strožja. V primeru vin Alojza H. se po ocenah 15,4 in 15,2 točke za sorti sauvignon in beli pinot jasno vidi, da sta oboje nizki, saj znaša ocena za namizni razred od 14,1 do 16 točk. Obe navedeni sorti sta kakovostni in večinoma dobro skletarjenih vin teh dveh sort za letnik 1991 dosega 17,5 do 18,4 točke. Torej najmanj v kakovostnem razredu ali vrhunskem mora pristati normalno skletarjeno vino obeh navedenih sort. Svetujem g. Hoznarju, da razmisli o svojem kletarjenju, kajti z odpravo slabosti lahko doseže v svoji zidnici boljše kakovosti in bo imel več zadovoljstva. Tudi upam, da se bo potem on sam in tisti, ki ne verjamejo v pošteno organizacijo ocenjevanja v Metliki, znebil suma o dobranameri ljudi, ki delajo pri pripravi vzorcev za degustacijo.

Pri pregledu dokumentacije - pomagati mi je tajnik komisije France Brancelj - smo ugotovili, da sta bili obe vini izločeni že v predkomisiji. Predkomisijo, ki je izločala vina, sem vodil jaz, v njej pa so bili degustatorji še trije vinogradniki (Semič, Črnomelj, Metlika) in strokovnjaki iz Vinske kleti. Torej v večini kmetije, toda vsi trije so pokazali samostojnost in presoji kakovosti. Kot predsednik predkomisije sem vodil delo tako, da sem dal na glasovanje predlog posameznika, da se katero vino izloči. Ako so bili za izločitev najmanj trije, se je vino izločilo. Vsem, ki ne verjamejo v poštenost tega dela, svetujem, naj pridejo drugo leto kot opazovalci; na razpolago so vedno tri mesta, tako da bodo lahko istočasno s komisijo vina poskušali, ne bodo pa seveda imeli pravice glasovati.

Na ravni Slovenije se že nekaj let med tremi uradnimi komisijami (Ljubljana, Maribor, Nova Gorica) usklajujejo merila za ocenjevanje. Merila so vsako leto strožja. Tudi za vina, ki se prodajajo v sodih, ne bo smelo biti popuščanja, če hočemo dokazati, da so v našem gostinstvu vina na dostojni ravni. To je potrebno zlasti sedaj, kajti tuji turisti ne bodo več govorili o jugovinih, temveč o slovenskih vinih!

BCS

PRIMEX GROUP

PRIMEX GROUP - VAM V ČASU KOŠNIJE NUDI KOŠILNICE B.C.S. IZJEMNA PONUDBA VELJA DO 30. JUNIJA.

— OBRNOČNO PLAČILO 7 OBRNOČEV — POSEBNI POPUSTI ZA GOTOVINSKE NAKUPE

IŠČEMO AGENTA ZA PRODAJO KMETIJSKE MEHANIČARJE ZA PODROČJE DOLENJSKE!

Prodajni program: kosilnice in motokultivatorji BCS, nahrbtnne kose, motorne žage, parkovne kosilnice, škropilnice, vinogradniške in sadjarjske škarje ter drugo orodje.

Pismene prijave s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite na:

PRIMEX, d.d.
Kadrovska služba
Vipavska cesta 13
65000 Nova Gorica

Kmetijski nasveti

Plesen bučnic grozi kumari

Zanimanje za pridelovanje kumaric za vlaganje se zadnja leta spet povečuje, moralo pa se bo še bolj, če bomo kot samostojna država hoteli tudi s tem pridelkom doseči večjo samooskrbo in večjo neodvisnost od negotovega nekdanjega jugoslovanskega tržišča. Na obseg pridelovanja bo poleg cene bistveno vplivala najnevarnejša bolezen na kumarah - plesen bučnic (*Pseudoperonospora cubensis*). Z rezultatom zatiranja te bolezni namreč pridelovanje kumaric "stoji in pade".

Kot že latinsko ime pove, plesen bučnic izvira iz Kube, kjer so jo odkrili pred več kot sto leti. Podobno kot peronospora ali koloradski hrošč je tudi ta bolezen našla pot do naših

• Pri izbiri kemičnih pripravkov moramo upoštevati, da kumarice uživamo presne in to čimprej. Pripravek naj ima čim krajšo karenčno (varnostno) dobo in naj ne bo hudo strupen. Stroka priporoča alliete, ki ima le štiridnevno varnostno dobo, zatem ridomil M 2, dithane M 45, antracol, previcur 2, cuprablau V in galben. Za uspeh škropljenja je odlično, da je uporabljena velika količina vode, do 1.000 litrov na hektar. Poškropiti je treba spodnje strani listov.

vrtov, kjer so jo prvič opazili pred štirimi desetletji. Dokler so bili nasadi kumaric majhni in namenjeni predvsem lastnim potrebam gospodarstev, škoda, ki jo je bolezen povzročala, ni nikogar skrbel. Z večjimi nasadi, namenjenimi inudstrijski predelavi, pa je povsem drugače. Pri njih je v ospredju ekonomika, bolezen se v velikih in strnjjenih nasadih oz. posevkih hitreje širi in uniči ves pridelek. Zdaj je čas, da se to prepreči.

Da se na rastlinah razvije plesen bučnic, mora biti dovolj topla (vsaj 15° C), visoka relativna vlažnost, listna ploskev pa ponoči mokra vsaj 6 ur. V takih razmerah prodor skozi spore listne reže in s tem okužijo rastlino. Navzven se to kaže v obliki mastnih madežev na zgornji strani listov, ki naglo porjavijo in odmro. Bolezen je mogoče zatirati na več načinov: preventivno z izbiro pravih kolobarja, s saditvijo na zelo osončeno lego, s primerno medvrstno razdaljo ter z uporabo odpornih sort ali hibridov. Po odpornosti se najbolj odlikuje holandski hibrid levina FI. Vendar vse to običajno ni dovolj in poseči je treba po kemičnih pripravkih.

Inž. M. L.

KMETJE IN DRUGI LASTNIKI GOZDOV PRILOŽNOST TUDI ZA VAS!

po ugodni ceni odkupuje hlodovino smreke in bukve

Informacije: **KLI LOGATEC, p.o. 61370 Logatec, Tovarniška 36**
Telefon: 061/741-711 int. 276
Telex: 31-656, telefax: 061/741-279

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Vedeli smo, da je novomeška tržnica med najdražjimi v Sloveniji tudi zato, ker v Novem mestu ni prave konkurence. Dogaja se, da je paradižnik v tem času mogoče kupiti na ljubljanski tržnici že za 30 točkov kilogram, na novomeški tržnici pa bo potrebno za enako kvaliteto odšteti kar štirkrat več. Minuli ponedeljek je bil tudi v znamenju jurčkov. Po 1000 so jih ponujale branjevke izpod Gorjancev, kupčij pa ni bilo prav veliko. V Novicah smo lahko prebrali, da je možakar iz Jurne vasi pod Gorjanci v enem dnevu nabral kar 90 kilogramov jurčkov. Lahko varjmete, ali pa tudi ne. Poglejmo še ostale cene: krompir po 40 do 80 tolarjev, breskve 120, češnje po 150 do 250, borovnice 150 za liter, jajca 13, jabolka 100, jagode 300, višnje 130, cvetača 130, špinata 50 tolarjev. Na stojnici Sadja in zelenjave so bile naslednje cene: banane 109 tolarjev, ohrovt 92, krompir 69, breskve 157, paradižnik 109, korenje 91, nova čebula 100 tolarjev. Pokukali smo tudi k Deladinju. Tam so banane 110, jagode 300, češnje 250, krompir 50, paradižnik po 60 do 130, zelje 80, kumare 90, lubenice 190.

POSOJILA ZA KMETIJSTVO TER OBRT IN PODJETNIŠTVO

SEVNICA — Po dvakratni obravnavi kriterijev za dodelitev kmetijskih kreditov je odbor za kmetijstvo pri sevniskem izvršnem svetu predlagal, da se 3.190.200 tolarjev posojil dodeli 17 kmetom za govedorejske programe (izpadla sta le dva prosilca), petim izmed devetih prosilcev za negovedorejske programe pa še milijon tolarjev. Ugodnih posojil za razvoj obrtništva in podjetništva pa bo deležno 20 prosilcev, ki bodo dobili 9.771.000 tolarjev posojil.

Sejmišča

BREŽICE - Na sobotni redni tedenski sejmi so prodajalci pripeljali 197 do tri mesece starih in 43 starejših prašičev. Prvih so prodali 98 po 300, drugih pa 17 po 180 do 200 tolarjev kilogram za teže.

Dolenjci umirajo mnogo prezgodaj

Pred tednom je bila v Šmarjeških Toplicah ustanovljena dolenjska podružnica Društva za zdravje srca — Ljudi naj bi pomagala poučiti, kako živeti zdravo

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Slovenci in seveda tudi Dolenjci umirajo prezgodaj. Naše življenje je po prehrani, delu in razvadah, kot je kajenje ali pitje alkohola, z medicinskega vidika naravnano povsem nesprejemljivo. Moramo se spremeniti, si pomagati, da bi bilo življenje boljše in daljše; biti bolan v mlajših letih, pod 50 ali celo pod 40, je posebej hudo. Je četrtkov dobro obiskani ustanovni zbor podružnice slovenskega društva za zdravje srca in ožila za Dolenjsko in Belo krajino v Šmarjeških Toplicah vpeljal direktor novomeške bolnišnice dr. Tone Starc. Namen slovenskega društva za srce, ustanovljenega pred letom, in njegove dolenjske podružnice je osveščati ljudi, da bi sami bolj skrbeli za svoje zdravje.

Dr. Tomislav Majič, vodja zdravstvene službe v Zdravilišču Šmarješke Toplice, ki bo podružnico dalo domicil, je poudaril, da ni naključje, če je zbor v Šmarjeških Toplicah. So namreč v prvi vrsti zdravilišče za rehabilitacijo bolnih srca in ožila, velik poudarek pa dajejo tudi preventivnim programom. Že pred desetimi leti so sprejeli koncept zahodnega gibanja za krepitev zdravja in bi radi, da bi prihajalo k njim čim več zdravih ljudi, ki se zavedajo, kako pomembno je, da kaj storijo za svoje zdravje. Le zdrav človek je res uspešen. Debelost, preveč maščob v krvi, previsok krvni pritisk, telesna neaktivnost in seveda kajenje so dejavniki tveganja za bolezen srca in ožila, za katerimi oboleva in umre največ ljudi v sodobnem svetu, v katerega ravno po tovrstnem obnavljanju povsem sodi tudi Slovenija.

Z že omenjenim gibanjem za krepitev zdravja — kajenju na primer je že dalo pečat nekulture, kakršno pri nas vidimo v sočnem pljunku na tla — so v razvitem svetu v desetih letih zmanjšali umrljivost za boleznimi srca in ožila skoraj za polovico, obolenje pa za do dobro tretjino. Pri nas je obolenje za boleznimi srca in ožila še vedno v porastu. V novomeški bolnišnici na ustreznem oddelku od okrog 3.000 bolnikov letno zdravijo 40 odst. srčnih, v ambulanzah pa je bolnikov z boleznimi srca in ožila več kot polovica, a njihovo število še vedno strmo narašča. Učinkovito zdravlilo pri arteriosklerozu pa je le preventiva, preprečevanje.

SEDEMDESETLETNICA V HINJAH

HINJE — Gasilsko društvo Hinje praznuje letos 70. obletnico ustanovitve. Ta lepi jubilej bodo praznovali v soboto, 4. julija, ob 16. uri pri gasilskem domu v Hinjah. V kulturnem programu bodo podali zgodovino delovanja društva vse od njegove ustanovitve, v nadaljevanju programa pa bodo sodelovali tudi člani drugih društev sektorja gasilskih društev Žužembek. Pomemben del razvedrilnega programa bo namenjen tradicionalnemu, že četrtemu po vrsti, nastopu harmonikarjev na frajtonarici. Vse harmonikarje, ki bi želeli nastopati na tekmovanju, organizatorji prosijo, naj se prijavijo po telefonu 068/43-902 ali 43-910, možna pa bo prijavitelna lista pred začetkom tekmovanja. Po kulturnem programu bo galsiška veselica z bogatim srečelovom.

ZBIRAJO PRIJAVE ZA NASTOP HARMONIKARJEV

RATEŽ — Turistično društvo Ratež bo tudi letos pripravilo tradicionalno tekmovanje harmonikarjev na diatonični harmoniki za celo Dolenjsko. Tekmovanje bo v nedeljo, 12. julija. Prijave za nastop zbirajo v gostilni Vovko na Ratežu, pozabljivi pa bodo to lahko opravili tudi še uro pred tekmovanjem v rateškem gasilskem domu. Zmagovalci posameznih kategorij se bodo kot običajno udeležili tekmovanja harmonikarjev v Ljubčeni.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 20. junija, bodo v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure odprtje naslednje prodajalne živili:
• Novo mesto: Dolenjka Market, Ljubljanska
od 7. do 19. ure: trgovina CEKAR v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
od 8. do 20. ure: PERKO, market na Otočcu
• Šentjernej: Mercator—Standard — Samopostrežba
• Dolenjske Toplice: Mercator—Z Krka, Prodajalna Vrelec
• Žužembek: Dolenjka Market
• Straža: Mercator—KZ Krka — Samopostrežba
• Novo mesto, v nedeljo od 8. do 11. ure:
Dolenjka — Samopostrežba, Glavni trg
trgovina CEKAR v BTC, Javna skladišča Bučni vasi
od 8. do 12. ure:
PERKO, market na Otočcu

Obleka po meri v 24 urah

Modna oblikovalka Jana Jovič ne odreče pomoči v nujnih primerih — Skreirani modeli dokončani po postavi

NOVO MESTO — Nekdanji novomeški hotel Kandija je lani dobil številne nove stanovalce. Med njimi je — pod streho, kot je nasploh značilno za umetnost, ki ji je modno oblikovanje po svoje blizu — od septembra dalje tudi modna oblikovalka Jana Jovič s svojim podjetjem Moding ali, bolj po domače, modnim ateljejem. Čeprav ima Jovičeva v njem zaenkrat pomoč le v obliki ene pripravnice, v nujnih primerih in enemu dnevu obleče obiskovalko ali obiskovalca »po meri«, pri čemer se zdaleč ni oduševila njena strokovna pomoč pri izbiri najpriladnejšega modela, materiala in barve.

jačice. Sicer pa gradim na tem, da imam v ateljeju že narejene modele oz. polizdelke, ki jih potem modeliram po postavi stranke in s spreminjanjem detajlov delam v bistvu unikatne modele. Stranki tudi svetujem model, material, barvo in deseni. Vesela sem, da prihajajo najrazličnejše: take, ki v trgovinah in butikih ne dobijo nič pametnega zase, na primer zaradi močnejše postavbe, in take, ki bi bile rade privlačno posebne,« razlaga Jovičeva.

Načrtov ima modna oblikovalka Jana Jovič, direktorica podjetja za svetovanje in modni inženiring Materiala in barve.

Jana Jovič

»Ko sem septembra lani v Novoteksu, za katerega sem nazadnje delala po pogodbi, postala presreček, sem se odločila začeti na svoje. Pred leti sem že imela nekaj časa butik, tokrat sem začela s svojim podjetjem, ki pa zahteva še kup opravil, čisto drugačnih od mojega osnovnega dela. Začela sem predvsem z idejnimi skicami za delovne uniforme, potem pa so moje nekdajne stranke zvedele za Moding in ne morem se pritoževati, da mi manjka dela. K meni hodijo že cele družine,« pravi Jovičeva. Dodaja, da zaslužek ni primeren delu, saj preprosto ne more obračunati bruto uro za 10 markami, kolikor bi potrebovala za normalno pokrivanje vseh stroškov, ampak mnogo manj.
Jana Jovič se je v Novoteksu izkazala za oblikovalko baby in teens programa. Pravi, da ji mladostni stil še zdaj najbolj leži, kar pa ne pomeni, da ji ostalo ne gre od rok. »Kreiram, izdelujem kroje in krojim in glavem vse sama, pa tudi šivam, saj se mi pod iglo sproti rojevanje idej. Kljub temu težko čakam na pomoč v obliki kro-

Pred tednom ustanovljena podružnica Društva za zdravje srca naj bi bila pri tem v pomoč. Združujoč tako tiste, ki so že dali skozi bolezen srca ali ožila in še zdrave ljudi, bo pripravljala srečanja članov, posvečena zdravemu načinu življenja, spoznavanju dejavnikov tveganja, izmenjevanju osebnih izkušenj itd. Tako, prosvetiteljsko, namerava podružnica delovati tudi navzven. Organizirala bo razne preventivne programe. Člani društva bodo imeli za borih 300 tolarjev članarine v vseh slovenskih zdraviliščih 10-odstoten popust pri vseh zdravstvenih storitvah, prejemali bodo tudi revijo društva z najrazličnejšimi koristnimi nasveti. Vprašanje, zakaj je pri nas vse presladko, preselano in premastno, postavljeno v četrtek, pa s pomočjo društva za zdravje srca deloma že dobiva odgovor: po posebnem vrednotenju bodo znana živila, ki se dobijo pri nas in ki jih smemo uživati brez nevarnosti za svoje zdravje.
Z. L.-D.

Knjiga za elektronike

Srečko Kumer bo v njej združil 30-letno delo

PREČNA — Srečko Kumer, ki ga mnogi poznajo po tem, da je že v osnovni šoli naredil čudežnega robota in kasneje vedno znova presenečal s svojimi elektronskimi pogurtavščinami, se je odločil, da bo svoje znanje ponudil tudi drugim.

»V vseh teh letih mojega ukvarjanja z elektronskimi vezji, tranzistorji, upori in diodami je nastalo na desetine načrtov za razne izboljšave, pa tudi nove naprave. Nekaj teh načrtov sem prebral iz tujih revij in jih priredil za naše potrebe, večina pa je plod mojega dela. To so razni ojačevalniki, termoregulatorji, odajniki in podobne naprave. Rekel sem si, zakaj bi to znanje zadrževal zase, in z ženo Violeto sva sklenila, da bova vse skupaj izdala v brošuri. Žena pripravlja tekste, jaz pa rišem načrte. Nekaj več kot 200 se jih je zbralo. Upam, da bodo izkušeni elektrotehnik radi segli po knjigi in jim bo pri njihovem konjičku dober pripomoček,« pove Srečko in dodaja, da bo knjiga plod njegovga tridesetletnega dela in prizadevanj na področju elektronike.

Zanimivo je tudi to, da so Srečkovi načrti za razne elektronske sklope narejeni v tesnem sodelovanju s trgovinami in njihovo ponudbo elementov. Knjigo bo Srečko izdal v samozaložbi. V trgovinah z elektromaterialom jo bo mogoče kupiti že sredi naslednjega meseca.

J. PAVLIN

SREČKO KUMER — Vse izkušnje in izume bo ponudil s knjigo.

Krkašem dopustovanje dosegljivo

V Krki vsem delavcem omogočajo počitnikovanje enkrat letno po regresiranih cenah — Slovenija dražja od Hrvaške — Počitnice tudi za otroke — Izleti

NOVO MESTO — Tovarna zdravil Krka je ena tistih, ki so se vedno zavedale pomena vlaganja v zdravje svojih ljudi za uspešnost podjetja in so zaradi tega veliko vlagale v počitniške zmogljivosti in dopustovanje, da bi bilo le-to dostopno čim večjemu številu delavcev. Podobno se obnaša tudi danes, ko je sprostitev zaradi težkih in negotovih razmer še pomembnejša za uspešno delo.

Z velikimi prizadevanji in praktično vsakodnevnimi stiki s predstavniki hrvaških oblasti v sila počasnem meddržavnem dogovarjanju in urejanju medsebojnih odnosov so v Krki dosegli, da so njihove počitniške zmogljivosti ob Jadranu, v Istri, na Lošinju, Pagu ostale prazne za njihove potrebe. Za dopustovanje so letos razpisali v glavnem le svoje kapacitete — gre za okrog 450 ležišč v eni dekadi — medtem ko so prejšnja leta še dokupovali okrog tretjino ležišč. Letos so šli v dodatne zakupne počitniških kapacitet predvsem v slovenskih hribovih.

Ljudje se zato le odločajo za letovanje, in kot sedaj kaže, bo njihova zasedenost kar dobra, posebno, ker smo razposlali ponudbo za počitnikovanje tudi v druga podjetja. Take zasedenosti, kot je bila v preteklosti, seveda še nekaj let ni pričakovati. Standard se je znižal tudi krkašem, predvsem pa se ljudje v strahu pred negotovo prihodnostjo odrekajo sicer nujnim stvarem, kakršna je tudi dopust kot del skrbnosti za lastno zdravje. Tu je tudi še strah, da bi se lahko kaj pripetilo, čeprav mislim, da se moramo navaditi živeti z dejstvom, da takšne varnosti, kot smo je bili vajeni, ne bo več, tudi v Sloveniji ne. Računamo, da bomo imeli tako kot lani okrog 52 tisoč nočitev, medtem ko jih je bilo večkrat od 60 do 65 tisoč. Včasih je letovalo okrog 70 odst. Krkinih delavcev, letos naj bi jih okrog 45 odst. Upokojenci, ki jih je vse več in so naša dobra »klijentela«, v to niso všteti. Vsekakor pa so pogoji za počitnikovanje, bodisi ob hrvaškem ali slovenskem morju, v toplih, na kmetih, v hribovih itd. tako ugodni, da ni krkaša, ki bi si koristne nekajdnevne spremembe okolja enkrat v letu ne mogel privoščiti,« pravi Darja Colarič, vodja Krkinge Družbene standarda, katerega del je tudi oddih.

Tudi na tem področju v Krki sicer deluje ekonomika, zgradili pa so sistem, ki omogoča krkašem — poleg delavcev

še tje kot take tudi zakonce, neprekrbujene otroke in Krkine upokojence — vsako leto izkoristiti del dopusta po ugodnih, regresiranih cenah, plačilo pa je možno v več obrokih. »Za zunanje goste je cena polnega penzioniranja v domu v Vrsarju 28 mark, za krkaše pa od 10 do 16 mark, odvisno od plače. Ležišče v apartmaju v Istri in Nerezinah stane

• o V Krkinem Družbenem standardu, ki deluje kot agencija skozi vse leto, redno organizirajo tudi izlete za krkaše in druge. Letos so šli že dvakrat po Bavarski in Tirolski, obiskali Verono, zdaj pa pripravljajo zanimiv safari izlet v Kenijo. Že nekaj let organizirajo tudi počitnikovanje za otroke delavcev. Spet bodo lahko šli v kolonijo na Debeli Rtič, jezikovno-teniškim počitnicam na Rogli pa letos dodajajo podobne v Radovljici ter vesele počitnice s tenisom, squashem, raftingom, lokostrelstvom, video, jezikovno in računalniško delavnico, izleti ipd. za najmlajše, ki bodo med počitnicami ostali doma.

dnevno od 2 do 7 mark, v počitniških zmogljivostih, ki smo jih najeli v Sloveniji, pa več, od 5,5 do 11 mark. To se zdi morda veliko, ampak apartmaji v Sloveniji, kjer je turizem nasploh dražji, stanejo dnevno od 85 mark navzgor,« pravi Colaričeva.

Z. L.-D.

NOVA MESTNA IMENA

NOVO MESTO — Po sklepu zadnje seje novomeške občinske skupščine ima Novo mesto več novih imen ulic. Seidlova ulica je po novem Frančiškanski trg. Del Potočne vasi, za katerega je sprejel zadnja dni Romi, se poslej imenuje Brezje, del Muhaberja Zajbaj, del pa Livada. Do sprememb v naseljih Smolenja vas, Mali Slatnik in Mala Cikava pa zaenkrat ni prišlo, saj s krajevno skupnostjo ni bilo doseženo soglasje. Sporna je predvsem priključitev naselij k Novemu mestu.

PRAZNIK ČEŠENJ V BRUSNICAH

BRUSNICE — V Brusnicah bo v nedeljo, 21. junija, tradicionalna razstava češenj. Razstavo bodo odprli ob 10. uri v brusniški osnovni šoli, ob dveh popoldne bo šla skozi vas povorka, prikazali bodo kmečka dela in opravila. Seveda bo, kot se spodobi, potem gasiška veselica. Prijazni Brusničani vabijo na pokašnjo njihovih izvrstnih in daleč naokoli slovečih češenj in vsega, kar bodo ob tem prazniku še pripravili.

Darja Colarič

»Na hrvaških območjih, kjer imamo počitniške kapacitete, ni bilo nobenih

OKROGLA MIZA O VREDNOTAH SLOVENCEV

NOVO MESTO — Društvo družboslovcev Dolenjske in Bele krajine organizira v sredo, 24. junija, ob 19. uri v konferenčni dvorani hotela Metropol okroglo mizo na temo SLOVENCINI VREDNOTE. Gosta večera bosta znana slovenska družboslovcata in raziskovalca dr. Niko Toš in dr. Zdenko Roter. Izhodišče brez dvoma zanimivega pogovora o vrednotah, na katerega organizatorji vabijo vse, ki jih to zanima, bo Mednarodna raziskava vrednot, ki jo je naredil Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij pri Fakulteti za družbene vede v Ljubljani.

JP KOMUNALA NOVO MESTO, p.o.
Cesta kom. Staneta 2
68000 NOVO MESTO

vabi k sodelovanju sodelavce informatike za področje organizacije organizacije AOP

Zaželeni so kandidati, ki imajo že določena praktična znanja in izkušnje pri opravljanju tovrstnih del, so samostojni in kreativni ter imajo strokovno izobrazbo VII. stopnje. Pričakujemo vaše prijave z ustreznimi dokazili v 15 dneh po dnevu objave, naslovljene na kadrovske službo podjetja.

Nedelja brez vode

Zaradi del na cevovodih je bilo v nedeljo precej ljudi brez vode

NOVO MESTO — Precej prebivalcev Novega mesta je bilo zadnji nedeljo brez vode. Novomeška Komunalna je namreč ta dan opravljala večja dela kar na dveh krajih. Zaradi preraza cevovoda za vgradnjo novega odcepa vodovoda za vasi Jelše in Črešnjice so morali zapreti magistralni cevovod Družnjska vas—Novo mesto od Otočca naprej. Že prej načrtovana dela so začeli ob štirih zjutraj, nedelja pa je edini primeren dan za taka dela. Brez vode so bili v Mačkovicu, Ločni, na Mestnih njivah, v Plavni laguni, v naselju Majde Silc, na Žibertovem hribu, v Bršljini, pomankanje vode pa so čutili tudi v Straži in Rumanji vasi. Delo je potekalo nemoteno in je bilo ob dveh popoldne končano, vendar je trajalo še štiri ure, da so povsod dobili vodo, ker morajo ob takih primerih zaradi velikih pritiskov vodu v cevi spuščati postopoma. Da bi bilo še težje, je zaradi nevihte prišlo do izpada elektrike v Črpalnišči Jezero pri Družnjski vasi, zaradi česar se je stvar zavlekla še za dve uri. Kjer je bilo najtežje oz. povsod, od koder so sporočili, je Komunalna s cisternami pripeljala vodo.

Hkrati so dela potekala še na cevovodu v Žabji vasi, kjer so zaradi gradnje nove Revozove lakirnice morali prestaviti primarni cevovod Stopiče—Novo mesto. Pri tem pa je prišlo do nepredvidenih zapletov in se je delo zavleklo do noči, vode pa niso imeli v Žabji vasi, na Zagrebški cesti in na Žibertovem hribu.

V Komunalni pravijo, da sta bila obe dela načrtovani, o tem, da ne bo vode, so ljudi obvestili po radiu, vendar po jeznih odzivih ljudi ugotavljajo, da jih kljub temu precej ni vedelo za napovedana dela. Zato razmišljajo, da bi v bodoče v takih primerih sporočali še na druge načine.
A. B.

Ena gospa je rekla, da se bo očitno morala odpovedati nedeljskemu kopanju v Šmarjeških Toplicah. Namesto sprostitve in miru ji čestitke Studia D iz na ves glas navigate radia prinesejo le slabo voljo.

Totalno odštekan dan

NOVO MESTO — Zveza prijateljev mladine skupaj z Mladinskim kulturnim centrom in Opremo iz Kočevja tudi letos na zadnji šolski dan in na predvečer prvega praznika slovenske državnosti pripravila prireditev vseh prireditev pod naslovom Totalno odštekan dan.

»Fešta« za vse generacije bo v sredo, 24. junija, med 14. in 24. uro na igriščih Loke.

Tudi letos pripravljajo organizatorji atraktiven program. Poleg številnih ansamblov in plesnih skupin, ki bodo poskrbeli za nekaj veselja najmlajšim iz vrtec v zgodnjem popoldanskem času in za zabavo osnovnošolcev, zvečer pa naj bi na svoj račun prišli srednješolci in tudi odrasli.

Napovejmo samo nekaj nastopajočih v atraktivnem delu deseterurnega programa: rolkarji in skupina BMX iz Ljubljane, leteči motorji, balon velikan Avija Šorna iz Ljubljane, akrobatski nastop padalcev, svetovnih prvakov iz ALC v Lescah, prikaz plezalne tehnike in lokostrelstva, radijsko vodena letala in avtomobili, jahanje in vožnja s poniji, otroški vlak, akrobatski rock'n'roll in še marsikaj bo videti na povsem spreminjenem Loku.

Ves čas bo navdne zanimiva tudi bogata gostinska ponudba — od festivala sladoleda do janjčka in odojka. Skratka, Loka bo ta dan raj za mlado in staro. J. P.

IZVRŠNIŠKA I - Na papirju, kjer je zapisan dnevni red za sejo občinskega izvršnega sveta, je moč pod "Vabljeni prebrati, da so povabljeni med drugimi tudi novinarji. A v rubriki "Gradivo dostavljeno", ki je daljša od prve, novinarjev ni (kar seveda ne pomeni, da gradiva tudi v resnici ne dobijo v roke). Toda glede na to, da se novinarka Dolenjskega lista, ki je zadnje čase edina predstavnic sedme sile na sejah IS, navadno pojavi prav takrat, ko čakajo na šestega člana občinske vlade, ki zagotavlja skedence, in se je ne uradno že prijel zvezek "šesti član izvršnega sveta", gre verjeti, da so jo med tistimi, ki jim pošiljajo gradivo, pričeli kar med člani vlade.

IZVRŠNIŠKA II - Sicer pa so na zadnji seji izvršnega sveta Črnomaljski zahtevali od lokalne radijske postaje Studia D obrazložitev, zakaj jim je "odtegnit" dopisnika oz. dopisnico in jih o tem še obvestil ni. Pojasnjujejo, da njeno prisotnost na sejah vlade močno pogrešajo. Kako se časi spreminjajo! Pred dobrim letom in pol je taista vlada zasedala za zaprtimi vrati in le vztrajanju delegatov Liberalno-demokratske stranke gre zaslug, da so na občini ugotovili, da s prepovedjo prisotnosti novinarjev IS krši pravila. Studio D bi moral že zaradi tega, ker je lahko počasen zaradi najnovejše reakcije črnomaljske vlade, poslani na seje kakšnega svojega novinarja.

DRAŽBA - V Črnomlju so pripravili pravilnik, v katerem je med drugim opisano tudi, kako je moč na dražbi prodati hišo, stanovanje ali druge nepremičnine. V enem od členov piše, "da nepremičnino draži samo en dražitelj..." ter da "nato razglasi dražitelja, ki je na dražbi uspel, in doseženo ceno združene nepremičnine...". Menda so vsi ti dražitelji ter združene stvari po slovenskem pravopisu, kar pa še ne pomeni, da so tudi najbolj prikladni za uho.

Sprehod po Metliki

PRI METLIŠKEM RDEČEM KRIŽU je prijavljenih osemindeset beguncev iz Bosne in Hercegovine. Vsi stanujejo pri sorodnikih, znanih ali prijateljih, RK jim pomaga s hrano in oblačili, kar dobijo v skladišču za občinsko stavbo. Zbirni center, opremljen s šotari in z vsem drugim na metliškem kopalnišču, samuje. Vodja centra Jože Nemanič vsakodnevno gleda proti jugu, toda pred vojno in njenimi grozotami bežečih priselencev ni pa ni.

DIREKTOR METLIŠKE BETI je postal tako natančen, da je neki dan poslal domov vratarja, ki si je prišel služiti krah, obut v sandale. Vrniti se je moral v čevlji, čeprav je bilo zelo vroče in četudi je delavec zagotavljal, da ga boljijo noge, ujeti v usnje. Pa ni zaleglo. Direktorja zahteva je padla na plodna tla, vratar pa se sprašuje, ali direktorja vseh direktorjev tako natančno poslušajo v Beti prav vsi.

TO SOBOTO BO NA IGRIŠČU pri podzemeljski osnovni šoli velika veselica, ki jo pripravljata tamkajšnji nogometni klub Kolpa. Najpomembnejše je zapisati, da bodo nastopile tudi mažoretke, saj bo to privabilo predvsem moški del zabave željnih veseljarjev. Ko so pred leti dekleta marširala po Metliki, so letele bo zraku palice, s katerimi se sicer priletni gospodje podpirajo skozi vse leto. Torej so mažoretke delovale na njihovo počutje veliko učinkovitejše kot vse toplice, bioenergetiki ali zdravniki.

Trebanjske iveri

ZAGRIZENOST - S prisrčnim pozdravom so se nam oglasili neznaniki križnanski demokrati, ki zase trdijo, da so naši zvesti bralci, v isti sapi pa zahtevajo, da v celoti objavimo, in to neopremerjeno, anonimko. Našo prakso bi naši zvesti bralci že morali bolje poznati in ta je, da anonimni pisem praviloma ne objavljamo. Po možnostih pa jih raziščemo, ker se včasih v takem pisnjaku skriva tudi kaj resnice. Avtor(ji) tokratne anonimke očitajo predsedniku sveta KS Mokronog Ivanu Vovku, "zagrizencem komunistu", da je ustrahoval prebivalce Belega Grča in Vrha nad Mokronogom, ki naj bi s pomočjo križnanskih demokratov dosegli v skupščini KS Mokronog, da se tema vasema površno stara imena Sveti Vrh in Sveti Križ. Anonimnež(i) trdi(jo), da se prebivalci Vrha niso dali sprovcirati predsedniku Vovku in so izglasovali svoje staro ime kraja. Prebivalci Belega Grča so pisal(e) anonimnega pisma globoko raziščarali, "predvsem zaradi te-ga, ker se v tej vasi nahajajo sorodniki bivšega predsednika slovenske vlade." Vovk, ki naj bi s pripisom k anketi "ustrahoval" krajane, češ naj dobro premislijo glede stroškov ob zamenjavi dokumentov, nam je pojasnil, da so se za anketo odločili v vodstvu KS po dogovoru s predstavnikami strank oz. odborniki, da ni zgrizec, je pa pošten, vprašanje pa je, če je takšen tudi tisti, ki trosi anonimke in bega ljudi.

POTRES - Ker se je 11. junija zemlja v okolici Mokronoga in Mirne strela ob 2.20, ko ljudje običajno najslajše spijo, je bil potres z močjo 3,9 po Richterju prebrih, da bi hujše vznemiril krajane. Mnogi se niti zbudili niso, o kakšni škodi ni podatkov.

IZ NAŠIH OBČIN

Belt mora najprej prebroditi krizo

Obeta se mu dobra prihodnost v navezi Cimos-Citroen — Opozorilo izvršnega sveta, naj temeljiteje uresničujoje sanacijski program — Odločbe o presežkih

ČRNOMELJ — Medtem ko so v začetku preteklega tedna težavam in načrtom, ki jih imajo v tukajšnjem Beltu, prisluhlni z republiškega Svobodnega sindikata, pa so dan pozneje iz vodstva podjetja seznanili s tem tudi občinski izvršni svet. Slednji ni bil le nem poslušalec, pač pa je, ker mu je veliko od tega, da bi tega največjega bolnika v občini čim prej ozdravili, sprejel številne zaključke.

Člani izvršnega sveta so si bili, potem ko so zvedeli, kakšna je ocena poslovanja Belta v juniju in kako uresničujejo sanacijski program, edini, da Beltova proizvodnja odstopa od določil, zapisanih v omenjenem programu. Kot ocenjujejo, bodo v tem mesecu izdelali za 300 ton ulitkov manj, kot so načrtovali. V Beltu to utemljujejo z zmanjšano težo ulitkov, s katerimi pa ne bodo iztržili nič manj, medtem ko bo izkoriščenost proizvodne linije skoraj za četrtno večja. Vendar IS zahteva, da ugotovijo vzroke in posledice za omenjeno odstopanje pa tudi, kaj to pomeni pri naročilih tako domačih kot tujih kupecov. Čeprav bodo v tem mesecu v Beltu uresnili finančni načrt, ta še vedno -

kljub predvideni finančni konsolidaciji - ne bo pokrili vseh stroškov poslovanja. Ob tem je IS tudi ugotovil, da vsi predvideni prilivi denarja še niso zagotovljeni, zlasti ne republiške sredstva, prav tako pa Belt še nima sklepa o sofinanciranju programa z republiškega ministrstva za delo.

Vse odločbe o trajnih presežkih so delavci prejeli do 15. junija, kar pa je poldnih mesec pozneje, kot je zapisano v sanacijskem programu. Za toliko časa so se tudi povečale obveznosti Belta za nadomestila za te presežke. Zato IS

• Kot je povedal direktor Belta Janez Kure, vidijo v Beltu veliko priložnosti za nova delovna mesta in vključitev v evropsko avtomobilsko industrijo v sodelovanju s Cimosom, za katerega bi delali štiri tipe nosilcev aluminorjave iz nodularne litine. Cimos je pripravljen kupiti po 300 tisoč kosov na leto. Kure zatrjujejo, da je to nesporna perspektiva Belta v navezi Cimos-Citroen, vendar se bodo morali v Črnomlju obnašati po evropski in se še marsičesa naučiti. Do takrat pa morajo preživeti, seveda ob uresničevanju sanacijskega programa.

Bivša vojašnica je razdeljena

Prostore dodelili 50 investitorjem, a še niso vsi oddali programov

ČRNOMELJ — V zadnjih dveh mesecih so v Črnomlju porabili precej časa in energije, da so razdelili prostore nekdanje vojašnice. V začetku je bilo namreč precej več prosilcev, kot je bilo prostora, vendar so se nekateri v tem času premislili, tako da so pred kratkim sestavili seznam padesetih investitorjev. Vprašanje pa je, če je tudi ta seznam dokončan, kajti številni še vedno niso oddali investicijskih programov. Zato jim bodo v izvršnem svetu določili še zadnji rok, in če tudi do takrat ne bodo izpolnili zahtev, prostorov ne bodo mogli najeti.

Sicer pa je na podlagi investicijskih programov, ki so jih bodoči najemniki že oddali, moč ugotoviti, da je predračunska vrednost naložb skoraj 218 milijonov tolarjev, od tega predstavljajo 45 odst. stroški adaptacij bivših vojaških objektov. Od sedanjih 60 delavcev naj bi se v teh podjetjih in obrtnih delavnicah število zaposlenih povečalo na 161. Z drugimi besedami, zaposlenost bi bila v občini za 1,7 odst. večja, kot je bila marca letos. To pa je po mnenju nekaterih veliko premalo.

Še vedno je v bivši vojašnici ostalo nedodeljenih nekaj prostorov. Zanimivo je, da so dodelili prostore v stavbi, kjer so bile nekaj spalnice in komanda garnizije, kar sedmim podjetnikom, vendar noben od njih ni oddal investicijskega programa. Sedaj so v tem posloju begunci. Vendar so podjetniki, ki so najem prostorov vzeli še kako zares, prijavljeni vztrajati v bivši vojašnici kljub beguncem, čeprav se na občini zavedajo, da bodo le-ti ovirali pri razvoju podjetništva na Majerju v Črnomlju, kakor imenujejo področje bivše vojašnice.

vztraja, naj se ti problemi rešujejo čim hitreje. Ob tem mora vodstvo podjetja najti čim natančnejšo rešitev za ustanovitve dveh novih podjetij, invalidskih delavnic in podjetja za izdelavo strojne opreme, sicer se lahko zgodi, da bodo tudi delavci, ki jih bodo v teh dveh podjetjih zaposlili, postali trajni presežek

PESNIKU V SPOMIN — 11. junija, ob 43. obletnici smrti Otona Župančiča, so v njegovi rojstni hiši v Vinici pripravili 2. srečanje recitatorjev belokranjskih mladih in osnovnih šol. Tema srečanja je bila Bela krajina in njeni ljudje v pesmih Otona Župančiča, namen pa, da bi mladi približali pesmi priljubljenega belokranjskega pesnika ter jih spodbudili k recitiranju. Poleg recitatorjev in mladih tamburšev iz Adlešičev pod vodstvom Silvestra Mihelčiča starejšega je nastopila pevka in igralka drame SNG iz Ljubljane Jerica Mrzel, ki je vodila tudi strokovni razgovor z mentorji recitatorskih dejavnosti v sloah. Na fotografiji: Katja Štefanič s črnomaljske osnovne šole Mirana Jarca recitira Dumo. (Foto: M.B.-J.)

Kresna noč v Mokronogu

16. dolenjsko kulturno-zabavno prireditev priredi 20. junija ob 20. uri Turistično društvo Mokronog — Bogat spored: balet, magija, ansambli, Kresniček, Modra kronika...

MOKRONOG — Ob starih šeg in navad je poimenoval predsednik mokronoškega turističnega društva Marko Kapus prvi del sporeda 16. dolenjske kresne noči, ki se bo pričela v soboto, 20. junija ob 20. uri na trgu v Mokronogu. Pričela ga bo novomeška folklorna skupina Kres s povabilom na kresovanje. Rdečo nit bo spletala Pika Fugina, njene sestavine pa so tudi kres, metanje venčkov na streho in obhod kresnic.

BADMINTONSKI KLUB
MIRNA — Za novoustanovljeni Badmintonski klub Mirna bosta v novi tekmovalni sezoni igrala tudi državni prvak Sašo Zrnc in njegov trener Mile Čuk, tudi eden najboljših slovenskih igralcev badmintona. Generalni pokrovitelj kluba bo TOM Mirna. Na Mirni so sklenili ustanoviti tudi Balinarski klub Dana, ki bo ob podobnem novoustanovljenem klubu v Trebnjem že tretji v občini. Na Mirni, ki je letos dobila pokrito dvostezno balinišče, naj bi bila poslej tudi Balinarska zveza Dolenjske.

delovne sile, ki se bo znašel na zavodu za zaposlovanje.

Predvsem pa bodo morali v Beltu pripraviti natančna poročila o tem, kako sledijo sanacijskemu programu pri trženju, zlasti pri osvajanju novih izdelkov in pridobivanju novih kupecov, ter kako bodo kos dosedanjim zaostankom na tem področju. IS poudarja tudi, da je finančna sanacija nujna, da pa morajo še razširiti krog nosilcev te sanacije. Pri tem imajo v mislih predvsem republiško agencijo za razvoj, ministrstvo za industrijo, republiški razvojni sklad in republiški investicijski sklad, kupec in dobavitelj, predvsem pri vlaganju v trajni kapital kot solastniški delež; pri dobaviteljih pa naj bi poskušali doseči tudi odlog plačila obveznosti. Seveda naj bi vključili tudi druge partnerje, za katere bi vodstvo Belta ugotovilo, da bi jih bilo smotno vključiti v sanacijo. Če pri tem ne bodo uspešni, je po mnenju IS finančna sanacija Belta vprašljiva. Seveda se bodo morali tudi v Beltu potruditi, da bodo z večjo proizvodnjo in cenami ali manjšimi stroški povečali denarne prilive. Sicer pa je Črnomaljska vlada naložila Beltovemu vodstvu, naj začne takoj iskati denar za majsko plačilo, sindikatoma, tako neodvisnemu kot svobodnemu, pa je priporočila stopen dialog z vodstvom podjetja in vključevanje v uresničevanje sanacijskega programa. **M. BEZEK-JAKŠE**

OB DNEVU DRŽAVNOSTI

METLIKA — Ob dnevu državnosti vabi tukajšnja Ljudska knjižnica v četrtku, 25. junija, ob 21. uri v metliški kulturni dom na glasbeno-plešno prireditve. Nastopil bo dekliški oktet Corona iz Sevnice z ubranim petjem slovenskih ljudskih, umetnih in renesančnih pesmi ter večno zelenih melodij. Vstopnine ne bo. Vabljeni!

Črni močeril zavarovan

Biotop črne človeške ribice v izviru Jelševnišče začasno razglasili za naravni spomenik

ČRNOMELJ — V Črnomlju so pripravili osnutek odločbe o začasnem razglasitvi biotopa črne močerila (Proteus anguinus) v območju izvira Jelševnišče za naravni spomenik, in sicer za eno leto. Odločbo so izdali na osnovi predloga Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu, saj je črni močeril edinstven primerek človeške ribice, zato se v občini zavedajo, da so ga dolžni zavarovati in omogočiti njegov nadaljnji obstoj. K temu bodo seveda najbolj pripomogli s tem, da bodo obvarovali njegovo življenjsko okolje pred strupenimi snovmi, odlaganjem odpadkov ter vsem drugim, kar bi lahko onesažilo prej omenjeno območje.

Ker pa so geološke, hidrološke in druge raziskave ob izviru Jelševnišče še v teku, ni moč dati dokončnih smernic za zavarovanje tega območja. Zato so se v Črnomlju odločili za začasno varovanje, ko pa bodo znani rezultati raziskav, bodo pričeli postopek za trajno razglasitev tega območja za naravni spomenik. Seveda bodo v občini prav tako morali še ugotoviti, kaj bo pomenila in kakšne posledice

bo prinesla razglasitev naravnega spomenika za tamkajšnje prebivalstvo in lastnike parcel v katastrskih občinah Talčji Vrh in Maverlen. Na varovanem območju črne močerila bi po sedanjem osnutku veljal varstveni režim, na katerem bi bile prepovedane vse vrste gradenj, spreminjanje vegetacijske odeje, odlaganje odpadkov ter lovljenje in nabiranje podzemnih živali v izviru potoka in bruhalnikih.

Ob kraškem izviru Jelševnišče pri vasi Jelševnik je namreč na levem obrežju izvirnega jezera tudi vrsta periodičnih bruhalnikov, kjer prinašajo visoke vode pogosto na dan črne močerile. Za te bruhalnike pa lahko že sedaj strokovnjaki z veliko verjetnostjo trdijo, da privajajo podzemno vodo, ki se steka v suho dolino v vzhodni Stražnega Vrha, med Tuševim dolom in Jelševnikom. Prav podzemni tok, ki prihaja na dan v bruhalniku, pa je življenjski prostor črne močerila, svojevrsne predvrste močerila ali človeške ribice.

M.B.-J.

Metličani zaščitili vodo

METLIKA — Da bi zavarovali vodne vire na območju Gornjega Suhorja in črpališča pitne vode v Obrhu v Metliki pred naključnim ali namernim onesnaževanjem, ki bi utegnilo škodljivo vplivati na higieno neoporečnost in kvaliteto pitne vode, so v Metliki pripravili odlok o zaščiti vodnih virov. V njem so določili varstvene pasove vodnih virov in ukrepe za njihovo zavarovanje. Tako bodo morali lastniki ali upravljalci objektov in zemljišč prilagoditi razmere zahtevam odloka v najozjem varstvenem pasu v enem letu, v ožjem v dveh in v širšem varstvenem pasu v treh letih. Čeprav je odlok precej omejevalen, odgovorni na občini zatrjujejo, da ne bo popuščanja.

Ko je na seji skupščine občine tekla beseda o osnutku omenjenega zakona, je eden od delegatov spomnil na opozorila Suhorčanov, ki so zahtevali, da kdo od odgovornih pride k njim na razgovor, saj želijo iz zanesljivega vira zvedeti, kaj bo odlok pomenil zanje in kakšne spremembe lahko prinese v način njihovega življenja. Občinski možje so obisk obljubili.

Iz vrst Zelenih pa je prišel predlog, naj ob cesti od mednarodnega mejnega prehoda na Kolpi v Metliki do Novega mesta postavijo table, ki bodo opozarjale, da gre za varovano območje. V zadnjem času se je namreč promet s cisternami na tej cesti močno povečal. Gasilci pa bi morali pregledati tudi svojo opremo ter preveriti, ali so primerno opremljeni za primer, če bi morali posredovati pri nesreči avtomobilske cisterne.

M.B.-J.

ZOPET O PCB

ČRNOMELJ — Danes, 18. junija, ob 9.30 bodo v sejni sobi Črnomaljske skupščine občine Zelenci Slovenije in Zelenci Bele krajine pripravili tiskovno konferenco, na kateri bosta prim. dr. Dunja Piškur-Kosmač in prim. dr. Anton Fazarinc predstavila zaključno poročilo naloge "Ocena zdravstveno-ekoloških razmer na območju občin Metlika in Črnomelj v zvezi z ekološko obremenitvijo s polikloriranimi bifenili". Sodelovala bosta tudi dr. Božidar Voljc, minister za zdravstvo, družino in socialno varstvo Republike Slovenije, in dr. Dušan Plut, član predsedstva RS in predsednik predsedstva Zelenih Slovenije.

SPOMINSKI GLASBENI VEČER

ČRNOMELJ — V petek, 19. junija, bo ob 20. uri v mladinskem kulturnem klubu v Črnomlju glasbeni večer Free 48 v spomin na tragično preminulo člana Tonija Konciljo in Romana Rozmana. Predstavljeni bodo demo posnetki te bivše rock zasedbe iz Straže.

KONCERTI UČENCEV GLASBENE ŠOLE ČRNOMELJ

ČRNOMELJ — Glasbena šola Črnomelj pripravlja ob zaključku šolskega leta letne koncerte svojih učencev. Sinoci so se v Semicu predstavili učenci dislociranega oddelka iz Semic. Danes, 18. junija, bo ob 19.30 v kulturnem domu v Črnomlju predstavitev mladih črnomaljskih glasbenikov. Učenci glasbene šole v Metliki pa bodo nastopili v metliškem kulturnem domu jutri, 19. junija, ob 20. uri.

Najmlajše mesto Trebnje vabi

Ob razglasitvi mesta od 24. do 28. junija tudi številne prireditve iz trebanjskega koša — 25. mednarodni tabor likovnih samorastnikov-Temeljni kamen za planinski dom na Vrhtrbnjem — Slavnostna govornika dr. Plut in dr. Bučar

TREBNJE — Ravno na dan državnosti, 25. junija, bo Slovenija dobila še eno mesto. Trebnje, občinsko središče, ki je tudi zavoljo nadvse ugodne prometne lege, predvsem pa po delu in volji samih Trebanjcev (v KS Trebnje gre h koncu že četrti samoprispevek!), prerasl o vasi še pred dobrimi 30 leti v najmlajše slovensko mesto z vsemi atributi, bo počastilo slovesno razglasitev za mesto 25. junija zvečer tudi s predstavitvijo svojega grba.

na otvoritvi tabora slavnostnega govornika dr. Franceta Bučarja, predsednika slovenskega parlamenta. Na sobotni večer bo zabaval zbrane ansambel Slovenija, podobno pa bodo počeli ansambel Lojzeta Slaka, folklorna skupina in drugi.

Mesto Trebnje vabi še na sklepnih del poletnih prireditev v nedeljo, 28. junija dopolne v trebanjsko cerkev na mašo v spomin Friderika Barage. Po maši bo še srečanje v Mali vasi pri Baragovem gradiču, rojstni hiši tega slavnega rojaka. **P. P.**

Slavnostni govornik ob tej priložnosti, ko se bodo pričele tudi tradicionalne turistične, kulturno-zabavne prireditve iz trebanjskega koša, bo član predsedstva Slovenije dr. Dušan Plut. Za kulturni spored bo ta večer poskrbel prav tako slavljencev in jubilarant hkrati — Občinski pihalni orkester Trebnje. Tudi sicer pričakujejo Trebanjci v času praznovanja od 24. do 28. junija v svoji sredi še druge visoke goste. Planinsko društvo Tesnil, ki bo 24. junija ob 19. uri na Vrhtrbnjem položilo temeljni kamen za planinski dom, je povabilo tudi notranjega ministra Igorja Bavčarja; ta dogodek pa bodo planinci zaokrožili še s kresovanjem. Prireditelji jubilejnega — 25. mednarodnega tabora likovnih samorastnikov z veseljem pričakujejo v soboto, 27. junija ob 18. uri

10 LET DRUŠTVA INVALIDOV — V polni dvorani kulturnega doma v Trebnjem so številni izmed 300 invalidov, ki se povezujejo v trebanjsko društvo invalidov, spremljali javno radijsko oddajo Radia Slovenija Prizma optimizma. S to oddajo in kulturnozabavnimi sporedom, v katerem so sodelovali tudi pevci mešanega pevskega zbora Društva upokojencev in invalidov Trebnje (na sliki), so invalidi namreč obeležili 10. obletnico društva. Za invalide bodo ob jubileju največja pridobitev novi prostori v sosesčini zgradbe občine na Golievem trgu, ki jih bodo uredili v kakšnem mesecu, zlasti ob pomoči Zveze društev invalidov Slovenije. (Foto: P. P.)

V Tekstilani končali stavko

Delavci so pristali na sporazumno rešitev — Dobri obeti za prihodnost

KOČEVJE — Delavci kočevske Tekstilane, ki so že v četrtek, 4. junija, za nekaj ur ustavili delo, so prejšnji torek ponovno stali. Razlog za to je bilo nestranjanje delavcev s predlaganim 20-odst. povišanjem plač. Pogajalska skupina je s stečajnim upraviteljem vendarle našla za vse sprejemljivo rešitev.

Čprav so delavci prvotno zahtevali 100-odst. povišanje plač, pa se kasneje omejili na zahtevo po 50-odst. povišanju, so sprejeli obrazložitev stečajnega upravitelja Albin Pečnika, da glede na izpad dohodka zahtevano povišanje ni možno. Tekstilano, ki je v stečajnem postopku, v katerega so jo pripelje teža v tekstilni industriji pa tudi vrsta napak v poslovanju podjetja, je 14 mesecev, je pred kratkim prizadel dvome sečni izpad znanega dela naročil. Njihov nemški kupec, ki meni, da ima Tekstilano glede na svoje zmogljivosti preveč zaposlenih, se ni držal pogodbe in je del svojih naročil preusmeril v Italijo. Za Tekstilano, ki je ob prihodu stečajnega upravitelja imela za 7 milijonov mark dolgov in ima danes skoraj milijon mark zajetih v stečajno maso, je to pomenilo manj dela, s tem pa fidi manj denarja.

Zato so delavci pristali na 33-odst. povišanje plač, 5-odst. povišanje pa se jim obeta še konec junija. Od 15. junija bo tako neto plača v proizvodnji znašala 20 tisoč tolarjev, višina plač konec tega meseca pa bo odvisna od poslovanja Tekstilane. Po mnenju stečajnega upra-

vitelja so obeti za povišanje dokaj ugodni, saj so ravno te dni od nemškega kupca dobili naročilo. Stečajni upravitelj jih je namreč obvestil, da bo v primeru nadaljnega izpada njihovih naročil Tekstilano prisiljena odpustiti delavce, na kar se je firma Cotex, ki je v določeni meri od Tekstilane odvisna, odzvala z obnovo naročil.

V začetku stečaja je bilo v Tekstilani zaposlenih 550 delavcev, danes jih je nekaj več kot 220, kar pa po mnenju stečajnega upravitelja, ki izjavlja, da želi, da bi podjetje ostalo delavcem, ni

preveč, čeprav je menda nekoliko preveč delavcev zaposlenih v pisarnah. Z banko kot glavno upnico se dogovarja

• Tekstilanini delavci, ki so med obema stavkama zatrjevali, da želijo le kolikor toliko normalne pogoje za življenje, bodo s sobotnim in nedeljskim delom nadoknadili izpad proizvodnje. Razmislili pa bodo tudi o tem, ali naj razrešijo dolgoletno sindikalno zapuščino, ki v času stavke ni bila dovolj odločno na njihovi strani.

za poravnavo, ali bo do te tudi prišlo in kdaj, pa zaenkrat še ni znano.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZA VSAKEGA NEKAJ

KOČEVJE — Prihodnji teden bodo v počastitev dneva državnosti v Kočevju potekale številne kulturne in druge prireditve. Tako bo že to, v primeru slabega vremena pa prihodnjega sobota vrtec pripravil otroško prireditev Živžav. Od ponedeljka do sobote bo v kočevski knjižnici odprta razstava knjig z naslovom Osamosvajanje Slovenije, na to temo pa bodo organizirali tudi kviz. Poleg literarnega večera s predstavljivo pesniške zbirke Vavla Jarma in koncerta pevskih skupine Cantate domino in učencev Glasbene šole Kočevje se bodo zvrstile še nekatere druge prireditve, največ pa jih bo na predpraznični dan.

Ločeno zbiranje odpadkov

Julija pričenjajo v sevnjski občini s poskusnim projektom sortiranja in odvoza odpadkov v sodelovanju z mešanim podjetjem Barles — Rumpold

SEVNICA — V življenju, kakršnega živimo, se ni mogoče izogniti odpadkom. Sodobne tehnologije pa nas poučijo o tem, da močno onesnaževanje okolja z odpadki lahko zelo zmanjšamo, če jih koristno predelamo in uporabimo. Seveda pa je pogoj za to, da jih ločeno zbiramo in sortiramo. Natančne rešitve, ki jih je pridobilo ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora na podlagi razpisa, zahtevajo ločeno zbiranje odpadkov, s tem da se to ubirajo postopoma glede na osveščenost ljudi in tehnologijo reciklaže odpadkov.

»Že v programu dela sevnjskega izvršnega sveta za leto 1991 je bilo predvideno, da se za občino Sevnica postavi koncept ravnanja s komunalnimi odpadki, zlasti se zato, ker komunalna depozitacija v Krškem dovoljuje depoziranje odpadkov le še za kakšno leto, lokacija za novo sodobno regijsko deponijo pa še ni določena. Po zgledu drugih slo-

KONCERT SVOBODE

KOČEVJE — V sredo, 24. junija, ob 18.30 v avli kočevske osnovne šole koncert moškega pevskega zbora Svoboda iz Kočevja. Njegov redni letni koncert letos sovпада s počastitvijo 25. junija, dneva slovenske državnosti.

Skoraj polovica na čakanjju

Težave kočevskega Inkopa — Pomanjkanje reprovromateriala — Preusmeritev v izvoz

KOČEVJE — Izdelovalec kovinskega pohištva, opreme za kopalnice in aluminij lsteve, podjetje Inkop iz Kočevja, ima zaposlenih 171 delavcev. Kar 40-odst. vseh zaposlenih pa je že od meseca marca na čakanjju. Vzrok za to so težave Inkopa, ki jih je povzročila izguba trgov na območju nekdanje Jugoslavije.

Inkop se je pred leti pojavljal na celotnem jugoslovanskem tržišču kar z dvema tretjinama svoje proizvodnje, le 10-odst. narejenega so namenjali izvozu. Ker so bili premočno usmerjeni na jugoslovansko tržišče, nimajo utečenih zunanjetrgovskih poslov, zato so njihove težave pri preusmeritvi v izvoz še toliko večje.

Osnovni problem Inkopa pri preusmeritvi je značilen za kovinsko proizvodnjo. Za izdelavo novega proizvoda je namreč potrebno izdelati tudi kup specialnih orodij, ki jih v Inkopu v veliki meri izdelujejo sami, kar pa zahteva veliko denarja in časa. Pri tem jim povzročajo težave dokaj zastarela tehnologija, po mnenju generalnega direktorja Antona Benčina pa tudi dejstvo, da

OKROGLA MIZA O ŠOLI

KOČEVJE — V torek, 23. junija, ob 18. uri v šolski dvorani srednje šole Kočevje okrogla miza o prostorski problematiki osnovnega šolstva v Kočevju. Organizator okrogle mize je predsedstvo občinske skupščine. Vabljeni so vsi, ki bi želeli o tem vprašanju kaj več zvedeti, povedati ali predlagati.

KAMERA ODKRIVA

— Naši vrli bralci iz Hrastovnice in Pjavič, vasi na meji med trebanjsko in sevnjsko občino, so nas povabili, naj si ogledamo, v kakšnem stanju je lokalna cesta med obema krajema in občinama po zadnjem malo močnejšem dežju. Cestnišče je bilo (kot običajno po neurju) ravno na nepreglednem ovinku polno blata oz. zemlje z bližnje njive, tako da je potekal začuda gost promet tistik nekaj minut, ko smo si ogledovali razmere na delu ceste, ki je že v sevnjski občini, zgolj po enem voznem pasu. Nihče pač ni hotel tvegati, da bi običaj v blatu. Tako sta ravnala pred kratkim tudi mopedista, trčila in eden, hudo ranjen, se zmeraj leži v bolnišnici. Se bodo cestarji, inšpektorji in še kdo le zgnaili, ali bodo čakali, da bo krvni davek še večji? (Foto: P. P.)

imajo veliko priučenih delavcev ter da je med zaposlenimi kar polovica žensk. Plače zaposlenih v Inkopu so trenutno izredno nizke. Za kolektivno branžno pogodbo zastajajo za približno 30-odst. Tako bo, vse dokler ne bomo povečali izvoza, je dejal direktor Benčina in povedal, da želijo izvoz povečati na 50 do 60-odst., pri tem pa izrazil upanje, da jim bo to uspelo še pred koncem letošnjega leta. Kljub dosegli tega cilja bo po vsej verjetnosti število zaposlenih potrebno zmanjšati vsaj za 40 ljudi.

Izvozno so usmerili predvsem na Švedsko, kupce pa iščejo tudi v drugih zahodnoevropskih državah, predvsem v Franciji, Italiji in Nemčiji, pa tudi drugod po svetu. Ker je ponudba kopalniških programov na Zahodu izredno velika, računajo tudi na prodajo v vzhodnoevropske države, predvsem Poljsko in Češko. Pri tem iščejo kupce tudi izven svojega

Obdobje se ne bodo tudi poslovanju s Hrvaško, čeprav imajo težave s plačili zaradi tečaja tolarja, prav tako pa tudi v blagovni menjavi, saj Hrvaška blaga preprosto nima. »Povpraševanje po naših izdelkih je na Hrvaškem veliko, zaradi padca življenjskega standarda pa postajajo slovenski izdelki za Hrvaško predragi,« je pojasnil Anton Benčina in dodal, da se s podobnimi problemi srečujejo tudi na domačem trgu, saj njihovi izdelki ne sodijo med najnuj potrebne za življenje in se jim zato ljudje pač lahko odpovedo.

Čprav je že to velik razlog za preusmeritev v izvoz, je za Inkop posebejno iskane tujih kupcev v tem trenutku pomembno predvsem zaradi zagotavljanja deviz, ki jih potrebujejo za nabavo reprovromateriala. Na Hrvaškem, od koder so včasih precej oskrbovali z reprovromaterialom, tega sedaj ne dobijo, bodisi da ga dejansko nimajo ali pa hrvaška podjetja poslujejo izključno devizno.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KAMERA ODKRIVA — Naši vrli bralci iz Hrastovnice in Pjavič, vasi na meji med trebanjsko in sevnjsko občino, so nas povabili, naj si ogledamo, v kakšnem stanju je lokalna cesta med obema krajema in občinama po zadnjem malo močnejšem dežju. Cestnišče je bilo (kot običajno po neurju) ravno na nepreglednem ovinku polno blata oz. zemlje z bližnje njive, tako da je potekal začuda gost promet tistik nekaj minut, ko smo si ogledovali razmere na delu ceste, ki je že v sevnjski občini, zgolj po enem voznem pasu. Nihče pač ni hotel tvegati, da bi običaj v blatu. Tako sta ravnala pred kratkim tudi mopedista, trčila in eden, hudo ranjen, se zmeraj leži v bolnišnici. Se bodo cestarji, inšpektorji in še kdo le zgnaili, ali bodo čakali, da bo krvni davek še večji? (Foto: P. P.)

Rešeni štirje zahtevki

Delo komisije za denacionalizacijo

RIBNICA — Komisija za denacionalizacijo v Ribnici je do danes prejela 50 vlog za vračilo kmetijskih zemljišč, 4 za vračilo podjetij, 5 za vračilo stavb oziroma delov stavb ter eno vlogo za vračilo lokala. Strokovni delavci občinskih upravnih organov, pristojnih za urejanje zadev s področja denacionalizacije, so precej časa posvetili pomoči strankam, da bi jim omogočili pravilno sestavitvi vloge.

Kljub temu je bila velika večina vlog nepopolnih, pogosto zato, ker je težko priti do nekaterih listin, ki jih je nujno potrebno predložiti, da bi se vloga lahko obravnavala. To je pri ljudeh povzročalo veliko nejevolje, hkrati pa tudi onemogočalo nadaljnje delo strokovnih služb na posameznih zadevah.

Dodatno je njihovo delo oteževalo dejstvo, da dolgo niso bili sprejeti nekateri podzakonski akti in da niso ustanovljeni skladi, ki jih predvideva zakon o denacionalizaciji kot zavezance za vrnitev premoženja. Kljub vsem težavam so strokovne službe v Ribnici že v celoti rešile 4 zahtevke, enega delno, kar 17 pa jih bo dokončno rešenih po izteku 30-dnevnega roka, v katerem so možne pritožbe.

30 LET »POSEBNE« ŠOLE

KOČEVJE — Te dni je Osnovna šola Ljuba Šercerja s prilagojenim programom praznovala 30-letnico. Osnovana je bila na osnovi potrebe po pomoči otrokom, ki so individualno drugačni in potrebni pomoči. V strokovno obravnavo vključujejo lažje duševno prizadete otroke in mejne primere s kombiniranimi motnjami. Aktivnost vsakdanjega utripa v šoli je zelo pestra in prilagojena programu rednega pouka ter številnim drugim dejavnostim. Tako vključujejo logopede v organizirano logopedsko obravnavo, učence z motnjami motorike pa v posebno obliko telesne vzgoje. Delo na šoli vodijo specialni pedagogi. V strokovno obravnavo so imeli vključenih 455 učencev, medtem ko jih je v letošnjem letu vključenih v šolo 63, šolsko obveznost končuje deset učencev. Po mnenju ravnateljice Milene Aupič jih bodo skušali vključiti v skrajšane prilagojene programe, nekatere pa naj bi vključili v delovne procese. Priprave tečejo za ustanovitev oddelka za delovno usposabljanje.

M. G.-Č

BO SANACIJSKI NAČRT IZDELAN PRED ROKOM?

RIBNICA — Seja delavskega sveta ribniškega Rika je bila že dvakrat preložena. Predsednik delavskega sveta Franc Prelesnik je povedal, da se bo delavski svet sestal, ko bo pripravljen sanacijski program podjetja. S sanacijskim programom, ki ga v teh dneh aktivno pripravljajo pod vodstvom inž. Franca Petka, se bo delavski svet najprej le seznanil, saj so se odločili, da ga bodo poprej obravnavali na zboru delavcev. Po mnenju Franca Prelesnika bo sanacijski program izdelan še pred 30-dnevnim rokom.

Bo razvoj podeželja hitrejši?

Seminar o tem, kako pripraviti ustrezen program razvoja demografsko ogroženih območij sevnjske občine

SEVNICA — O tem, kako izdelati skupni program kratkoročnega in dolgoročnega razvoja demografsko ogroženih območij, so se seznanili in dogovorili pretekli konec tedna na dvodnevnem seminarju na Lisci predstavniki sevnjskega izvršnega sveta, političnih strank, krajevni funkcionarji in nekaterih podjetji.

Sevnjska vlada in občinska skupščina sta ob koncu lanskega leta v sodelovanju z Inštitutom za regionalno ekonomiko iz Ljubljane sicer pripravila razvojni program za demografsko ogrožena območja v občini, ki je osnova za prijavo na natečaj za pridobitev republiškega denarja za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij. Na seminarju, ki ga je vodil Rudolf Rome iz ZOP Management Consulting, d. o. o. (to je eden izmed pripravilavcev programa demografsko ogroženih območij za Posavje in sevnjsko občino), so skušali s teamskim delom doseči večjo

stopnjo operacionalizacije programov za demografsko ogrožena podeželja v občini (tega je kar okrog 80 odst. celotne površine občine, na tem pa živi okrog 60 odst. prebivalcev sevnjske občine).

Ob tem, da so na seminarju dovolj razpoznavno evidencialni sedanje stanje in vzroke za vse bolj občutno zaostajanje določenih predelov občine — zlasti kar zadeva komunalno infrastrukturo, kar ima za posledico tudi praznjenje prostora, se pravi izseljevanje ljudi vsa leta po vojni — je dobro vsaj to, da se Sevnjčani zavedajo, da bodo lahko kakovost življenja ljudi na podeželju izboljšali, ako jih bodo usposobili, da si bodo znali sami bolj pomagati. K temu namreč bolj malo doprinega na primer zgolj ugotovitev, da bo območje Šent-

janža postalo eno od središč podeželskega turizma na Dolenjskem, če ne bo poskrbljeno ob ekološko čisti kmetijski pridelavi in urejeni krajini še za večje število prenočišč; to pa spet ni mogoče brez večjih vlaganj in še česa. In že se znajdemo v začaranem krogu, ko bodo morebiti v kakšnem okolju, ki nima ravno na pretek sposobnih ljudi, še naprej dosti bolj pozabljeni od boga in države kot pa tam, kjer se ljudje pač »bolj znajdejo« oz. so bolj podjetni. P. P.

RAZOČARANI S TEKMOVANJA

Letos je bilo že trinajsto tekmovanje pihalnih orkestrrov Slovenije 3. jakostne skupine. Tekmovanje je potekalo v petih slovenskih krajih, v vsakem kraju pa se je med seboj pomerilo pet orkestrrov. Naš orkester je 24. maja tekmoval v Trebnjem, kjer so bili še orkestri iz Mozirja, Trebnjega, Loč in Prebolda. Vsak orkester je najprej odigral skladbo za ogrevanje, sledila je obvezna skladba in skladba po lastni izbiri. Tekmovanje je pričela trebanjska godba, ki je svojo nalogo odlično opravila. Mi smo bili zadnji na vrsti in kar nekako dobre volje smo čakali na nastop, saj smo imeli občutek, da smo med boljšimi. Tudi občinstvo je bilo nad našim igranjem navdušeno, vendar smo osvojili le brosnato priznanje. Na naših obrazih se ni dalo skriti razočaranja.

POLONA ZUPANČIČ
8. a, OŠ Boštanj

SEVNICA — V sodelovanju z različnimi društvi in organizacijskimi odbori so na sevnjski občini pripravili skupen, časovno in vsebinsko usklajen pester program kulturnih, zabavnih in športnih prireditev do konca leta. Prvi del sporeda, ki sta ga podprla tudi občinska skupščina in izvršni svet, so poimenovali Sevnjsko poletje.

Prireditve so se pričele pretekli petek na grajskem dvorišču s koncertom Silvestra Mihelčiča in okteta Boštanjki fantje, v galeriji na sevnjskem gradu pa so odprli kiparsko razstavo Petra Veneta. Od 15. do 25. junija je v osnovni šoli Sava Kladnika na ogled razstava opreme za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov. Konec tega tedna bo eden vrhuncem Sevnjskega poletja s 1. državnim razstavo in sejmom koz pri sevnjskem taborniškem domu, pod pokroviteljstvom slovenskega ministrstva za kmetijstvo; v teh dneh, od 19. do 21. junija,

pa se bodo zvrstile zabavne prireditve za različne generacije in okuse. V petek zvečer bo na Glavnem trgu zabaval Agropor, v soboto ob 20. pa ansambel Lojzeta Slaka in Modra kronika. Sevnjski gasilci bodo naposled ravno na poletni solstijcu 21. junija popoldne tudi znova organizatorji 13. srečanja gasilskih pihalnih orkestrrov Slovenije. V nedeljo ob 15. uri pa vabi sevnjska zveza kulturnih organizacij na Studenec, na izbirno srečanje harmonikarjev za »Zlato harmoniko Ljubecne.«

Junjski del Sevnjskega poletja bo zaključilo sevnjsko gostinško podjetje zadnje sobote v mesecu na bazenu z zabavnim večerom s plesom in modno revijo. Gostinčini bodo 18. julija izbirali miss bazena, imeli pa bodo glavno besedo na nekaj zabavnih prireditvah ob bazenu v juliju in avgustu. Naj omenimo le Sevnjsko noč 22. avgusta. Tisto soboto dopoldne bodo s Športno zvezo

izvedli odmevno tekmovanje za prvenstvo Slovenije — triatlon »Lisa 92«. Od časovno nekoliko bližjih prireditev kaže opozoriti na tradicionalni kmečki praznik v Tržišču, ki bo v nedeljo, 5. julija, in na gorsko avtomobilsko dirko za državno prvenstvo 12. julija na Studencu.

Podrobneje bomo o posameznih prireditvah še poročali. Opozorimo naj le, da se 19. septembra spet vrača priljubljen zabavna in vzgojna prireditev Vrtljak pri sevnjskem vrtcu ter Jesensko srečanje, ki bo oktobra v Tržišču ali Krmelju, vsekarolj v Mirenski dolini, kot je bil to doslej običaj, ko je prireditev slonela predvsem na plečih prizadevnega bivšega vodstva sevnjskega turističnega društva, na čelu z Jožetom Teražem in Jožo Senica. Bo novo vodstvo turističnega društva izkoristilo izziv za promocijo turistične podobe sevnjske občine?

P. P.

Ribniški zobotrebci

PREDNOSTNA CESTA — Ribniška obvoznica, ki je bila zaradi del, ki so se izvajala od odcepa ceste v Hrovčah do priključitve obvoznice regionalni cesti Kočevje — Ljubljana, dalj časa zaprti, je ponovno prevozna. Vendar pa, vozniki, pozor! Medtem ko je bila obvoznica pred pričetkom del prednostna cesta, sedaj to ni. Mnogim voznikom to seveda ne bo problem. Nekateri so se namreč že prej, pred pravokotnim zavijanjem na sedaj prednostno cesto, kljub prednosti iz previdnosti raje ustavili.

TRD SPANEC — Nekateri Ribničani se kar nekako ne morejo načuditi trdemu spancu mladih z Mirmine in iz Mokronoga. V časopisu Dnevnik so namreč prebrali, da ti »po naporni službi in delu na polju ponoči nimajo časa čakati na potrese, ampak zdravo in trdo spijo«. In zakaj začenje Ribničanov? Zato, ker je močan potresni sunek, ki je imel magnitudo 3,9 po Richtertju oziroma je dosegel peto stopnjo po Mercallijevi lestvici in so ga najbolj občutili ravno prebivalci omenjenih dveh krajev z okolico.

OČITKI POLICISTOM — Ker so tako kot v ribniški občini tudi v drugih mestih v zadnjem času policisti precej aktivni, ribniški policisti nedvomno niso edini, ki so deležni kritik od strani občanov. Ti policistom »zamerijo« prebogostno izvajanje kontrol prometa, ustavljanje in ugotavljanje spoštovanj predpisov, predvsem hitrosti vožnje in uporabe varnostnega pasu, in pa seveda kaznovanja, ki so v veliki meri vzrok vseh zamer. Ker nihče ne navaja kršitev oziroma prekrškov službenih obveznosti policistov, je razumljivo, da ribniški izvršni svet, ko gre za kritike občanov, načelno izreka podporo policistom. Glede negotovjav privatnih podjetnikov in obrtnikov-prevoznikov pa je izvršni svet zanje pripravil »zastavilo kakšno besedo«, kolikor bi se izkazalo, da je »ravnanje« policistov za prevoznike resnično tako moteče, kot navajajo nekateri.

Sevnjski paberki

PADALCI — Padalskemu društvu v Sevnici, ki bo avgusta pripravilo mednarodni padalski tabor na Lisci, se je dejavno pridružil tudi predsednik sevnjske vlade Marjan Kurnik, ki naj bi se po izjavah nekaterih stanovskih kolegov celo nekajkrat korajžno preizkusil v praksi. Ker pa je Marjan malce trdo pristal na zemljici, je spoznal, da navkljub nenehnemu dokazovanju vitalnosti in mladosti ta šport le ni najbolj primeren za njegovo sklepovje. Je pa menda zelo zagret za ta šport bivši minister Igor Umek. Kolega iz Dnevnikab, Svato Krasnik, je na zelo dobro obiskani ponedeljkovi novinarski konferenci komentiral, da z njim verjetno ne bi bilo preveč zanimivo vaditi, ker »vse splanira«. Čeravno sta padalstvo in zmajarstvo športa drznih in imata pred sabo še lepo prihodnost, poznavalci menijo, da se bo prezident Kurnik gotovo lažje privadil na gorsko kolezarjenje in ježo konj, kar naj bi tudi postalo del turistične ponudbe Tončkovega doma na Lisci.

POROKE — Na sevnjskem gradu bodo obnovili cerkevno kapelo in bodo na gradu lahko poleg civilnih porok v čudoviti poročni dvorani opravili še cerkvene poročne obrede. Vprašanje je le, ali bodo na občini vendarle našli dobrega gospodarja, ki bi kar poleg že lepo zastopanih kulturnih dejavnosti pridal še gostinske storitve na primerni ravni. Z birni na sevnjskem gradu so bili doslej pač križi in težave.

Po prvenstvu zadoščenje in grenkoba

Krški plesalci uspešni na državnem prvenstvu — »Nočne kreature« v negotovosti

KRŠKO — Plesanke in plesalci iz Plesnega studia Krško so nastopili na državnem prvenstvu za posameznike in skupine pred nedavnim v Domu španskih borcev v Ljubljani in dosegli zelo dobre rezultate. Jospa Fink je v pionirski kategoriji zasedla 1. mesto v stepu in s tem osvojila naslov državne prvakinja ter dosegla še 14. mesto v disco plesih in 17. mesto v show danceu.

Nastop Plesnega studia Krško na državnem prvenstvu ocenjujejo v celoti zelo pohvalno. Konkurenca je bila močna, saj je v Domu španskih borcev nastopilo več kot 600 plesalcev in plesalk in 30 skupin iz več kot 20 klubov in plesnih šol v Sloveniji.

Potem ko so se plesalci s takim zadoščenjem vrnili z državnega prvenstva, jih je v Krškem čakalo grenko razočaranje: zvedeli so, da jim na občini ne morejo plačati najemnine za kulturni dom, v katerem bi radi pripravili za zaključek sezone predstavo Nočne kreature.

NAPOVEDUJEJO ZAPIRANJE RUDNIKA SENOVO

SENOVO — Ta čas potekajo v okviru Rudnikov rjavega premoga Slovenije razgovori, v katerih naj bi določili vse potrebno za predvideno zapiranje rudnika na Senovem.

TUDI LETOS TURISTIČNI RALLY INPOLJCA - STUDENEC

SEVNICA - Sevnško avto-moto društvo in Sekcija Studenec organizirata 21. junija tradicionalni turistični rally Inpoljca - Studenec. Start bo ob 13. uri na Inpoljci. Na rally vabita vse ljubitelje tega športa.

LOVCI PROTI SMETIŠČU

DOBOVA — Med tujakšnji lovci se krepi odpor zoper napovedano možno gradnjo občinskega odlagališča komunalnih odpadkov v gozdu v Dobravi, saj lovci menijo, da smetišče nikakor ne sodi v to okolje.

CENTER ODPIRA VRATA

CERKLJE OB KRKI — Danes, 18. junija, popoldne bodo v Učnem centru prve faze v Cerkljah ob Krki slovesno proslavili zaključek usposabljanja prve generacije slovenskih vojakov.

SODIŠČE NAJ BO

BREŽICE — Brežiška skupščina se je pred časom na svoji seji strinjala, naj sodišče združena dela deluje v taki ali drugačni obliki tudi v prihodnje.

NERED PRI ZAPOSLOVANJU

BREŽICE — Po nekaterih ocenah vlada na področju delovne zakonodaje velik pravni nered, kar se odraža tudi v brežiški občini.

Zadeva je obtičala pod oknom

Letos naj bi začeli posodabljeni cesto Brestanica — Senovo, vendar se bodo pred odločili ali za prestavitve trase ali prestavitve hiše — Ne bo nove »črpalke«

SENOVO — V teh dneh naj bi začeli odkupovati zemljišča, ki jih bo odskrnilo posodabljanje regionalne ceste R 362 Brestanica — Senovo.

Prihodnost je v sporazumevanju

V Krškem ustanovili občinsko podružnico slovenske demokratske stranke — I. Bavčar: Cesta do Obrežja je tudi pomembna — Zastražena meja je nujnost

KRŠKO — Tu so 11. junija ustanovili krško podružnico Demokratske stranke Slovenije. Za predsednika njenega upravnega odbora so izvolili Stane-ta Sunčiča, za podpredsednika za gospodarstvo Milana Veneka in za podpredsednika za negospodarske zadeve Dušana Liparja.

Vojko Omerzu, predsednik krške občinske skupščine, je ministra in demokratskega prvaka Bavčarja vprašal, ali bo vlada naredila konec divji privatizaciji, ki je po Omerzjevem prepričanju »v našem okolju močno prisotna«.

V zvezi z gradnjo glavnih cest skozi Slovenijo in z Omerzjevo ugotovitvijo, da se bodo graditelji t. i. cestnega kri-ža na daleč ognili Posavju, je Bavčar dejal, da je potrebno v Sloveniji zgraditi cestni križ in ne samo diagonalo od morja skozi Štajersko in na prej na vzhod.

Od Hrvaške ločuje Slovenijo meja s strogim režimom. Bavčar je ocenil, da bodo sedanje razmere na slovensko-hrvaški meji trajale toliko dlje, kolikor dlje bo vojna na Balkanu. Taka meja bi lahko zajela nov val beguncev

TUDI V KRŠKEM KVIZ O KOLUMBU

KRŠKO — Tudi v krški občini so se vključili v mednarodni knjižni kviz »Kolumb in doba odkritij«. Tekmovanje, v katerem sodelujejo šolarji iz desetih evropskih držav, bo potekalo od maja do septembra in ga vodijo v občini splošnoizobraževalne in šolske knjižnice.

v Slovenijo, ki bi se utegnil spričo zaostritve dvigniti v Srbijo. Bavčar je zatr-dil, da Slovenija ne more dopustiti in ne bo dopustila, da bi jo preplavili begunci,

Bavčar je ocenil, da so stranke v Sloveniji že začele volilno kampanjo. O strankarskem stroju Slovenije je menil, da so demokrati sredinska stranka, ki nasprotuje skrajnostnim rešitvam.

PREDVIDOMA VREČKE ZA MOKO

KRŠKO — Tujakšnje podjetje Papiroti namerava letos izpopolniti in poso-dobiti proizvodni program. Tako naj bi vlagal sredstva v informacijski sistem in v nakup stroja za izdelavo vrečk za potrebe mlinске industrije.

Priročno trgovsko središče

Terme Čatež snujejo bogatejšo trgovsko ponudbo — V juniju bo že živahno na igrišču za golf

ČATEŽ — Potem ko so pred 8 meseci v Termah Čatež položili temeljni kamen za sklop trgovine, so 12. junija letos tu odprli slaščičarno Urška. Celotna naložba sicer obsega 10 manjših trgovskih lokalov, ki pa jih zaradi političnih in gospodarskih sprememb še niso povsem dogradili in bodo večino teh zato dali v najem nekoliكو po predvidenem roku.

Bogata sezona

Prireditve v Kulturnem domu Krško omogočilo več kot 30 sponzorjev

KRŠKO — Prireditelji že delajo prve črte pod iztekajočo se kulturno sezono 1991/92, ki naj približno pokažejo, kako uspešni so bili. Takšno črto so ob zaključku umetniškega programa potegnili tudi v Kulturnem domu Krško in ugotovili, da so lahko kar zadovoljni.

Praznično dogajanje

V brežiški občini ob dnevu državnosti

BREŽICE — Ob 25. juniju, dnevu državnosti, se bo v občini Brežice zvrstilo več dogodkov. Tako bodo 22. junija ob 17. uri organizirali pri lovski koči v Globokem sprejem za aktivne udeležence lanske vojne v Sloveniji.

TOČEN ČAS - Na nedavni večerni javni tribuni demokratoz se je precej razgovorili in pogovoru odmerjeni čas se je hitro iztekel, verjetno celo prehitro, saj je Igor Bavčar, minister in predsednik, še zjajel sapo, da bi nekaj odgovoril Tonetu Bučarju, ko je dr. Stane Sunčič meni nič tebi nič bliskovito zaustavil dogajanje, češ čas za javno tribuno se je iztekel, hvala vam in lahko noč.

BAVČAR IN KRŠČANI - Igor Bavčar je na javni tribuni demokratoz rekel, da je zelo vesel, ker se je tega večera udeležil ustanovnega zbora kršćanskih demokratoz. Bavčarja na ustanovnem zboru kršćanskih demokratoz v Krškem po doslej zbranih informacijah ni bilo ali pa se je pozabilo, kajti Peterletovo moštvo je v Krškem nastalo davno pred Bavčarjevimi demokrati.

OBISKI - V begunškem centru v Krškem bi bilo nadvse živahno, če bi osebe dopustilo stvarem, da grede svojo pot. Ne dopusti in je nekaj manj obiskov. Ker je zbirni center tako rekoč sredi mesta, pa ni ravno lahko preprečiti, da ne bi najbolj zagnani svoji beguncev prispeli vanj in se v centru zadržali na krajšem ali večdnevem prijateljskem obisku.

NOVO V BREŽICAH - ZAVEDNO - V Brežicah v občinski skupščini so zadnjič nekaj minut zasedali pod geslom "naredite mi ta parlament slovenski".

Novo v Brežicah

ZAVEDNO - V Brežicah v občinski skupščini so zadnjič nekaj minut zasedali pod geslom "naredite mi ta parlament slovenski".

ZAVEDNO - V Brežicah v občinski skupščini so zadnjič nekaj minut zasedali pod geslom "naredite mi ta parlament slovenski".

ZAVEDNO - V Brežicah v občinski skupščini so zadnjič nekaj minut zasedali pod geslom "naredite mi ta parlament slovenski".

TRČILA MOTORISTA

STOLOVNIK — 18-letni Anton Šoba iz Stolovnika se je 11. junija ob 14.15 peljal na motornem kolesu po kolovozni poti proti križišču z lokalno cesto med Brestanico in Anzami. Vozil je brez čelade in dovoljenja, v križišču pa je prednost izsilil 20-letnemu Tomažu Resniku iz Anž, ki je na kolesu z motorjem pripeljal po prednosti cesti.

PODLEGEL POŠKODBAM

BREŽICE — 11. junija je v ljubljanskem Kliničnem centru umrl 24-letni Rado Molan iz Blatnega, ki se je hudo poškodoval v prometni nezgodi osem dni poprej. Z osebnim avtom se je takrat peljal po lokalni cesti med Črncem in Dečnimi seli, zaradi prehitre vožnje pa ga je v ovinku zaneslo s ceste na travnik, po katerem se je kotilil še 33 metrov.

Če bi cesto speljali tako, kot jo je projektant zarisal najprej, bi se skupaj s pločnikom močno približala hiši Ivanke Hrušovar. Hrušovarjeva nasprotuje, da bi jo potisnili na cesto oziroma cesto k njej. Ne dovoli, da bi šla cesta ali pločnik po novem dober meter od hiškega okna.

Ker se je Ivanka Hrušovar »pritožila na vse strani«, kot pravi sama, je posodobitev ceste nekoliko zastala. Znova so se morali dobiti uslužbenci iz pristojnih organov krške občine in projektant Pavel Knez iz IBT Trbovlje, da bi poiskali za vse sprejemljivo rešitev.

URADNO NAGRAJENI OKUSI

BREŽICE — Po uradni razvrstitvi vin na ocenjevanju letnika 1991, ki je bilo pred časom v Mariboru, je char-donnay iz kleti Vina Bizejsko — Brežice dosegel z 19,3 točke 1. mesto med jagodnimi izbiro. Ledenemu vinu laški rizling, ki so ga pridelali v Vinu, so ocenjevalci prisodili 19,7 točke, kar je zadostovalo za delitev 1. mesta v tej kategoriji.

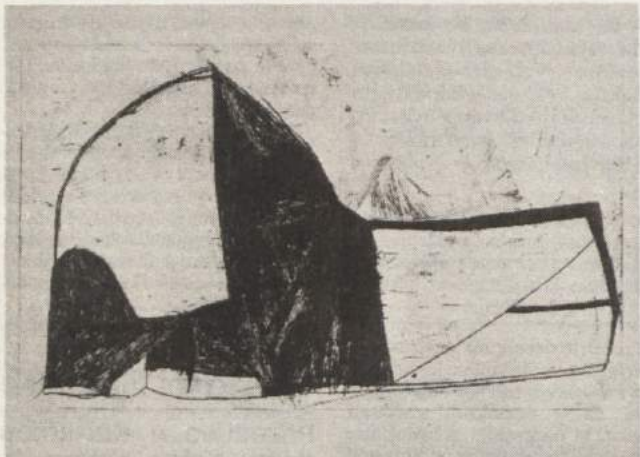
VLADA O VOJAŠKIH OBJEKTIH

BREŽICE — Kot navajajo v brežiški vladi, potekajo nekatere aktivnosti, s katerimi bodo v občini poskrbeli za objekte nekdanje Jugoslovanske ljudske armade. Tako podpisujejo pogodbe v zvezi s prihodnjo rabo Doma JLA v Brežicah, vendar se dogovarja o usodi objektov Tehničnega remonta zavoda v Brežicah, ki so jo lani pridobili v Brežicah, vendar se dogovarja o usodi objektov Tehničnega remonta zavoda v Brežicah, ki so jo lani pridobili v Brežicah.

Nagrajenci 2. Bienala slovenske grafike Otočec in njihova dela, ki so na ogled v Dolenjski galeriji

Nagrada Novega mesta za grafiko:

Samuel Grajfer: SKOZI KIP ŠKOLJKE Z BRADO, E. A. suha

Okrnjena potrditev zborovskega petja

Na medobčinski pevski reviji v Novem mestu nastopilo osem zborov iz petih občin — Beltov zbor iz Črnomlja in Komorni zbor iz Trebnjega nista nastopila

NOVO MESTO — Na petkovi reviji odraslih pevskih zborov Dolenjske in Bele krajine, ki jo je Pevska zveza Dolenjske in Bele krajine v sodelovanju z Zvezo kulturnih organizacij iz Novega mesta pripravila v petek, 12. junija, zvečer v novomeškem Domu kulture, je namesto desetih, kolikor jih je bilo najavljenih, nastopilo le osem zborov z okoli 200 pevci: štirje iz novomeške ter po eden iz črnomljske, grosupeljske, metliške in trebnjske občine.

Potem ko so že razposlali vabila s programom prireditve, sta namreč ude-

ležbo preklicala Moški pevski zbor Belt iz Črnomlja in Komorni zbor iz Trebnjega. Organizatorjem je bilo žal, da se je revija skrajšala kar za dva zbora, še posebej, ker je izostal zbor iz Trebnjega, ki je aprila letos na mednarodni tekmovalni reviji Naša pesem v Mariboru, kjer se je predstavil kot edini zbor iz Dolenjske na tej prireditvi doslej, prejel bronasto plaketo.

čarja Adama Bohoriča. Od tod dalje so nastopajoči peli samo umetne pesmi slovenskih in tujih skladateljev. S tremi takimi se je najprej predstavil Trebnjski oktet, ki ga v prenovljeni sestavi vodi Tatjana Mihelčič. Za njim je nastopil Mešani pevski zbor Krke pod vodstvom Jožice Bradač, ki je v zadnjem času postal eden številno najmočnejših pevskih ansamblov na Dolenjskem. Revijo je zaključil Pionirjev zbor, ki pod vodstvom Francija Možeta tudi sega po notni literaturi slovenskih protestantov in je tokrat predstavil Dalmatinovo Eno serčno molitev zoper Turke (v priredbi Marjana Lipovška).

Sporod petkove medobčinske revije so pričeli pevci in pevke zbora črnomljskih upokojencev. Pod vodstvom Franca Mileka so zapeli tri slovenske narodne pesmi v priredbah različnih skladateljev. S po tremi pesmimi se je predstavil vsak od na tej reviji nastopajočih zborov. Narodne je pel tudi moški zbor iz Šmarja-Sapa, ki deluje pod vodstvom Srdžana Ribaroviča, tokrat so »poslušali« taktirko Antona Cimpermana. Z narodnimi iz različnih pokrajin pa je nastopil Dekliški zbor Ivan Navratil iz Metlike, ki ga vodi Mateja Jakša. Dolenjski oktet, ki ga od začetka vodi Peter Cigler, tokrat pa je umetniški vodja nastopil kot pevec, je zapel dve Hladnikovi in svojo »himno«, Bučarjeve Fante s Trške gore. Mešani zbor Ajda iz Orehovice — Šentjerneja tudi zelo rad goji narodne, vključuje pa še druge pesmi in je v petek pod vodstvom Milana Pavliča zapel Jutrjanjo pesem našega protestantskega slovni-

Nastopajočim zborom oz. njihovim dirigentom je Slavko Rauch, predsednik Pevske zveze Dolenjske in Bele krajine, podelil pisna priznanja. Aplavz je bil šibkejši, kot bi lahko bil. Revijo je namreč spremljala le tretjinsko zasedna dvorana. Za tako slab obisk pa najbrž ne more biti kriva vstopnina, saj je bilo treba odšteti samo 150 tolarjev za sedež. Stojišča pa tako in tako ni bilo treba prodajati.

KRŠKI UČENCI RAZSTAVLJAJO

KRŠKO — V zgornji avli Kulturnega doma Krško razstavljajo svoja likovna dela učenci OŠ Jurija Dalmatina iz Krškega, udeleženci šolske likovne kolonije.

Ivan Čampa omahnil prvi

Spominska slovesnost ob 50-letnici nasilne smrti tega pesnika — Živi še štirje člani Literarnega kluba, kjer je bil Čampa osrednja osebnost

BLOKE — Druga svetovna vojna je ubila številne slovenske književnike, med njimi nemalo mladih. Letos mineva petdeset let od istega julijskega jutra, ko so italijanski vojaki na robu gozda za vojašnico v Velikih Blokah ustrelili kot talca pesnika in pisatelja Ivana Čampo. V nasilno smrt je omahnil star komaj osemindvajset let. Njegovi mladi vdovi ga je okupatorski vojak opisal s temi besedami: »Blondinec s koderastimi lasmi, z velikimi svetlimi očmi, kot otrok.« Do takrat je izdal dve pesniški zbirki: Iz belih noči in Šoter v zatišju. Bil je kot dozoreva-joče drevo, ki bi šele moralo začeti prav roditi.

V letih pred vojno je Čampa, bloški rojak, živel v Ljubljani in bil eden najagilnejših članov Literarnega kluba, ki so ga leta 1939 ustanovili mladi uveljavljajoči se književniki. V klubu, katerega glavni namen je bil izdajati knjige svojim članom, so bili še: Bogomir Magajna, Cene Vipotnik, Joža Vombegar, Jože Brejc (kasneje z imenom Jože Javoršek), France Novšak, Cene Kranjc, Severin Šali, Jože Kastelic in Jože Dular. Literarni klub je deloval dve leti in pol ter izdal kar nekaj knjig, predvsem

prvence. Po vojni so nekdanji člani Literarnega kluba večkrat obiskali rojstni kraj in grob Ivana Čampe ter obujali spomine na tega svojega mladostnega vrstnika in literarnega sopolnika, ki ga je usoda tako kruto izrgala izmed njih. Še posebej se je ves čas čutil zavezanega spominu najmlajšemu pesniku in pisatelju Jože Dular. Ta v Metliki udomljeno književnik je že leta 1962, ob dvajsetletnici Čampove smrti, izdal izbor njegovih pesmi pod naslovom Ivje se iskri in ga opremil s poglobljenim uvodom. O Čampi in Literarnem klubu je Dular pisal v Dolenjskem listu, obširneje o delovanju in pomenu Literarnega kluba pa v Dolenjskem zborniku.

Ob petdesetletnici smrti pesnika in pisatelja Ivana Čampe so pripravili v Novi vasi na Blokah v soboto, 6. junija, spominsko slovesnost in nanjo povabili vse štiri še živeče Čampove vrstnike in člane Literarnega kluba: Jožeta Dularja, dr. Jožeta Kastelca, Cene Kranjca in Severina Šalija. Naneslo pa je, da se je v Novo vas odpeljal le Jože Dular in tamkajšnjim domačinom, zbranim v osnovni šoli, pripovedoval o sodelovanju s Čampo v taktirnem

Učenci kot koncertanti

Zanimiv večer v stari trebnjski osnovni šoli

TREBNJE — V »glasbeni avli« stare trebnjske osnovne šole se pogosto kaj dogaja. Za to največkrat poskrbi Glasbena šola Trebnje, ki organizira nastope bodisi svojih učencev ali mladih glasbenikov od drugod. Tak večer je bil v četrtek, 11. junija, ko so nastopili štirje učenci iz trebnjske glasbene šole in kot gostja njihova vrstnica iz Ljubljane. Prireditve je uvedla ravnateljica trebnjske glasbene šole, prof. Tatjana Mihelčič, z besedami, da so takšni večeri vendarle redkost, saj lahko nastopijo le tisti, ki lahko pokažejo več kot drugi in ki to

MARATON

KRŠKO — Precej dlje, kot je bilo načrtovano in tudi najavljeno, je potekala petkova kulturna prireditve v Kulturnem domu Krško, namenjena predvsem najzvestejšim obiskovalcem gledaliških, glasbenih in drugih prireditve, ki so se v omenjenem domu vrstile po programu od minule jeseni do zdaj. Na Večernem koktajlu, kakor so imenovali ta mali kulturni maraton, so nastopili pevci, plesalci, glasbeniki, poustvarjalci in ustvarjalci iz raznih posavskih krajev in od drugod, obiskovalci pa so si lahko ogledali tudi razstavo najnovejših slik novomeškega slikarja Jožeta Kotarja.

zmorejo. Kajti ni se dovolj predstavili le s kratko skladbico, kot npr. na šolski prireditvi, temveč morajo nastopajoči pripraviti že kar majhen koncertni program.

Obiskovalci so najprej prisluhnili klavirskim skladbam Bacha, Chopina, Nötka in Matičiča, ki sta jih, izmenjaje se pri klavirju, izvajali Jasna Svetlik, učenka 6. razreda klavirja iz Ljubljane, in Karmen Maver, ki na trebnjski glasbeni šoli pri prof. Darji Potrč-Trpkovski končuje že 10. razred klavirja. V sredinskem delu večera sta Petra Založnik in Nataša Gorjup (učenki 5. oz. 6. razreda flavte v Trebnjem, obe pri prof. Jasenki Jelačić), kot duet flavt izvedli Mozartov Andante in Beethovnov Menuet s triom. Zaključni in obenem najdaljši del glasbenega večera je pripadel Franciju Kravcarju, ki pri učitelju Silvu Mihelčiču st. iz Metlike končuje 5. razred harmonike na trebnjski glasbeni šoli. Že to, da je izvedel kar sedem različnih skladb, od Bernaurove Sonatine v G-duru do Pillichove Le sekaj, sekaj smrečico, pove, da je Franci izredno prizadeven in marljiv učenec, sodeč po tem, kako mu je harmonika pella, pa je tudi velik talent.

Nastop mladih glasbenikov so poslušalci sprejeli z odobravanjem in prav gotovo bo tako tudi na naslednjih glasbenih večerih v stari trebnjski glasbeni šoli, ko bodo nastopili izvajalci, ki so si že izbrali glasbo za poklic: učenci srednje glasbene šole in študentje glasbene akademije. Ti večeri naj bi potekali do konca junija.

Tadej Tomšič med nastopom

Tadej navdušil

Mladi kočevski glasbenik bo študiral v Avstriji

KOČEVJE — Pred dnevi se je v Kočevju, svojem domačem kraju, predstavil mladi glasbenik Tadej Tomšič, dijak 4. letnika ljubljanske Srednje glasbene in baletne šole. V dvorani Seškovega doma je navdušil občinstvo z izvajanjem Mozartovih in Martinujevih skladb — v prvem delu na klarinet, v drugem pa še na saksofon, ki ga igra kot samouk. To je bil zaključni nastop kočevskega glasbenika v tem šolskem letu. Jeseni odhaja Tadej, učenec prof. Karlina na srednji glasbeni šoli, v avstrijski Gradec, kjer bo na visoki šoli za glasbo študiral klarinet. Pravi pa, da tudi saksofona ne bo opustil.

Tadej se je začel z glasbo ukvarjati, ko je prvič prestopil osnovnošolski prag. S trdim delom in neizmerno voljo mu je uspelo v dveh šolskih letih izdelati štiri letnike nižje glasbene šole, nakar je šolanje nadaljeval na srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani. Kot dijak te šole se je vključil v Akademski plesni orkester. Na lanskem tekmovanju učencev in študentov glasbe je bil eden od dobitnikov prve nagrade za klarinet.

MD.

IGRALI STA MOZARTA — Mladi flavtistki Petra Založnik in Nataša Gorjup se učita flavte peto oz. šesto leto, minuli četrtek pa sta pogumno izvajali Mozartov Andante in Beethovnov Menuet s triom.

Jubilej krških godbenikov

Pihalni orkester Videm s koncertom praznoval 35-letnico, njegov »big band« pa 15-letnico ustanovitve

KRŠKO — Pihalni orkester Videm, ta čas verjetno najboljši godbeniški sestav med vsemi, ki delujejo na Dolen-

skem, v Beli krajini in Posavju, je v soboto, 13. junija, s celovečernim koncertom v Kulturnem domu Krško proslavil 35-letnico ustanovitve.

KONCERT NA KAPITLJU

NOVO MESTO — Na dvorišču kapiteljske prošnje bo imel novomeški simfonični orkester pod vodstvom Zdravka Hribarja v sredo, 24. junija, ob 20. uri samostojni koncert. Orkestru se bo pridružil mešani pevski zbor Krke in bosta skupaj izvedla tri stavke iz Hladnikove Slavnostne maše. Omenjeno skladbo Ignacija Hladnika bodo v celoti izvedli prihodnje leto, ko bo novomeški Kapitelj proslavil visok jubilej: 500-letnico ustanovitve.

Jože Dular: »Štirje od družine Literarnega kluba, ki mu je osebni pečat najgloblje vtisnil prav Ivan Čampa s svojo zagnanostjo, smo še živi, od tega kar trije Dolenjci. Tudi s tem dokazujemo svojo doljenjsko trdoživost.«

Literarnem klubu, o njegovem literarnem ustvarjanju in drugem. Izbor iz pesniškega dela Ivana Čampe so predstavili učenci, zapel je mešani zbor Bloke, navzoči pa so prisluhnili tudi instrumentalnemu kvartetu Krpan iz Cerknice. V šoli so odprli razstavo nekaterih rokopisov in del Ivana Čampe, objavljenih v knjižnih izdajah in revijah. Razstavo so medtem že prepejali v Cerknico, kjer bo v Knjižnici Jožeta Udoviča na ogled še do 22. junija. Spomin na pesnika in pisatelja Ivana Čampo v teh krajih živi dalje. Tako je tudi prav. Navsezadnje je Čampa njihov literarni glasnik, s prepoznanimi bloškim naglasom.

I. Z.

kultura in izobraževanje

Zgodnja grafika Toneta Kralja tudi v Ljubljani

Od 18. junija do 30. avgusta v Moderni galeriji

KOSTANJEVICA, LJUBLJANA — Lani ob tem času so v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici odprli razstavo zgodnjih grafik Toneta Kralja, nastalih v letih 1921—1932, in sicer iz zbirke oz. zapuščine Božidarja Jakca. Razstavo je strokovno postavil dr. Andrej Smrekar, ki je tudi napisal spremni esej v katalogu, kjer izvrstno osvetljuje likovno in ikonografsko stran Kraljevega zgodnjega opusa; obenem spregovori tudi o »slovenskosti« našega ekspresionizma. Jubileju, 80-letnici Tatjane Jakac posvečena razstava, čeprav odprta vse poletje, zaradi vojnih dogodkov, ki so prišli kmalu po otvoritvi, ni vzbudila tolikšnega zanimanja, kot bi zaslužila. To je glavni razlog, da jo bodo po enem letu ponovili, tokrat v Ljubljani.

Razstavo zgodnjih ekspresionistično obarvanih grafik Toneta Kralja, umrlega leta 1975, bodo odprli danes, v četrtek, 18. junija, ob 20. uri v spodnjih prostorih Moderne galerije v Ljubljani. O razstavljenih delih, drobniških, pretežno jedkanicah, ki pomenijo osnovo za Kraljeve kasnejše in ambicioznejše zastavljene grafične cikle in celo za cerkvene poslikave, bo na otvoritvi podrobno govoril dr. Andrej Smrekar.

NASTOP ŠTUDENTOV

TREBNJE — V torek, 16. junija, zvečer sta se trebnjskemu občinstvu, zbranimu v stari osnovni šoli, predstavila študenta 2. letnika Akademije za glasbo v Ljubljani, in sicer klarinetist Matej Klemen in flavtistka Magda Klančičar. Pri klavirju ju je spremljala prof. Vlasta Doležal-Rus.

Bert Sotlar (1921 — 1992)

Umrli igralec Bert Sotlar

Bil je kočevski rojak

Minuli teden, v noči od 8. na 9. junij, je v Ljubljani v 71. letu umrl igralec Bert Sotlar, eden najbolj priljubljenih in markantnih oblikovalcev najrazličnejših gledaliških, filmskih, radijskih in televizijskih vlog. Rojen je bil v Kočevju v družini osmih otrok, prve umetniške izkušnje pa je dobil na ljubljanski igralški akademiji. Ko je bil še sredi študija, ga je slovenski režiser Bojan Stupica pritegnil v Beograd, kjer je potem na odru Jugoslovanskega dramskega gledališča ustvaril več vidnih vlog. Od sezone 1951/52 pa vse do upokojitve leta 1975 je bil angažiran na ljubljanskem gledališkem odru, kjer je oblikoval številne vrhunske vloge v delih domačih in tujih avtorjev. Vseskozi je sodeloval tudi pri filmu, kjer so mu veliko priljubljenost prinesle številne vloge v slovenskih in jugoslovanskih filmih. Vabili so ga v številne kraje, tako je bil tudi gost Tedna domačega filma v Novem mestu.

Bert Sotlar ni bil samo priljubljen, ampak tudi res kvaliteten igralec velikih ustvarjalnih možnosti. Za svoj igralski opus je prejel leta 1974 Prešernovo nagrado, pred desetimi leti pa Borštnikov prstan.

Tesnoba nad dolino Kolpe

Peter Klepec je iz doline Kolpe pregnal Turke, lanska junijska vojna pa tuje turiste. Za Turke se ljudem ne toži, za tujimi turisti pa. Počasi jih nadomeščajo domači gostje. Nova cesta do Kočevja bo življenjskega pomena.

Kako bi si mogel predstavljati, da bo moj novi potni list doživel krst prav v tej slikoviti dolini ob Kolpi? Z njim sem prej sicer že prečkal severno slovensko mejo, a tamkajšnji obmejni uslužbenci, ne naši in ne avstrijski, zanj niso kazali posebnega zanimanja. Že od daleč so mi mahali, naj hitro odpeljem naprej. Tako pa ni bilo pri Petrini, mednarodnem mejnem prehodu na Kolpi, ko sem se namenil v slovensko Osilnico višje ob reki. Slovenski miličnik si potno listino natančno ogleduje in nato zahteva še vozniško in prometno dovoljenje. Tako skupinsko preverjeni in primerjani moji dokumenti že dolgo niso bili. No, kljub vsemu je postopek hiter in vrnjenim listinam sledi tudi prijazen pozdrav.

Vse na slovenski obmejni postaji že od daleč govori: "Tukaj z mejo mislimo resno!" Na hrvaški strani je drugače. Prehod je podoben le nekoliko bolj ustaljeni cestnoprometni policijski patrulji. Ob parkiranem kombiju stoji nekaj uniformiranih mož. Eden pogleda potni list, vpraša, kam sem namenjen in zamahne z roko v znak naj odpeljem naprej. Pogovor teče v slovenščini. Nato vozim po hrvaški strani navzgor. Pot vodi skozi napol prazne vasi. Cesta in poslopja ob njej govorijo o skromnosti, borbi za obstanek. Izobilje se tukaj ni nikoli ponujalo. S Kolpo se nekajkrat srečava zelo na tesno. Oba ujeta v visoke bregove hitiva naprej. Ko bi reva vedela, kaj jo čaka tam doli pod Karlovcem, bi se ne spešila tako iz te mirne in tihe doline. Ko bi jaz vedel, kako lepo dišeči in okusni goveji golaš je že pripravljen v Kovačevi gostilni v Osilnici, bi hitreje pritisnil na plin. Tako pa počasi zapeljem čez most spet na slovensko stran in pričakujem, da me bo kdo ustavil. O tem, da spet prečkam mejo, gorvita napisa na obeh straneh mostu in visoke tankovske ovire, zložene na bregu reke, sicer pa ni nikjer nikogar, le leseni kip Petra Klepeca nemo vihti izpuljeno drevo, nad katerim se blešči napis "Dobrodošli v deželi Petra Klepeca" in bele navpične skalne stene za njim se ovijajo v meglene tančice in se zabijajo visoko v deževne oblake.

Pravijo, da je tukaj meja napravila rez v živo. Da se ljudje nikoli niso kaj dosti delili na Hrvate in Slovence, da govorijo skoraj isti jezik. Pa poglejmo. V Bosljivi Loki sedi ob hiši poleg ceste starka in si da oprava z rožami. "Če vem, da je onkraj Kolpe meja?", se začudi mojemu vprašanju. "Seveda vem. Če pišem sorodnici v Gerovo na ono stran, moram plačati za znamke, tako kot bi pisala v Ameriko.

FOTO: T. JAKŠE

Devetdesetletna Julijana Frbežar iz Bosljive Loke je bila rojena onkraj Kolpe.

Sem se zadnjič zmotila, pa mi je poštar pismo nazaj prinesel." Ženica je Julijana Frbežar. Letos je napolnila devetdeset let in po nekaterih merilih bi zanj lahko rekli, da je priseljenka, kajti rojena je bila v Gerovskem Kraju na Hrvaškem, z one strani pa je bil tudi njen mož. Toda takrat, v tridesetih letih, ko sta tukaj kupila hišo, o tem z možem Rudolfom

nista razmišljala. Ostala sta ob isti reki, med istimi ljudmi, le na drugem bregu. Sicer pa je bila državnih meja Julijana vajena že od prej, tako kot so jih okusili mnogi ljudje iz te doline, ki so si morali iskati boljši kos kruha v tujini. Julijana se je podala ven že v dvajsetih letih, kmalu potem, ko sta se z Rudolfom poročila. Gozdarila sta po Franciji. On je bil tesar, ona je klestila veje, prala in kuhala. Tako sta prihranila denarja, da sta v Bosljivi Loki kupila hišo, ki so jo pričeli graditi izseljenci iz Amerike, a niso zbrali moči, da bi se za stalno vrnili domov. Takih je bilo od tukaj precej in še danes jih je. Dolina se vedno bolj prazni. Starejši umirajo, mlajši odhajajo. Toda temu ni kriva meja. Z mejo je namreč tako kot z Julijano in ribami. "V Kolpi je polno rib. Sem hodijo in ribarijo. Jaz pa živim ob reki in rib še svoj živi dan nisem poskusila. Ne maram jih, pa konec," pravi starka.

Župnik Franc Mervar je v Osilnici šele eno leto, a ve o zgodovini doline in njenih ljudeh povedati že marsikaj. O tem se je poučil iz pisnih virov, še več pa je zvedel v pogovorih z ljudmi. Kot dušni pastir seveda čuti utrip življenja na svoj način. Vidi, da hodi k verouku le enaindvajset otrok, da jih je bilo pri prvem obhajilu letos pet in da jih bo šlo k birmi, ki bo v Osilnici to nedeljo, le trinajst. Tudi to pa je dovolj, da se bo sem za to priložnost potrudil sam nadškof dr. Alojzij Šuštar. Slovenski nadškof bo med trinajstimi birmanci v osilniški cerkvi birmal le sedem slovenskih otrok, kajti šest jih je z one strani Kolpe, iz kraja Hrvaško. Ljudje iz te hrvaške vasi so od svoje države z visokimi bregovi tako rekoč popolnoma odrezani in edino okno v svet jim je Osilnica. Osilniške ustanove, med njimi tudi cerkev, so jih prej pa tudi sedaj, ko je prišla vmes državna meja, sprejemali kot svoje. Med petimi prvoobhajanci v osilniški fari je bilo letos celo več hrvaških kot slovenskih otrok.

Bodočnost ne kaže najbolj rožnate slike. Župnik meni, da je dovolj zgornjo že dejstvo, da v osilniški cerkvi nekaj let ni bilo nobene poroke. To še ne pomeni, da se v fari ni nihče poročil, saj je običaj, da je poroka v fari, kjer je doma nevesta, možna pa je tudi samo civilna poroka; a vendar: statistika govori svoje. In kaj bi bilo po njegovem treba napraviti, da bi se življenje obrnilo v pravo smer. "Prehodil sem že traso, kjer naj bi zgradili cesto do Borovega na vrhu planote. Gradbeni poseg niti ne bi bil tako zahteven, pot do Kočevja pa bi bila krajša najmanj za petnajst kilometrov. Po tej poti so včasih tukajšnji prebivalci hodili peš po opravih v mesto in za hojo porabili štiri do pet ur. Gradnja nove ceste ob Kolpi po slovenski strani, kar je tudi ena od variant, bi bila veliko bolj zahtevna, ne bi pa rešila ničesar. Prehod meje je bolj psihološka ovira kot pa resničen problem in če bo s hrvaško kmalu sklenjen dogovor o maloobmejnem prometu, se bodo ljudje te novosti že navadili. Večji problem je zaposlitev," pravi župnik.

Osilnica sicer ima nekaj industrijskih obratov z nekaj deset zaposlenimi, a če šepa dejavnost drugod, šepa tudi tukaj. Največ upanja je z bujal razvoj turizma, katerega gonilo v dolini je bil gostilna in penzion Antona Kovača v Osilnici. Z leti je širil dejavnost in si pridobil zaupanje domačih in tujih gostov, največ Holandcev, ki so se radi vračali v to dolino uživati dobro hrano, svež zrak ob čisti vodi in neokrnjeno naravo. Seveda Kovač nudi še veliko več kot to, saj ima igrišča za tenis, konje, kanuje, sadoline in rafting.

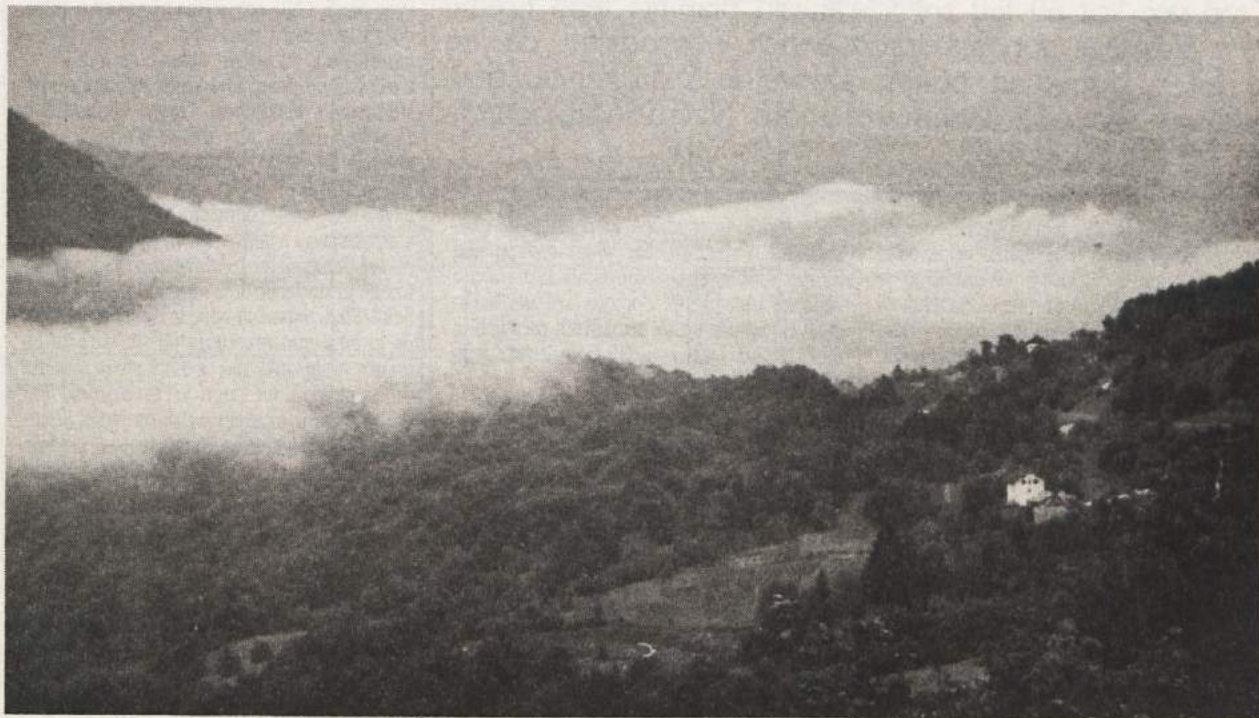

FOTO: T. JAKŠE

"Lani se nam je vse skupaj obrnilo na glavo. Ko je prišla vojna, so izginili tuji in domači gosti. Skoraj vso sezono je vladalo tukaj popolno mrtvilo, le nekaj domačih gostov je proti koncu spet prišlo za vikende," pripoveduje gospodinja Ana. Gospodarsko bi to pomenilo popoln polom, zato so bili prisiljeni odpustiti sedem zaposlenih in se usmeriti na golo preživetje. A tuji gostje se tudi letos niso vrnili.

"Še sedaj živimo v senci vojne, kar nam zelo škodi. Poleg tega nam dela hude preglavice meja in nizka vrednost hrvaškega dinarja. Hrvaške goste smo izgubili, saj je zanje letovanje v Sloveniji predrago. Še največjo oporo dobivamo sedaj v domačih gostih. Za konec tedna imamo ponavadi polno, tudi avgust je že razprodan, prihajajo večje skupine, a med tednom vlada tukaj še vedno tatiše," pripoveduje Ana, ki tudi komaj čaka, da bo osilniška

dolina z dobro cesto, na kateri ne bo mejnih prehodov, povezana s Slovenijo. Pravi, da je še bolj kot njih, ki imajo dokaj razvejeno dejavnost in še kmetijo povrh, nenadno mrtvilo v dolini Kolpe prizadelo nekatere druge lastnike lokalov. Celo tako, da so bili primorani zapreti vrata. "Razumemo, da mora država imeti mejo, a kar tako nas ne bi smeli odrezati od Slovenije," pravi, jaz bi pa še dodal: in to enega njenih najlepših koticov.

TONE JAKŠE

turizem

Na poti v turistično zaostalost?

Ali dolenska metropola postaja v turističnem pogledu nerazviti jug? Iz leta v leto manj nočitev, Turistično društvo Novo mesto in Dolenjska turistična zveza dejavni bolj na papirju kot zares, danosti za turistični razvoj pa so vendar lepe.

V Novem mestu turizem počasi zamira. To potrjujejo statistični podatki o nočitvah domačih in tujih gostov v zadnjih treh letih. Leta 1989 je na območju mesta, ki ima na voljo 170 ležišč v družbenem, 7 ležišč v zasebnem sektorju in 9 ležišč v zasebnem gospodinjstvu, prenočilo skupaj 34 584 gostov. Domačih je bilo 29 786, tujih pa 4 789. Leto dni kasneje se je število nočitev že zmanjšalo za 13 000, slab obisk pa je bil tudi leta 1991, ko je v mestu prenočilo 19 479 gostov, med njimi le še 1 347 tujcev. Današnje stanje in ponudba sta še manj obetajoča. Po ukinutvi hotela Kandija je mesto revnejše še za 72 postelj.

Res je, da turistični promet tudi v ostalih krajih naše domovine upada, vendar se zato ne kaže kar prepustiti usodi. Upravno in gospodarsko središče Dolenjske ima vse turistične danosti, od termalnih zdravilišč v neposredni bližini do lova in ribolova, vrsto naravnih lepot, samo mesto pa ponuja kulturnozgodovinske spomenike in še marsikaj zanimivega. Kot poudarja dolgoletni predsednik Turističnega društva Ludvik Bencik, gre za veliko nesodelovanje vseh mogočih ustanov, ki imajo od turizma takšno ali drugačno korist. "To so trgovina, promet, kmetijstvo, banke, ptt in še posebej naše potovalne agencije Kompas, Globtour, Slovenija turist, v zadnjem času pa še nekatere zasebne agencije, ki pod geslom "Potujte z nami!" skrbijo le za izvoz izletnikov iz mesta, nasprotne smeri pa ne poznajo. Vsestransko sodelovanje gospodarstva in pristojnih občinskih organov bi ustvarilo ne le moralno, temveč tudi materialno osnovo za vse bolj aktualno promocijsko dejavnost, brez katere si razvoja turizma ne moremo predstavljati. Celotno turistično ponudbo Dolenjske je potrebno

predstaviti na skupnih akcijah z glavnim nosilcem Krko - zdravilišča in gostinstvo. V bodoče pa naj bi glavno vlogo na tem področju odigrala spet Dolenjska turistična zveza," pravi Ludvik Bencik, ki zapuša predsedniško mesto.

Turistično društvo Novo mesto skupaj z Dolenjsko turistično zvezo zadnjih nekaj let deluje bolj na papirju. Druga turistična društva po Sloveniji se ponašajo s kopico prireditev,

FOTO: J. PAVLIN

v Novem mestu pa si nekateri prizadevajo zatreči še tisto malo, kar so zanesenjaki pripravljeno narediti.

Slučajni popotnik bi v Novem mestu kaj težko našel njegove znamenitosti, saj ni niti table, ki bi označevala Kapitelj in njegovo znamenitost, sliko Sv. Miklavža, a kje so še table za ostale znamenitosti? Mesto ob sobotah popoldne zamre. Nikjer ni mogoče kupiti razglednice, na Glavnem trgu ni žive duše, ki bi turistu lahko svetovala, kam naj se napoti, kje je Jakčev dom in podobno. Na trgu, najlepšem delu starega mestnega jedra, zvečer gori le še nekaj luči: stanovalce bi lahko preštel na prste ene roke. Čeprav v poročilu društva piše, da so stanovalcem podarili 80 okenskih cvetličnih korit v oskrbo in nego, ta čas na oknih hiš na trgu ni videti niti ene cvetlice! Če sprehajalec slučajno zaide v katero od mestnih ulic, kjer imajo meščani svoje vrtove, lahko vidi veliko zanemarjenosti in kopriv. Svoje prideneže še nekateri mestni mladeniči, ki ob koncu tega pod okriljem noči in pod vplivom alkohola prevračajo koše za smeti, uničujejo že tako skromne zelenice in dreve, packajo po zidovih z nespodobnimi napisi in podobno. Če pridamo še, da je mesto ob Krki v zadnjem času tudi veliko gradbišče, je vsega negativnega toliko, da mesto v nobenem pogledu ne more tekmovali v akciji Turistične zveze Slovenije "Izbiramo najbolj urejen turistični kraj v Sloveniji".

Zamisliti se velja tudi nad tem, da ima novomeško Turistično društvo le toliko denarja, da lahko plača najemnine za drage prostore, telefon in ostale stroške, za dejavnosti in prireditve pa iz možnička ni več mogoče vzeti. Turistično društvo je s turistično takso v lanskem letu zbralo 110 000 tolarjev, od tega pa je bilo samo za potne stroške izplačanih 96 000 tolarjev, nekaj manj je znašala najemnina za prostore.

Prihaja leto 1993, ki je v Sloveniji zapisano kot leto turizma. V Novem mestu izgubljam turistično pisarno, Dolenjska turistična zveza že pol leta mrzlično išče človeka, ki bi bil pripravljen to še kako potrebno ustanovo postaviti na noge. Na nekaj razpisov sta se doslej prijavila le dva kandidata, pa še za njiju je bila ta naloga pretrd oreh. Bo Dolenjska res postala slovenski jug? Samo upamo lahko, da bo novi upravni odbor, ki ga vodi predsednika Marija Rus, imel kaj več uspeha in bo Novo mesto rešil te sramote.

JANEZ PAVLIN

Rdeč nagelj in bela lilija na vodi

Pred več kot 60 leti so novomeški planinci lepo uredili izvir slovitega gorjanskega studenca Gospodična, da jim je bil v veselje in ponos. Danes je izvir zanemarljiv, nikomur v veselje, a vsem v sramoto. Načrti so tu, denarja pa še ni.

Ko je pred 110 leti, leta 1882, v 3. številki Ljubljanskega zvona izšla kratka pripovedka Janeza Trdine z naslovom Gospodična, je gorjanski studenček tega imena na Kukovi gori, kot so nekdaj rekli osrednjemu delu Gorjancev, postal slovenski kulturni spomenik. Bistri studenec, ki je pomladil grajsko gospo z Mehovega, od takrat privablja številne popotnike in izletnike, da se na tem lepem kraju spočijejo, odčejajo in omočijo obraz s to dobro in zdravim gorjansko vodo. Nad tem znamenitim gorjanskim studencem stoji planinski dom. Žal pa je z izvirom Gospodične tako, kot je v teh časih še z marsikaterim drugim spomenikom pri nas - da propada. Leta 1931 obzidani studenec in lepo urejena okolica kažeta danes zelo žalostno podobo. Med najbolj motečimi stvarmi pri izviru sta gotovo dve betonski skulpturi, ki služita kot črpališči vode za oba bližnja domova: planinskega nad studencem in Pionirjevega malo stran. Zaradi tega jemanja vode je večkrat v izviru sploh ni. Pri "urejanju" črpališča v izviru pred leti pa so delno poškodovali tudi lepo in skrbno obzidani del studenca. O nekdanjem bazenu in sohozidu pod njim, lepo urejenih kamnitih stopnicah do platoja, na katerem stoji dom, pa skorajda ni več niti sledu.

Zato so pred časom Zeleni Novega mesta sprožili pobudo za ureditev tega znamenitega gorjanskega studenca, hkrati pa so se s tem začeli ukvarjati tudi na novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD). Seveda so začeli pobudo Zelenih sprejeti tudi v Planinskem društvu Novo mesto, ki je pravzaprav že od prvotne ureditve pred dobrimi 60 leti tudi lastnik zemljišča ob Gospodični. Planinsko društvo je tudi prevzelo vodenje akcije za sanacijo in ureditev Gospodične in okolice. Na ZVNKD so izdelali konservatorski program. Izdelan je tudi že projekt obnove in ureditve. Za ure-

ditev izvira Gospodične je priznani strokovnjak inž. Valentin Drčar "pogrnjal" povsem izvorno rešitev, ki bo omogočala tako zajetje vode za oba bližnja domova kot normalno delovanje studenca. V strokovnih presojah je ta rešitev inž. Drčarja počela pohvale in dobila najboljša priporočila.

Urejanje Gospodične pred 61 leti
Kako so takrat stvari potekale, se da razbrati iz zapisnikov sej odbora občinskih zborov novomeške podružnice Slovenskega planinskega društva, ki so ohranjeni v arhivu Planinskega društva Novo mesto. Podružnico Slovenskega planinskega društva so v Novem mestu ustanovili v začetku leta 1914. Leta 1920, ob ponovni oživitvi po prvi svetovni vojni, je bil njen načelnik znameniti novomeški učenjak in polihistor Ferdinand Seidl, ki jo je uspešno vodil dolgo vrsto let. Pod Seidlovim načelstvom so novomeški planinci leta 1931 uredili izvir Gospodične.

V zapisniku o rednem letnem zboru podružnice za leto 1929, ki je bil 30. maja 1930 v Sokolskem domu v Novem mestu, med drugim piše: "Odbor je v lanskem poletju obrnil svojo pozornost na znani članski studenec Gospodično na severnem pobočju Trdinovega vrha... Odbor je spoznal za potrebno, da studenec ohranimo turistiki in domačemu gorjanskemu prebivalstvu. Na podlagi strokovne izjave načelnika naše podružnice kot geološkega izvedenca smo zaprosili sresko poglavarstvo Novo mesto, da stavi gozd nad studencem pod zaporo s prepovedjo sekanja in zaprosili hkrati Higijenski zavod v Ljubljani za podporo, da se studenec bolje zajame in obzida in tako zagotovi za bodočnost." Iz zapisnika izvemo še, da jim je Higijenski zavod že dal 2.000 dinarjev podpore, da je podružnica že kupila parcelo, na kateri je studenec. "Arhitekt g. Marijan Mušič, ki je

Novomečan, nam je iz prijaznosti tudi že narisal lep in praktičen načrt za obzidavo studenca Gospodične," še piše v zapisniku. V tistem letu se novomeškimi planincem sicer ni posrečilo opraviti tega dela, so ga pa zato v naslednjem.

Iz obširnega in natančnega zapisnika odbora seje z dne 20. avgusta 1931 izvemo, da so dela pri obzidavi Gospodične in urejanja okolice bila opravljena v času od 6. julija do 12. avgusta tistega leta. Načelnik Ferdinand Seidl je podal obširno, zanosno in navdahnjeno poročilo o izgraditvi naprav pri studencu Gospodična. "Lepo romantično zamišljen načrt g. inž. Mušiča Marijana je bil podlaga in se je v bistvu izvršil. G. inž. Barborec Karol je iz nam dragocene naklonjenosti do naše podružnice SPD vodil izvršitev s strokovnega stališča in bil večidel osebno navzoč v nameri, da se dela prilagodijo gorskemu terenu in studenec brez nezgode zajame," piše Seidl. Sledi natančen opis, iz katerega izvemo, da je bil mimo prvotnega načrta narejen 30 metrov dolg suhi zid, s tem pa je nastala velika ploščad, na kateri je "prostora za 100 oseb... Z nje je krasen razgled na Novo mesto in novomeško kotlino, na dolensko srednje gorovje in na gorenske Alpe. Sedanja ploščad zadovoljuje vse želje in je poleg ograditve izvira najvažnejši del naše prireditve." Sledi natančen opis ob zidave izvira, "ki je zelo lepo izvršeno v obliki polukrožnega zida sklenjenega zgoraj s kamenitim svodom". Ob ploščadi je stal še "bazen za kohanje", ki, kot je zapisano, ni bil v načrtu. "Z možnostjo kovanja v sveži gorski vodi bo prijetno ustrezno želji mnogih turistov. Bazena ima umno prirejen dotok in odtok in tudi še pripravo za pršno kopal". Ločeno od ploščadi so postavili leseno korito za napajanje živine, ki je vodo dobivalo iz stranskega studenca.

Hkrati z ureditvijo Gospodične so novomeški planinci prišli še do svojega planinskega zavetišča. Lastnik gozdnega veleposestva in lesne tovarne na Gorjancih, Šiška, je podružnici podaril leseno kočjo. "ki je prazna stala v bližini našega studenca". Kočo, pokrito z deskami in lepenko, so postavili na svojem zemljišču, "na lepem kraju ob robu gozda, kjer sosednja košenica odpira prost razgled". V koči je bilo "štedilno ognjišče", na skupnih ležiščih pa je bilo prostora za 20 ljudi. "Prostor okoli kočje je s peskom posut, da se ne zablija in nanj je postavljena miza s klopijo". Naslednje leto je znani strokovnjak inž. Giril Jeglič pripravil načrt za manjši gorjanski botanični vrt, vendar do izvedbe ni nikoli prišlo. "To, kar se je storilo letos v času od 6. julija do 12. avgusta, je obilno in smoteno delo, vredno

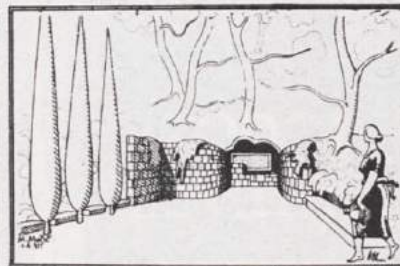
pohvale za gospode naše člane, ki so ga vodili. Privabilo je že obilen poset prijateljev narode iz Novega mesta in okolice, in koliko se govori, izvalo njih popolno zadovoljstvo in pohvalo."

Novomeško podružnico je vse to stalo 18.170,77 takratnih dinarjev. V blagajni so imeli 10 tisočakov, darov članov in simpaticerjev pa se je zbralo za 5.742 dinarjev. Zmanjkalo jim je torej okroglo 2.500 dinarjev, zato "za kritje primanjkljaja sklene odbor soglasno, da se pridobi menjično posojilo pri Mestni hranilnici v Novem mestu".

Bo voda zalila sedem fara?

Vsekakor so takrat novomeški planinci - podružnica je štela okoli 100 članov - opravili lepo delo. Zalostno je, da je danes njihovo delo in njihov trud grdo degradiran. Bazena je že zdavnaj zasut, zid se je podrli, ploščad pred izvirom je spet zamočvirjena, ob studencu čepita črpališki pošasti; eno črpališče je v celoti obzidal izvir Gospod, tako da ga sedaj ni mogoče niti videti. Košenica blizu studenca se zarašča, nad izvirom je na silo vrezana nekakšna ratraška pot, strugo potoka pod izvirom, ki tvori povirje Šumečega potoka, so samovoljno spremenili. Žal danes Gospodična nima več tistega pravega planinskega vzdušja, ki se ga spominjajo starejši planinci in ki ga lahko zaslutimo na starih fotografijah. Včasih je popotnik, ki je na Gorjance prišel pes, znal drugače ceniti osveženo studenčnico kot današnji, ki se v glavnem do planinskega doma ali celo na Trdinov vrh pripeljejo z avti.

ANDREJ BARTELJ

Mušičev načrt ureditve Gospodične iz leta 1931.

Po programu sanacije in ureditve izvira Gospodične, ki sta ga pripravila konservatorja ZVNKD Andrej Hudoklin in Mitja Simič, naj bi se približali nekdanji ureditvi. Program predvideva tudi ureditev širše okolice, ki obsega zaledje izvira in njegovo vidno vplivno območje. Kot rečeno, so načrti narejeni, v kratkem pričakujejo lokacijsko dovoljenje.

Spet pa se resno postavlja vprašanje denarja. Pred dobrimi 60 leti je v bistvu veliko večje in težje delo opravila sekcija Slovenskega planinskega društva, ki je štela vsega 100 članov. Novo mesto pa je imelo takrat manj kot 4.000 prebivalcev. Če sedanjí prebivalci mesta in Podgorja ne morejo popraviti to, kar so dobrega naredili njihovi predniki, potem pač niso vredni, da živijo pod Gorjanci. Nikoli jim naj kupica ne zasveti in zacveti in na vodi se jim naj ne naredita rdeč nagelj in bela lilija, kot so se grajski gospej, ampak se jim naj kupica počrni in zakrvari. In izpolni se naj stara prerokba: odpri naj se Kukova gora in voda iz njenih nedrji naj zalije sedem fara!

fenomen Kramberger

Predsednik ponižanih in razžaljenih

"Kramberger je nekaj trenutkov pred usodnim strelom govoril, kako bo v Jurovskem Dolu, če bo izvoljen za predsednika, postavil najlepší nogometni stadion v Sloveniji. Predsednik lokalnega nogometnega kluba mu je ravno hotel izročiti dres, ko je počilo. Videl sem, kako se je Ivek sklonil, opotekel korak ali dva v desno in spustil mikrofon iz roke ter pričel lesti k tlom. Skočil sem k njemu in ga podprl. Videl sem, kako mu po roki teče kri. Položili smo ga na tla, mu pod glavo dali blazino, sam pa sem mu z gostilniškim prtom skušal zaustaviti kri, ki je brizgala iz rane nekaj centimetrov nad srcem. Čez nekaj časa so prišli policisti in ga hoteli obrniti, pa sem jim rekel, naj pustijo pri miru človeka, ki mu odtoka življenje. Naložili smo ga v beli mercedes in ga odpeljali v zdravstveni dom v Lenartu. Mislim, da je bil takrat že mrtev." Tako se spominja zadnjih trenutkov dobrotnika iz Negove nogometni sodnik Peter Brnčič iz Maribora, ki je tisto binkočno nedeljo 7. junija v Jurovskem Dolu sodil nogometno tekmo.

Zadnje slovo od Krambergerja je bilo na negovskem pokopališču in ne pri domači grobnici v gozdčiku ob jezeru, ki si jo je Ivan sezidal kmalu po vrnitvi iz Nemčije. Več tisoč ljudi se je prišlo posloviti. Ko so Ivek polagali v grob, se je ulilo kot iz škafo. Tako je za vedno odšel nesojeni predsednik brezpravnih, ponižanih in razžaljenih, dimnikar, izumitelj, pisatelj in politik Ivan Kramberger.

Rodil se je 4. maja 1936 pri Benediktu v Slovenskih goricah. Pretrpel je vse, kar lahko pretrpi otrok revnih staršev. Beda in socialne krivice iz otroških let so ga zaznamovale za vse življenje. Bil je v Nemčiji; še danes ni vsem jasno, kaj je tam počel in kako je prišel do vsega, s čimer se je ponašal. Jasno pa je, da se je uveljavil in bil tudi za Nemce svojevrsten pojav.

"Ivan Kramberger je genialen človek, to je dokazal že v Nemčiji s svojimi uspehi pri aparatu za dializo. genij je namreč človek, ki brez šol in mimo šol doseže izredne uspehe, do katerih se ne povzpnejo niti osebe z najvišjo šolsko izobrazbo," je zapisal prof. dr. Anton Trstenjak Krambergerju v njegovo knjigo. In Ivek je to res bil. Ni poznal na uro, a je bil vedno točen; bil je polpismen, a je prodal ogromno svojih knjig; bil je dimnikar, a je imel zapletene dializne aparate v malem prstu. Koliko teh aparatov je podaril Srbom in Slovcem, kolikokrat je pomagal z denarjem! Sam je govoril o milijonih mark. Rad je imel živati, s katerimi se je sporazumeval na poseben način, rad je imel rože in vse zeleno. Ni pil, kadil je le občasno, če je od-

koga dobil cigareto, jedel je, kadar je imel čas.

Ivan je bil predsedniški kandidat in velikokrat je v svojih predvolilnih govorih naznanjal, da se je rodil zato, da bo rešil Slovence. Človek, ki ni imel za sabo nobene politične "mašinerije", je na volitvah dobil petino glasov slovenskih volivcev. 9. aprila 1990 je ob enih zjutraj zapušča prostore slovenske skupščine. Sredi Titove ceste je ustavljal svoj bugatti, si sčelk praznjo obleko ter belo srajco in kravato zamenjal za svoja poznana črna oblačila. Tak je bil Ivan. Nek angleški novinar je zapisal, da smo Slovenci Krambergerja potrebovali, če bi ga ne bilo, bi si ga morali izmisliti. Darka Zvonar je v Katedri zapisala: "Kramberger je natanko to, kar si zaslužimo: naokrog sprehajajoča se groteska slovenske demokracije."

FOTO: J. PAVLIN

Ivan Kramberger je bil v času svoje politične kariere pogost gost tudi v dolenskih krajih. Dober teden dni pred smrtjo je pripravil predvolilni shod v Kočevju in Krškem. Na novomeškem Glavnem trgu je večkrat prodajal knjige, pripravil pa je tudi dve veliki zborovanji. Prvo je bilo 15. februarja 1990. leta. Takrat je privabil nekaj tisoč poslušalcev. To, kar je na plakatih obelodanil v nekaj stavih, je na trgu zalagal debelo uro. Ljudje so se mu do solz nasmejali.

"Posebej pozdravljam Cigane. Ko bom predsednik, jih ne bo več tu. V Ljubljano jih bomo izvozili. Vsak komunist bo dobil eno cigansko družino. Tudi Milan Kučan in Pepca Kardelj. Gradili bomo ceste in torbo denarja bom prinesel za vašo porodnišnico. Tovarno Krko pa bomo stisnili za vrat. Tam je tak smrad, da sem si mislil, da mrljice pušcate zunaj," je govoril. V nadaljevanju govora se je spraval nad komuniste, vojsko in drugo ter dejal: "Dosti je bilo plačkanja štirideset let. Ne smemo dovoliti, da bi spet sedli na svoje stolčke, s katerih jih ne bo več mogoče spraviti. Slepi in gluhi generali naj grejo v penzijo, nam zadostujejo dobro opremljeni miličniki. Bosanci lahko pridejo k nam brez vizuma, Srbi pa naj ga kar imajo v žepu." Govor je burkasti dobrotnik iz Negove končal z besedami: "Zunanja podoba predsednika ni pomembna, pomembni so srce, duša in pamet. Komunisti lahko noč, drugi pa po formularje in volite Ivana Krambergerja!" Hip zatem se je ulil dej.

Končana je pot politika brez dlake na jeziku. Bil je sol mlade demokracije, vznemiril je Slovence in končal ubit kot divja zver.

JANEZ PAVLIN

naše korenine

Tudi za južno mejo bi se boril!

"Res, da sem bolj slaboten in betežen, a še danes bi se šel boriti za južno mejo, če bi bilo treba," pravi Pavel Kralj. To niso besede kakega mladega srboriteža. Ne! Pavel ni mlad ne srborit, droben, a živahen starček je. Letos decembra jih bo štel trindesetdeset, torej mu je zibelka stekla tik pred koncem prejšnjega stoletja. Ima pa za sabo kar precej izkušen, kako se je treba boriti za slovensko mejo. Bil je eden od devetindesetih koroških borcev iz kočevske občine, kamor spada tudi njegov rodni Zagradec, danes pa je, kakor mu je znano, še edini preživeli.

Pavle se je šolal še v rajnkij Avstriji, obiskoval je tudi slovito grmsko kmetijsko šolo, in kot pravi, je imel šolanje zastoj, celo nekaj plače - je dobil, da je imel za zvezke in učbenike. Država je takrat skrbela za razvoj kmetovanja in mladim nudila najboljše strokovnjake. Pavel se še spominja Humeke pa Rožmana in Skalickega. A je od svojih ljudi tudi marsikaj zahtevala, celo največ, kar so imeli: življenje. Pavla je poklicala v vojaško suknjo leta 1918. Smodnika pa mu takrat še ni bilo treba vonjati. V Judenburgu je skrbel za sadovnjake in bil priča tamkajšnji vstaji. Prave borbe je doživel šele, ko se je kot Maistrov borec leta 1918 in 1919 spoprijel z Avstrijo za severno mejo. Pavel pravi, da je bil plebiscit krivičen, saj ve za primere, ko so tamkajšnji Slovenci dobivali grozeča pisna opozorila, kaj se jim bo zgodilo, če ne bodo glasovali za Avstrijo.

No, to je že daljna preteklost. Sedaj, ob zatonu stoletja, smo priča nastajanju novih mej. Bolj proti jugu gremo, bolj so dogajanja krvava. Pavle poslušaja poročila, kje potekajo borbe, kje so porušene vasi, kje se dogajajo pokoli. Sama znana imena! Vse tiste kraje

je na svoji tridesetletni krošnjarski poti ničkolikokrat prehodil. Poleti in jeseni v notranjosti, pozimi ob obali in po otokih. Lepi kraji, lepe vasi - kot majhna mesta. Prepešačil je Slavonijo in Srem in krenil še južneje, v Srbijo in Bosno.

"Veste, saj narod ni slab. Srbi so prijazni in dobrodušni ljudje. Gosta in popotnika lepo sprejmejo. Sam bog ve, kateri vrag jih je sedaj tako naščuval proti drugim, tako kot Nemce v zadnji vojni. Tam so bili že takrat vsi pomešani, Slovaki, Srbi, Hrvati, Madžari, Nemci in še drugi in lepo so se razumeli med seboj. Le kako se sedaj godi tem ubogim Nesrbom?" se sprašuje Pavle, ki je po drugi vojni prav tako še krošnjari, a takrat že s konjičkom, ki si ga je kupil, ko je prišel domov iz italijanske internacije v Padovi.

Dolgo življenje je Kraljem iz Predgrada že nekako usojeno. Pavlov oče je živel 86 let, ded pa 97. A napak bi sodili, da je tudi

FOTO: T. JAKŠE

popočništvo Kraljem v rodu. "Ded se je spominjal še Francozov, ki so imeli mejno postojanko v Dolu ob Kolpi, kjer je že takrat bila meja. Povedal pa mi je tudi, da nobene noči ni prespal drugje kot v domači postelji in kočevskega mesta, ki je naše središče, nikoli v življenju ni videl. Jaz pa sem bil čisto nekaj drugega. Ležišče sem imel vsako noč drugje, dostikrat kar na gostilniški mizi, s čevlji za vzglavnik in s sukničjem kot odejo, in vsakič sem imel drugo kuharico," pripoveduje Pavel Kralj. Stopiti na pot, ki je peljala v širni svet, pa tudi njemu ni bilo lahko.

"Ko sem zaslužil prvi denar, sem ga dvignil kustom in ga spoštljivo poljubil. Zaobljubil sem se, da ne bom denarja nikoli zapravil za nobeno hudobijo, kvartanje, pijančevanje ali razvrat, in tega sem se vedno držal. Še danes ga spoštujem, saj vem, kako težko ga je prisluziti. Tak pa spet nisem bil kot tisti bogati kmetje v Sremu, ki svojim ženam denarja spolno niso zaupali, češ da bi ga brezumno potratile. Tako niso imela denarja niti za sita, rešeta ali škafe in kuhalnice, če gospodarja ni bilo doma. Pa smo kupčijo vseeno sklenili. Če ni bilo denarja, sem vzel pa nekaj mer žita. Potem, ko sem že imel konja in voz, se je to dalo narediti," pripoveduje Kralj in njegovih spominov bi se hitro nabralo za debelo in zanimivo knjigo.

S prihranki si je kupil hišo v Predgradu in skupaj z njo vzel na preužitek še vdovo s trinajstimi otroki. Oženil se je z Marijo iz Sodevceve in bog jima je poklonil sedem otrok, a jih je tri že kmalu po rojstvu pobrala griza. Tako je bilo pač v tistih časih. Tri hčerke in sin Pavel so ostali živi. Starost prezivilja Pavel pri hčerki Pavli Šterk v bližnjem Zagozdču. Še do pred kratkim je delal v vinogradu in na njivi, pletel koše, nazadnje samo še takšne majhne za spominke, zdaj pa se je tudi temu že odrekel. Le kakšna lažja dela še opravi, kajti srce je bolj slabotno in naduha ga hitro prime. A duha ima Pavle še čilega in vse, kar se je zgodilo in kar se še dogaja okoli po svetu, mu je živo v zavesti, pa tudi Dolenjca še vedno prebira. Še vedno je pravi patriot. Koroški borci odhajajo, a odhajajo pokončni.

TONE JAKŠE

**NAGRADA V DOL. PREKOPO
IN ŠEMPETER**

Žreb je izmed reševalcev 22. nagradne križanke izbral MARIJO KUZMA iz Dol. Prekopa in MARIJO FLORJANČIČ iz Šempetra. Kuzmovi je pripadla denarna nagrada 1.000 tolarjev, Florjančičeva pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo. Dobitnico denarne nagrade prosimo, naj nam čimprej sporoči svojo enotno matično številko (EMSO) in številko ali tekočega računa ali žiro računa ali hranilne knjižice, da ji bomo nagrado lahko kar najhitreje nakazali.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 29. junija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIZANKA 24!

**REŠITEV 22. NAGRADNE
KRIŽANKE**

Pravilna rešitev 22. nagradne križanke se brano v vodoravnih vrsticah, glasi: KORK, OPNA, OSEL, POET, RENESANSA, IN PERESOM, PEN, ATRIJ, Z, ETILEN, SA, MILL, CIN, OKER, ERO, GETO, SOL, CEKAN, OSOVINA, KINON, MALAJKA, ATEST.

prgišče misli

Praviloma pretiravamo v poudarjanju svojih dozdavnih dokazov, da bi jih naredili kar najbolj prepričljive. Zato vse tisto, kar v obnašanju nekega človeka pretirano stopa v ospredje, mora v nas zbuditi sum, da gre za nekaj potvorenega in neiskrenega.

T. in M. KOŠIČEK
Kajti, odvreči obleko in leči v posteljo je plodno samo, če je tudi duševnost popolnoma gola, očiščena navlake kompleksov in srnov, ki jih spremljajo.

V. ZUPAN
Boleči osat vsakdanjega življenja neustojljivo naostren preži na nas.

E. SABATO

nagradna križanka 24

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	INDUSTR. MESTO NA HRVASKEM	ITAL. PLJAČA IZ ARTICOKE	PREMOČNO SLADKANJE	ALBERT EINSTEIN	AVTOR: JOŽE UDIR	KLEJASTA SNOV	GROBO DOMAČE PLATNO	PRILAŠČANJE	STAROAZIJSKO LJUDSTVO NA KURILIH
VETRC					POKRIVALO				
MAĐAR. MOŠKO IME					AVARI MITOLOŠKI KRALJI V ELIDI				
STOPINJA ZA VISKOZ. NOST				FR. IGRALEC DELON SVETOPIS. PREROK					
RAST							KEM. SIMB. ZA LUTECIJ		
							REKREIŠE MOŠKO IME		
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	MADEŽ	OTON ČOP NOVA GVINEJA	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	ZGOD. MESTO V EGIPTU ODETEV					DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
LOČILO				SOVRAŠTVO					JAPONSKO VELEMESTO
MOJZESOV BRAT				UČENEC			IVO SVETINA KRILLO RIM. LEGIJE		
SMOTER			GR. ČRKA NOMEN NESCIJO		PREČNI DROG AVT. OZH. MURSKE SOBOTE				
KAJA					ROŽNI VENEC				
ŽENSKO IME			MIT. DUŠA UMRLEGA		IGRA NA SREČO				

**K
praktični KRIŽ
A
Ž**

Kopalka

Prihaja čas, ki si ga vsi želimo in potrebujemo, čas počitnic. Nekaj dni si bo gotovo vzel vsakdo, in kjerkoli že jih bo preživel, bodo nepogrešljive kopalka. Letošnja moda kopalk je vsestranska, prizanesljiva tudi do ne ravno brezhlebnih postav. Nove kopalk pokrivajo dosti več kože, hlačke segajo vse do popka, hlačni izrezi niso več tako zelo visoki, nedrčki so skoraj obvezno podloženi z opornicami. Pogosto se podaljšajo v kratko majčko, hlačke pa do ljubkega shorts. Prevladujejo enodelne kopalk z ne posebno globokimi izrezi na hrbtu, vendar so še vedno tu tudi prav ljubke bikinke. Skratka, letošnja moda obožuje tako eno- kot dvodelne kopalk, na vas je, da ugotovite, kakšne vam bolje pristajajo. Najprimernejši material ostaja lycra v nežnih pastelnih ali živahnih sijočih barvah. Modni so cvetlični in geometrijski vzorci, pike, črte itd.

**Skutni cmoki in
dušena govedina**

Zadnjič smo napovedali, da bomo nekaj receptov namenili dietni oziroma lažji prehrani. Tokrat vam predlagamo skutne cmoke z dušeno govedino. Penasto umešamo 20 g masla, dodamo eno jajce, 200 g skute, nasekljan peteršilj, muškato orešek in dobro premešamo. Nato damo toliko drobtin, da lahko takoj oblikujemo cmoke. Kuhamo jih deset minut v slanem kropu. Cmoki ne smejo močno vreti, ponudimo pa jih lahko kot prilogo k dušenemu govedinu zrezku. Goveji zrezek potolčemo, malce osolimo in ga damo v kozico na hladno olje. Meso obložimo z drobno narezano čebulo in dodamo košček limonine lupinice. Kozico pokrijemo in vse skupaj dušimo do mehkega. Po potrebi prilivamo vročo vodo. Čebula se mora v omaki popolnoma razpustiti, sicer moramo omako pretlačiti.

Barvanje čevljev

Usnje in čevlje sicer barva le malokdo, toda marsikaj tisti, ki bi si rad pobarval obuvale, ne ve, kako bi se lotil dela. Usnje mora biti pred barvanjem popolnoma čisto, operite pa ga s krpo, namočeno v topli vodi in detergentu. Morda ne bo odveč nasvet, da je najbolje, če usnjene plašče, semiš in podobne predmete barvajo strokovnjaki. Satenaste čevlje lahko pobarvate tudi doma in sicer z univerzalno barvo. Prav tako se lahko sami lotite barvanja platnenih čevljev, ki so zelo priljubljeno obuvale zlasti v poletnih mesecih. Takšne čevlje najprej operite z vročo vodo in detergentom. Nato jih natlačite s časopisnim papirjem in pustite, da se posušijo na zraku, a ne neposredno na soncu. Nato jih pobarvajte z ustrežno barvo, ki jo dobite v trgovini.

**Cvetača - dobra,
a zahtevna**

Cvetača ali karfiola je zelo priljubljena vrtnina in je od vseh kapusnic najlažje prebavljiva. Vsebuje veliko lahko prebavljivih beljakovin, zato jo prištevamo med dietno hrano. Žal pa je cvetača med vsemi kapusnicami najbolj zahtevna glede kakovosti tal in ugodnega podnebja. Nasadimo jo v s humusom in hranilnimi snovmi bogata tla. Cvetača ne prenaša dobro vročine, saj v takem primeru listi sicer rastejo, ne nareja pa se cvetna roža. Zato cvetača najbolje uspeva jeseni, ko je že hladnejše, ali pa zgodaj spomladi. Če v času formiranja rože ni dovolj vlage, bo ta predčasno dozorela in zakrnela. Če je vročega sonca preveč, cvet zavarujemo tako, da nanj položimo nalomljene liste.

**Neenakomerno
zlizane
gume**

Pred vsakim tehničnim pregledom lastnik avtomobila zaskrbijo preveri tudi, ali je profil na avtomobilskih plaščih še dovolj globok. Pa bi bilo dobro, če bi se oko povosilo h kolesu bolj pogosto. Ne le zato, da bi ugotovili ali je dovolj pritiska, to moramo v rednih presledkih tako ali tako preverjati, kajti pravilen pritisk je predpogoj za varno in varčno vožnjo, ampak tudi zato, da ugotovimo nepravilno obrabo gum. Tega pa ne opazimo že ob bežnem pogledu ampak se je treba gumam posvetiti bolj pozorno. Čim opazimo, da se obrabljajo na eni strani bolj kot na drugi, odpeljimo avto na servis, kjer bodo napako hitro ugotovili in jo odpravili.

zanimivosti iz sveta

**Tv pomirja
zapornike**

V ameriških jetnišnicah so uvedli novost, ki se je dobro obnesla v zadovoljstvo zapornikov in tistih, ki jih varujejo. V kar dveh tretjinah jetnišnic so uvedli kabelsko televizijo in zdaj nekaj sto tisoč zapornikov lahko spremlja še televizijske programe v svojih celicah. Na ta način skušajo odpravljati hude težave, ki jih imajo zaradi prenatrpanosti jetnišnic in pomanjkanja denarja za rehabilitacijo in svetovanje.

Doslej je bilo gledanje televizije v zapornih omejeno na določeno uro dneva in na skupinsko gledanje (podobno je tudi pri nas). Odkar so v jetnišnicah uvedli kabelsko televizijo in lahko zaporniki gledajo televizijo v svojih celicah, na voljo pa jim je veliko programov za izbiranje, se je disciplina precej izboljšala, pretepi med zaporniki pa so postali redkost. "Sportni prenos so zelo verjetno najboljša pomirjevala," pravi Larry Gary iz SMS v Tempu, ki ima v tamkajšnji jetnišnici kar 40.000 naročnikov. Izkazalo se je, da je lahko televizija tudi učinkovit disciplinski ukrep; če zapornik krši pravila obnašanja, mu za kazen odvzamejo televizor. Menda je tudi zaradi tega disciplina veliko boljša.

Vendar televizija ne služi samo za nedeljavo zabavo in kratkočasenje, poskušajo jo spremeniti v kaj več. V jetnišnici v Jefferson Cityju imajo zaporniško televizijsko hišo, edino te vrste na svetu. Program v celoti pripravljajo in vodijo zaporniki. Jetniška televizija dela 24 ur na dan, oddaja pa različne programe na 12 kanalih. Dva programa sta povsem "domače" proizvodnje. Na sporedu je vse mogoče, od nedeljske maše do poučnih predavanj o aidsu, od novic do notranjih obvestil. Cenzure skoraj ni; dovoljeno je predvajanje vseh filmov, ki so tudi sicer dovoljeni za javno predvajanje, le nekaj redkih izjem je, denimo slovita filmska grozljivka, znana tudi našim ljubiteljem filma Ko jagenjčki obmolkejo. Jetniška televizija je skoraj povsem zamenjala nekdanji jetniški časopis in ima tudi večje učinke. To je seveda razumljivo ob podatku, da je v povprečju skoraj 40 odst. zapornikov nepismenih!

Nad televizijskim bumom v ameriških jetnišnicah se ne navdušujejo vsi strokovnjaki. Psihiater Henry Weinstein z newyorškega univerzitetnega medicinskega centra v imenu mnogih opozarja, da je jetniška kabelska televizija kot nadomestek programov za

prevzgojo kriminalcev hudo vprašljiva: Ekran ne more zamenjati strokovnega dela pri prevzgoji kriminalcev.

**Mamut rešuje
slona**

Afriški slon se je vpisal med ogrožene živali predvsem zaradi nenadzorovanega lova, ki ga je spodbujala donosna trgovina s slonovimi okli. Ker so lovci starejše živali z velikimi okli že davno pobili, so se morali lotiti mlajših, kar pomeni, da so morali za enak izplen pobiti trikrat več slonov. To je slonje črede silno hitro zmanjševalo. Od leta 1979 do 1989 se je število afriških slonov skrčilo za polovico. Razmere so bile zrele za ostro ukrepanje. In svet je ukrepal; od januarja 1990. leta sta prepovedana trgovanje in prodaja slonovine ter vseh izdelkov iz nje.

Največji del uplenjene slonovine je iz Afrike romal na Vzhod, kjer so in še delujejo številne delavnice za predelavo slonove kosti v najrazličnejše okrasne in uporabne predmete. Izdelovalci okrasnih so bili tako prisiljeni poiskati nadomestek za slonove okle; našli so ga v mamutovi kosti. Te živali so sicer izumrle pred več kot deset tisoč leti, vendar jih je veliko ohranjenih v zamrznjenih sibirskih širjavah. Zdj jih pospešeno izkopavajo in njihove okle prodajajo kot nadomestek za prepovedano slonovino. Kot ocenjujejo poznavalci je v Sibiriji za kakih 600 tisoč ton mamutovine, kar naj bi zadoščalo za lepo število let.

**Najbolj strupena
reka**

Reka Laba je v samem žalostnem vrhu najbolj umazanih vodotokov na našem planetu. Češkoslovaška in vzhodnonemška industrija sta desetletja dolgo brez vsakih zadržkov spuščali v to reko najbolj strupene industrijske odpadke, tako da je Laba postala najbolj onesnažena evropska reka, hkrati pa je hudo onesnažila tudi Severno morje, kamor se izliva. Vsako leto je Laba nanašala v morske vode na tisoče ton težkih kovin in strupenih odpadkov. Njeno čiščenje se je začelo pred dvema letoma, vendar je storjena škoda tako ogromna, da še dolgo ne bo ne popravljena in ne odpravljena. Da pa bi se kdaj vrnil časi, ko so vode Labe uporabljali za namakanje in gnojenje polj, najbrž ni mogoče upati.

Demokrati Trebnjega in planinsko društvo Tesnila Trebnje
vabijo na

**KRESNI POZDRAV
DRŽAVNOSTI**

v sredo, 24. junija, ob 20. uri
pri lovski koči LD Trebnje na Vrhtrebnjem

Ob bogatem kulturnem programu bo slavnostni govornik gospod Igor Bavčar. Vabljeni ste vsi harmonikarji, vsak prejme priložnostno darilo! Prebrane in nagrajene bodo tudi najboljše čestitke za dan državnosti. Ena čestitka lahko vsebuje največ 5 stavkov. Pisne čestitke pošljite do 24. junija na naslov: KS Trebnje, Baragov trg 5, Trebnje.

ČESTITAJMO NAŠI DRŽAVI ŽE NA PREDVEČER
NJENEGA PRAZNIKA!

**GALA
TRADE**

PRODAJALNA GALA METLIKA

Le še malo časa nas loči do velikega nagradnega žrebanja. Pri nakupu nad 1.000,00 SLT dobite NAGRADNI KUPON in z malo sreče boste postali dobitnik ene izmed 100 nagrad.

Bogate nagrade smo pripravili skupaj z dobavitelji:

- EURODAS CELJE — zastopnik za Philips
- MIP NOVA GORICA — program mesnih izdelkov
- KRKA KOZMETIKA — program kozmetike
- GORENJE MGA — drobni gospodinjski aparati

PRODAJNI CENTER GALA CELJE MARIBORSKA 128. PRODAJALNE: GALA

SEVERJA 10 A, GALA METLIKA KIDRIČEVO NASELJE, GALA ŠEMPETER V SAV. DOL.

Dramilo

Niko Grafenauer z epigrami Slovence dramatično pri prodorni zasebni Založbi Mihelač je namreč izšla knjižica z naslovom Dramilo, v kateri je natisnjenih 50 epigramov, ki jih je ta uveljavljeni pesnik napisal v zadnjih dveh letih in z njimi kritično pospremil slovenski aktualni družbeni trenutak.

S to knjižico, ki jo je domiselno oblikoval Jurij Kocbek, karikature zanjo pa prispeval Tomaž Lavrič, smo dobili večkrat zanimivo delo: najprej zanimivo zato, ker so tovrstne knjižice pri nas prej redke kot kaj drugega, drugič zato, ker gre za politične epigrame, politika pa se dandanes vrti v središču naše pozornosti, in tretjič zato, ker so epigrami dobri, ostro zašiljeni in stilistično zglajeni. Epigram je zahtevna stvar, saj je podvržen hitremu staranju in ugasnjenju, zato mora biti res dobro nabrušen in dovolj globoko mora piti, če naj preživi in se kljub aktualnosti trenutka, ki ga poroča, ohranja kot zgovoren in jednat dokument časa in razmer. Grafenauer je s svojim peresom pičil v visoke tarče; cilj je v najbolj znane osebnosti našega političnega in kulturnega življenja, od predsednika Milana Kučana do nekdanjega kulturnega ministra Andreja Capudra, zato je razvrstitev epigramov po osebah, ki jih zadevajo, kar smiselna. Škoda, da ob tem niso pri urejanju knjižice pomislili še na to, da bi epigrame razvrstili bodisi po kronološkem redu nastanka ali pa po abecednem redu naslovnikov.

Knjižno novost je aforistično natančno označil urednik Tone Pavček, ko je v spremni besedi zapisal, da je Dramilo "drobna knjižica, ki pove veliko."

M. MARKELJ

Tibetanska knjiga mrtvih

Tibetanska knjiga mrtvih je slovito besedilo tibetanske budistične tradicije, ki govori o za-ahodno mišljenju ne-navadnih resnicah. V bistvu gre za duhovni priručnik, čigar besede se umirajo šepeta v uho, da mu pomagajo potovati

skozi tri ravni zasmrtja in doseči rešitev iz kolesja stalnega rojevanja in umiranja, v katerega je človek vpet vse dotlej, dokler ne doseže osvoboditve od vsega materialnega, racionalnega in zavestnega. Ko človek umre, se njegov um izprazni in naredi se prostor za Resnico, ki je Praznina. Umrlega vzame vase čista svetloba, ki je Nič, a ker ga svetloba bega, se zateče v svoje nekdanje življenje. Nauk knjige umirlemu pojasnjuje, da je vse, kar doživlja le sevanje njegove lastne zavesti, da gre za mentalne slike preteklih življenj in stanj zavesti. Na ta način govori temeljno resnico človekovega bivanja in bistva.

Ker gre torej za delo, ki je tudi pri nas že dobro znano, nekoliko preseneča, ko med novitetami Založbe Mihelač zagledaš Tibetansko knjigo mrtvih, na naslovnici pa zapisanega Iva Svetina kot njenega avtorja. No, nesporazum se hitro pojasni, ko odpreš knjigo in se lotiš branja. Tako naslov knjige kot avtor nista sporna, res gre za Tibetansko knjigo mrtvih in res gre za avtorsko delo, saj je Ivo Svetina modrost Knjige prepsnil v dramsko pesnitev. Zahtevno snov je po angleškem prevodu Tibetanske knjige mrtvih prepsnil v obliki dialogov med učiteljem in umrlim Bukrijem, ki potuje skozi ravni zasmrtja in ne zmore moči za osvoboditev ter se ponovno vrne v življenje in s tem v nov krog trpljenja. Tako zastavljena zgradba Svetinove Knjige mrtvih ima potrebno dramatičnost, vendar pa verjetno to delo ne bo polno zažvelo z odrsko uprizoritvijo, lažje ga uvrstimo med tista dramska besedila, ki so bolj namenjena branju, kar toplo priporočam.

M. MARKELJ

TELEGRAMI

- Založba Aleph je izdala pesniško zbirko Hansa Raimunda SE ENA NOČ MAKa v prevodu Cvetke Sokolov.

- Pri Prešernovi družbi je izšla povest MAJENCA Borisa Pangercarja.

- V zbirki Podobe časa je Mohorjeva družba iz Celovca izdala zbornik norčavih zgodb osmih naših avtorjev TISTEGA LEPEGA DNE.

- Časopis za kritiko znanosti je izdal zbornik besedil o pojavu Nova doba domačih in tujih avtorjev HAPPY NEW AGE ter zbornik EKOLOŠKO GIBANJE, POLITIKA IN MORALA, ki obravnava vprašanja politične identitete zelenih.

- Pri Krtu sta izšli dve knjižni novosti: Friedricha A. Hayeka USODNA DOMISLJAVOST o napakah socializma in študija o vlogi ženske Vlaste Jalušič DOKLER SE NE VMEŠAJO ŽEN-SKE.

zavarovalnica triglav d.d.
območna enota KRŠKO

Trg Matije Gubca 3, Krško,

organizira prodajo poškodovanega vozila v petek, 19. 6. 1992, ob 13.30 v prostorih AMD Sevnica, Glavni trg:

HONDA CIVIC 1,6 i SEDAN

Leto izdelave 1990/1
Prevoženih 24.000 km
Izključna cena 550.000,00 SLT

Ogled vozila bo istega dne ob 13. uri.
Kavcijo v višini 10% od izključne cene je treba plačati do pričetka licitacije. Prodaja poteka po načelu »Ogledano — kupljeno«, kasnejše reklamacije se ne upoštevajo. Prepis plača kupec.

Delavski svet podjetja Kovinar Črnomelj

na podlagi 43. člena statuta podjetja
razpisuje prosta dela in naloge

vodja finančno-računovodskega sektorja

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba ekonomske smeri in 3 leta ustreznih izkušenj na področju financ in računovodstva
- višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let ustreznih izkušenj na področju financ in računovodstva.

Mandat za vodjo finančno-računovodskega sektorja traja štiri leta.

Prijave z življenjepisom in dokazili morajo kandidati poslati v roku 8 dni od dneva objave razpisa na naslov: Kovinar, Črnomelj, Belokranjska cesta 34, z oznako »za razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po končanem razpisnem postopku.

AVON

harmonija lepota

Sprejmite izziv

1.500.000 svetovalk in svetovalcev po vsem svetu, ki z AVON-om dosegajo več!

Skrivnost lepote je v skladnosti dobrega počutja, življenjske vredine in zavedanja uspešnosti, v doslednosti pri osebni negi s skrbno izbranimi kozmetičnimi sredstvi. Za predstavitev, svetovalno delo in prodajo kozmetičnih izdelkov vrhunske kakovosti firme AVON

vabimo k sodelovanju

vse, ki ste dinamični, prodorni, urejeni, z občutkom za poslovnost, z veseljem do dela z ljudmi in do vsega lepega.

Pokličite po telefonu najbližjega predstavnika AKTIVE Marketing:
Novo mesto: ☎ 068 22 075, g.dč. Bojka Eržen, 18 - 20h

Ekskluzivni zastopnik AVON Cosmetics za Slovenijo:
AKTIVA Marketing d.o.o., Cankarjeva 1, 61000 Ljubljana
telefon: 061 159 224, telefaks: 061 154 304

SREDNJA ŠOLA KRŠKO
Hočevarjevy trg 1
68270 KRŠKO

ponovno razpisuje za šolsko leto 1992/93 naslednja delovna mesta:

1. za nedoločen čas s polnim delovnim časom:
  - učitelja angleškega jezika — profesor,
  - učitelja praktičnega pouka — inženir,
  - učitelja praktičnega pouka — inženir elektrotehnike — elektronik;
2. za določen čas (od 1. IX. do 2. XII. 1992):
  - učitelja elektrotehniških predmetov — dipl. ing. elektrotehnike — elektronik

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri kandidatov bodo prijavljeni obveščeni v 15 dneh po poteku razpisnega roka. Začetek dela za vse 1. septembra 1992.

Republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE ČRNOMELJ
IZVRŠNI SVET

Skladno z opredelitvami dolgoročnega plana občine Črnomelj za obdobje 1986—2000 (SDL št. 13/90) in sklepom o usmerjanju sredstev, namenjenih za spodbujanje razvoja v občini Črnomelj (SDL št. 1/91), Izvršni svet Skupščine občine Črnomelj po sklepu seje z dne 9. 6. 1992 razpisuje

JAVNI NATEČAJ
ZA DODELITEV KREDITNIH SREDSTEV V
ZNESKU 20.000.000 SLT

1. Sredstva se namenijo za sofinanciranje investicijskih programov ter razvojno-sanacijskih programov nosilcev samostojnega osebnega dela in podjetij, katerih prestrukturiranje prispeva k razvojnemu ciljem občine Črnomelj.
2. O uporabi sredstev po tem natečaju odloča Izvršni svet SO Črnomelj.
3. Kreditni pogoji:
  - krediti se dodeljujejo za dobo vračanja 4 let in z rokom črpanja 4 mesece po odobritvi posojila v zneskih, ki ne presegajo 30% predračunske vrednosti investicije,
  - devizna klavzula in 10-odst. letna obrestna mera.
4. Posamezniki in podjetja, ki kandidirajo za ta sredstva, morajo:
  - izdelati investicijski oz. razvojno-sanacijski program (v skladu s skrajšano metodologijo za ocenjevanje družbene in ekonomske upravičenosti investicij ter učinkovitosti investiranja, Ur. l. SFRJ št. 50/87);
  - zagotoviti tudi ostale dele financiranja (lastno udeležbo, sodelovanje poslovnih bank, sovlaganja).
5. Izvršni svet bo določil institucijo, ki bo izdelala oceno investicijskega oziroma razvojno-sanacijskega programa. Ocena bo služila za presojo upravičenosti do zaprosenih sredstev.
6. Prednost pri dodelitvi kreditnih sredstev bodo imeli posamezniki in podjetja, katerih programi bodo zagotavljali:
  - ohranjanje obstoječih in zagotavljanje novih delovnih mest,
  - prenos sodobne tehnologije v proizvodnjo in pridobivanje novih programov,
  - večjo narodnogospodarsko donosnost,
  - varovanje okolja.
7. Sredstva po tem natečaju so namenjena za programe, ki bodo realizirani na območju občine Črnomelj, in sicer imajo prednost programi, ki bodo realizirani na območju poslovne cone Majer v Črnomlju.
8. Prijave za natečaj zbira Oddelek za družbeni razvoj pri Skupščini občine Črnomelj.
9. Rok za prijavo je 15 dni po dnevu objave v Dolenjskem listu.

Njegovemu doskoku pomagajo čvrste roke sopotnikov, ki so z zanimanjem opazovali njegov trud in ga vzpodbujali s klici. Sedaj vlečejo srečnega zamudnika preko ograje in skrbijo, da ne štrbunkne v blatno reko. Njegovi tovariši na bregu se malce v zadregi spogledujejo, skoka pa ne tvega nobeden več. Trajekt se je že preveč odmaknil, do pet segajoče galabije pa niso najbolj primerno oblačilo za skakanje in plezanje po ograji odmikajočega se plovila.

Ko pristanemo ob betonskem privezu, navali na trajekt množica domačinov. Matere z otroki v naročju, večji dečki in deklice, ki se samostojno drenjajo med odraslimi, vitki mladeniči v svetlih galabijah, trebušati možaki, pokriti z velikim turbani, pomembno koračijo na krov. Temni obrazi, velike črne oči z belimi beločnicami. Vsem se zelo mudi po važnih poteh. Potniki, ki se izkrcujejo, so zanje prepočasni in tudi trajekt vozi prepočasi, prerivanje daje lažen občutek naglice.

Edina bela potnika, ki izstopita skupaj z domačini, takoj obkroži skupina mladeničev. Seveda vedo, da sta namenjena na ogled v Dolino kraljev in da bosta potrebovala prevoz. Posamezniki energično ponujajo svoje usluge in odpravljajo konkurenco. Ura je pol osmih in le redko se zgodi, da se tako zgodaj ponuja tako odlični posel, zato ga velja čim bolj izkoristiti. Iz gruče mahajočih rok, glasnih ust in zavijajočih oči se izlušči peterka najbolj zagnanih. In tuja začneta naštevati: Memnova kolosa, Madinat Habu, Deir al Madinah, Ramazeum, svetišče kraljice Hačepsut, Dolina kraljev. Ob vsakem imenu sledi glasno pritrjevanje, ko postaja vedno bolj navdušeno, oči vedno bolj žarijo, usta se raztegujejo v zadovoljen nasmeh. Dosti ogledov, dober posel in dober zaslužek, A lah je milostljiv! Nazadnje barantanje za ceno. Sedaj pristopijo tudi taksisti, stvar postaja resna. Ko je kupčija končno sklenjena, se obali že približuje nov trajekt, zato se barantanci in gledalci

Marija Pezdirc:

V DEŽELI TISOČLETNE KULTURE

odpravijo iskat nove stranke, ostane le najin šofer. Dogovorimo se le še za vrstni red ogledov, in že drsi veliki kombi po gladkem asfaltu.

V vasi ob poti se budi jutranje življenje, z dvorišč se na cesto opotekajo še zaspani otroci, ki jim delajo družbo rumenkasti psi, vrsta kamel, naloženih s sladkornim trsom, se ziblje proti obali Nila, v kavarnicah zgodnji obiskovalci srebrajo čaj, najbolj zagnani kadijo prve vodne pipe.

Ob asfaltirani cesti sredi polj sladkornega trsa samujeta Memnova kolosa. Iz rumenkastega pečena oblikovana sedeča orjaka sta čuvala vhod v posmrtni tempelj faraona Amenhotepa III, od katerega že zdavnaj ni več vidnih sledov. Starogrški in rimski popotniki so pripovedovali, da ogromna kipa vsako jutro in vsak večer pojeta — čudež, ki je vzbujal strah, grozo in radovednost. Sodobna znanost ponuja zanj suhoparno logično razlago, ki pravi, da je bil vzrok petja velikih kipov le veter, ki se je ujel v njune kamnite razpoke in votline in v njih pel svojo pesem. Znanstveniki pristajajo še na razlago o vsakodnevem krčenju in raztezanju kamnine, ki naj bi povzročalo različne šume. Ti naj bi praznovernim Egipčanom vzbujali strah in spoštovanje, kar so znali zase izkoristiti njihovi svečeniki.

Že tisočletja ni več kraljevega posmrtnega tempelja, le oba kamnita kolosa zvesto vztrajata na svojem mestu. V jutranji bleščici svetlobi sta videti nekam utrujena. Njuna veličnost se izgublja v ravnici, rumenkast pečenelec, iz katerega sta oblikovana, kaže

sledove tisočletij, obraza sta obrnjena na vzhod in nepremično strmita v sonce. Ogromne roke mirno počivajo na velikanskih kolenih, pod njimi se v vetru pozivava nasad sladkornega trsa. Njegova zelena barva se ostro odbija od rjave barve peščenih tal, ki določa obseg že zdavnaj izginulega tempelja. Velikana nepremično vztrajata na svojem mestu in varujeta že zdavnaj minuli čas. Toda njuna pesem je utihnula, ne izvabi je niti ostru sapa, ki zavija okoli obeh velikanov in se lovi v številnih razpokah. So njuni glasovi onemeli zato, ker so bila pozabljena prastara božanstva, ki so se oglašala v njih? Je vzrok njuni nemosti nejevera modernega človeka, ki je razvrednotil mistiko prednikov? Veter postaja močnejši in nizko pripogiba zelenilo sladkornega trsa, v ozadju žari mrtvo pogorje el — Kurna, kolosa pa nepremično strmita naravnost v sonce. Je to smisel njunega tisočletnega vztrajanja?

Tako kot v veličastnih templjih sončnega boga Amona v Karnaku in Luksorju na desnem bregu Nila se tudi na njegovem levem bregu, v nekdanji tebanski nekropoli, srečujemo z veličastnim faraonom Ramzesom. Stavbe, ki jih je zidal za časa svoje dolgoletne vladavine, so bile večje, mogočnejše in monumentalnejše od vsega, kar je do tedaj videl svet. Njegovi kipi so s svojo monumentalnostjo izpričevali njegovo nesmrtnost, kolosi, ki so razkazovali njegovo božanskost, so bili visoki kakor stolpi, njegov posmrtni tempelj, ki ga je Champollion poimenoval Ramazeum, je bil večji od vseh ostalih.

Kljub veličini pa je vidnih le malo njegovih ostankov, opisi so bolj ohranjeni v staroegipčanskih tekstih.

Stopam med skromnimi razvalinami nekdanjega veličastnega tempelja. Izpod korakov se dviga droben prah, ki ga vrtinči hladen veter. Na tleh ležijo razbiti ostanki ogromnega, dvajset metrov visokega in približno tisoč ton težkega Ramzesovega kipa iz rdečega asuanskega granita. Prvotno sta bila v templju dva monumentalna kipa, ki sta poveljevala nesmrtnemu Ramzesu. Ko so Egipci osvojili Perziji, so ju razbili in potisnili v prah. Glavo enega je v začetku 19. stoletja dal Belzoni odvreči v London, kjer je še danes na ogled v Britanskem muzeju, druga leži v pesku pred menoj. Ob njej velika kamnita stopala, ogromne dlani, na odlomku orjaške rame hieroglifi in kraljeva kartuša, ob njej se skromen bodičast grmiček trudi živeti sredi puščobe peska in kamna.

Iz gimnazijskih dni se utrne spomin: »... na pol v pesku zasut razbit obraz, / v porogu ukrivljeni ustnici, ki sikata ostru povelja / pičata, da je kipar dobro poznal teče strasti... / Na podstavku napis: / Moje ime je Ozymandias in sem kralj kraljev / Glej moja silna dela...«, Shelley. Veliki angleški romantik je Ozymandiasa, tako so stari Grki imenovali Ramzesa, predstavil kot krutega egoista in samodržca.

Sončni žarki potujejo po gladkem obrazu iz rdečega granita. Kip, ki je terjal božansko čaščenje, leži razbit v prahu, a še vedno zasluži obračunavanje. Strmim v obraz iz rdečega granita, v nagubano čelo, v polne, mesnate, lepo oblikovane ustnice. Ne, te ne sikajo krutih ukazov, smehljajo se, in to prijazno! Vladavina Ramzesa je za celo stoletje prinesla mir v deželo, z verskimi obredi je vsako leto znova zagotavljal svojemu ljudstvu blaginjo, njegove megalomanske stavbe so vzbujale spoštovanje, veliki kipi pa božansko čaščenje.

Danes slavi dolenjski nogomet

Ob 16. uri tekma veteranskih in ob 17.30 članskih ekip Olimpije in Elana Studio D — V zadnjem kolu zmaga še na Jesenicah — Avtobum poražen

Danes razlogov za slavlje na novomeškem stadionu v Portovaldu ne bo manjkalo. Studio D je prvak zahodne skupine II. državne lige in novi prvoligaš. Nogomet na Dolenjskem s tem doživlja preporod. Upajamo, da v Novem mestu raste nogometno središče, ki se bo ne le postavilo ob bok Mariboru, Ljubljani, Izoli in Kopru, pač pa jih sčasoma tudi prerastlo. Številni ljubitelji nogometa bodo popoldne zagotovo prišli na svoj račun: ob 16. uri bo tekma veteranov Olimpije in Elana, ob 17.30 pa tekma novega prvoligaša s prvim državnim prvkom Slovenije.

Doiga in negotova je bila pot do tega slavja, novomeški radjici so jo zaključili

● V ekipi veteranov Olimpije, ki se bo danes ob 16. uri pomerila z veterani Elana, bodo zaigrala najbolj znana imena slovenskega nogometa v preteklosti, na drugi strani pa jim bodo skušali Bradač, Macele, Retelj, Murn, Petrečič, Jerman in ostali odkazati, da dolenjski nogomet ni od danes. O tekmi prvih moštev SCT Olimpije in Studia D, ki se bo pričela ob 17.30, pa verjetno ni potrebno izgubljati besed.

v nedeljo na Jesenicah. Resda tekma ni odločala o ničemer, toda že zavoljo ugleda, ki si ga je ekipa priborila v teh mesecih, je bilo potrebno resno zaigrati.

MEDNARODNI TURNIR MLAJŠIH VETERANOV

ŠMARJEŠKE TOPLICE — V petek, soboto in nedeljo bo v teniškem parku Šmarješke Toplice mednarodni veteranski turnir, ki ga pod pokroviteljstvom mednarodne teniške zveze ITF organizirata Zdravišče Šmarješke Toplice in Teniška zveza Slovenije. Pravico nastopa na turnirju imajo igralci, stari od 35 do 45 let. Prijave za nastop zbira v recepciji zdravilišča do jutri, petka, do 14. ure. Pričetek turnirja bo ob 16. uri. Prijavnina znaša 500 tolarjev.

Očitno je bilo, da so Novomeščani vsaj za razred močnejši nasprotniki; gostitelji si niso priigrali niti ene same priložnosti, na drugi strani so jih elanovci zapravili vsaj deset, polovico od teh jih je bilo težje zgrešiti, kot pa zadeti. Kar dvakrat je pot žogi v mrežo preprečil okvir vrat: prvič po imenitnem Mesojedčevem strelu s kakšnih tridesetih metrov, Sen in Bracovič pa bi lahko v nedeljo radjem priigrala nemara celo rekordno zmago. Tekmo je po lepem Jakševem prodoru odločil Vrhovc in tako pripomogel k rekordni spomladanski berit: od 26 možnih so Novomeščani zbrali kar 23 točk.

● Bržkone bo moč kaj več o igralskih in strokovnih okrepitvah Studia D zapisati že v naslednji številki, prestopni rok je namreč pred vrati, prav tako pa tudi že priprave na novo prvenstveno sezono.

Nedeljska postava Studia D: Mohor, Kramar, Pavlin, N. Primc, Petrovič, Milanovič, A. Primc /Jakša (Kobe), Mesojedec, Vrhovc, Sen (Juršič), Bracovič.

Podobno neobremenjeni so na zadnje prvenstveno srečanje v nedeljo v Brda odptovali tudi Kolečvi. Z uvrstitvijo v enotno drugo ligo so svoj cilj dosegli, čeprav so imenitno spomladansko bero v nedeljo pokvarili s nenadejanim porazom. Komočar, Struna in Murn so zapravili vrsto stoddstotnih priložnosti; gostitelji so jih spretno kaz-

NOČNI TURNIR ZA DAN DRŽAVNOSTI

PODBOČJE — ŠD Podbočje, nogometna sekcija Veliko Mraševo, pripravila v počastitev dneva državnosti že šteti malonogometni nočni turnir, ki bo v sredo 24. junija s pričetkom ob 19. uri na igrišču OŠ Podbočje. Prvo mesto prinaša pokal, 25 tisočakov in deset večerji, drugo mesto bo za 15 tisočakov tanjše, tretje pa za dvajset.

MORO — PRVAK DOLENJSKE

KRŠKO — Na igriščih BK Krško je bilo 14. junija prvenstvo Dolenjske v balnanju za posameznike. Udeležilo se ga je 32 tekmovalcev iz sedmih klubov. Zmagal je Novomeščan Cveto Moro, sledijo pa: Rabič (Krško), Špiler (Dolenja vas, Krško), Jezerink (Mirna) itd. Moro je s to zmago dobil tudi pravico nastopa na državnem prvenstvu.

TOKRAT ZMAGALI POROČENI

DOLENJE MOKRO POLJE — Na igrišču v Ograjicah pod Polhovico je bilo v nedeljo, 14. junija, že šestnajsto tradicionalno srečanje v malem nogometu med samskimi in poročenimi Mokropoljčani. Slednji so sklenili, da je bilo sušnih let dovolj, po zagrnem boju so zmagali z 10:7 in v skupnem seštevku zmanjšali prednost samskih na 7-9.

Imamo najobetavnejši atletski rod

OŠ Šentjerneji najboljša na državnem atletskem prvenstvu med 85 šolami Slovenije — Grm tretji, Dolenjske Toplice desete

LJUBLJANA — Mladi dolenjski atleti in atletinje so na finalnem atletskem tekmovalju slovenskih osnovnih šol pokazali, da v tem delu Slovenije raste najobetavnejši atletski rod. OŠ Šentjerneji je postala najboljša atletska šola Slovenije, s 111 točkami je močno zmagala v skupnem točkovanju, njen uspeh so s skupnim tretjim mestom dopolnili učenci in učence OŠ Grm, medtem ko se je OŠ Dolenjske Toplice v konkurenci kar 85 osnovnih šol uvrstila na deseto mesto.

Dosežek Šentjernejčank je pravi podvig in dokaz več, kako se da v majhnem kraju z zagnanim, predanim in seveda strokovnim delom ogromno narediti. Njihovo delo postaja zgled za vso Slovenijo in bržkone bi kmalu postali atletska velesila, ako bi jih druge

PRVO PRVENSTVO KUZMIČU

SEVNICA — ŠK Milan Majcen je pred dnevi pripravil prvo prvenstvo ŠK Milan Majcen v aktivnem šahu. Med 16 tekmovalci posavske in zasavske šahovske regije je zmagal Trboveljčan Kuzmič, ki je zbral 5,5 točke, sledijo pa Šitnik (Brežice) 5, Šibila (Sevnica) 5, Kos (Krško) 5, Kranjec 4, Mesojedec (oba Sevnica) 4 itd.

novali in zaslužno zmagali. Edini zadetek za ekipo Avtobuma je že v prvem polčasu dosegel Struna.

Postava Avtobuma: Skodlar, Rautar, Muhvič, Majerle (Jolič), Malnar, Rajšelj, Murn, Stojilkovski, Struna, Farič, Komočar.

REZULTATI ZADNJEGA KOLA: Jesenice—Studio D 0:1. Brda—Avtobum Kočevje 3:1, Slavija SET—Ilirija 1:1, Vodice—Triglav 0:1, Bilje—Branik 2:2, Svoboda—Fijali Piran 1:1, Tabor Jadran—Alpina Žiri 2:1.

KONČNA LESTVICA: 1. Studio D 41 točk, 2. Triglav 38, 3. Ilirija 34, 4. Slavija SET 34, 5. Avtobum 33, 6. Tabor Jadran 33, 7. Svoboda Kisovec 26, 8. Piran 26, 9. Brda 22, 10. Bilje 18, 11. Branik Šmarje 18, 12. Vodice Šempas 15, 13. Alpina Žiri 13, 14. Jesenice 13.

PRED ZADNJIM NASTOPOM TRETJI

STRAŽA — V četrti tekmi slovenskega pokala v raftingu na Savi je ekipa Straže resda zaostala za letošnjimi dosežki, saj so se brata Tavčar, Gruđen, Stanojčev, Kulovec, Malenšek in Petkovič uvrstili šele na peto mesto, toda v skupnem seštevku so Stražani vendarle napredovali, po štirih tekmah so namreč tretji. Prvi je ljubljanski Royal, ki je bil na zadnji tekmi drugi, drugi pa Prodnik, ki je tekmo na Savi dobil. Zaključno tekmovanje bo čez 14 dni na umetni progi v Tacnu.

Tokrat še skoki z motorji

Prvemu državnemu prvenstvu podmladka v motokrosu se bo v nedeljo pridružila še tekma v skokih z motorji

DOLENJSKE TOPLICE — V soboto in nedeljo, 20. in 21. junija, bo motokros proga pri Dolenjskih Toplicah znova oživela. Motoklub MEL je po uspešni prvomajski prireditvi organizator novega tekmovalja: prvega državnega prvenstva podmladka v kategorijah 50, 60 in 80 kubikov. Posebna atrakcija bo vsekakor prvič pri nas izvedeno tekmovanje v skokih z motorji na 45-metrski skakalnici.

Podatek, da imajo melovci ta čas zagotovo najmočnejšo in najboljše mlado vrsto v državi, je klub vodilo k organizaciji tega tekmovalja. Nobena skrivnost tudi ni, da pričakujejo temu primerne rezultate. Sobota bo namenjena neuradnemu treningu v vseh kategorijah, vadili bodo tudi starejši tekmovalci, bolj ali manj pa je ta dan rezerviran za motokrosistično zabavo. Popoldne bo namreč na prireditve-

nem prostoru zaigral ansambel Ivana Puglja, ki bo predstavljal tudi novo motokros himno; na voljo bodo mesnate in tekoče dobrote, ki k takšni veselici sodijo, za najzatrnejše pa bo še kresna noč. In nedelja? Uradni trening za tekmovalce v kategorijah do 50, 60 in 80 ccm bo do 10. ure, nato bo sledil trening tistih, ki se bodo pomerili v skokih. Za to atraktivno tekmovanje so prijavljeni tekmovalci iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Italije. Popoldansko tekmovanje se bo pričelo že ob 13. uri z dirko najmlajših, nadaljevalo pa z dirkami v preostalih kategorijah podmladka in seveda tekmovalcem v skokih z motorji; najdaljši naj bi po zraku leteli tudi 50 in več metrov. Razlogov za obisk prireditve, katere pokroviteljica je zavarovalnica Triglav Novo mesto, je torej več kot dovolj.

OD NJIH V NEDELJO VELIKO PRIČAKUJEJO — Mladi člani MEL kluba, ki naj bi na nedeljski prvi preizkušnji za državni prvenstvo posegli tudi po najvišjih mestih (od leve proti desni): Plantan, Mežnar, Može, Mede, Bakšič in Windisch.

Imamo najobetavnejši atletski rod

OŠ Šentjerneji najboljša na državnem atletskem prvenstvu med 85 šolami Slovenije — Grm tretji, Dolenjske Toplice desete

ŠAHOVSKI KOTIČEK

● ŠK Krško je bil pred dnevi organizator odprtega občinskega prvenstva, na katerem je nastopilo 18 šahistov, ki so med seboj igrali po švicarskem sistemu. Zmagal je Vlado Rokvič, ki je zbral 7,5 točke, sledijo pa: A. Volčanšek (oba Krško) 7, Šibila (Sevnica) 6, Gmajner 5,5, Simončič 5,5, J. Volčanšek 5,5, Sargon 5, Žnidaršič 5, Božič (vsi Krško) 5, Grile (Sevnica) 5 itd. Aleš Volčanšek je s tem rezultatom dosegel normo za prvokategorika. (j.b.) ● Zmagovalec rednega mesečnega hitropoteznega turnirja ŠK Milan Majcen za mesec maj je Trboveljčan Bojan Kuzmič, ki je med trinajstimi igralci zbral 10,5 točke. Drugi je bil Derstvenšek 9, tretji Mesojedec 9, četrta Lazič 9, peti Kranjec 8,5 itd. V skupnem seštevku letošnjih petih turnirjev je vrstni red naslednji: Mesojedec 83 točk, Derstvenšek 73, Lazič 70, Šibila 66, Smerdel 56 itd. Naslednji turnir bo v nedeljo, 21. junija, ob 9. uri v prostorih OŠ Milana Majcena, Sevnica. (j.b.)

PODOBA, KOT JIH JE PO SLOVENIJI MALO — Takšna je bila letos velikokrat podoba novomeškega stadiona v Portovaldu. Tudi z njo je Novo mesto najavilo, da stopa ob bok nogometnim centrom, kot so Izola, Maribor, Ljubljana. (Foto: B. B.)

Malo je takih jubilejev

Najlepše darilo sedemdesetletnici NK Elan—Studio D — Po kateri poti naprej?

Malo je športnih sredin, ki se lahko postavijo s sedem desetletij dolgim življenjem, še manj pa takih, ki so sposobne takšnemu jubileju podariti največji uspeh v zgodovini kluba. To in še kaj je letos uspelo NK Elan—Studio D. Današnje slavje na stadionu v Portovaldu bo zato nagrada ne le tistim, ki so neposredno pripomogli, da se je klub prvič uvrstil v I. državno ligo, pač pa vsem, ki so novomeškemu nogometu vsa ta desetletja tako ali drugače stali ob strani, vključni s tistimi dva ali tri tisoč navijači, ki so se vrnili na tribune v Portovaldu. Ti so tudi najboljše dokaz temu, kako pravilno je zastavljeno delo v klubu.

Novomeški klub in z njim dolenjski nogomet sta ta hip na razpolju: ena pot vodi navzgor, druga v sivo poprečnost, kjer je danes velika večina slovenskih klubov. Za hojo po prvi je potrebno veliko tega, v prvi vrsti močna in organizirana klub-ska uprava, podpora gospodarstva,

ki ima v nogometni medijski ofenzivi vsekakor svoje in vse vidnejše mesto, predvsem pa strokovno delo z vsemi kategorijami igralcev. Po rešitvah, ki jih zavzeto iščejo te dni, se zdi, da se v Elanu—Studio D tega dobro zavedajo. Na dlani pa je seveda, da kvalitetenih lastnih igralcev ne gre pričakovati že jutri, za to je potrebno vsaj tri ali celo štiri leta trdega in temeljitega dela. Dotlej si bo pač potrebno pomagati tudi z okrepitvami od drugod, najsij je to komu vseč ali ne.

Pohvale vredna pa je še ena klub-ska namera: na igrišče v Portovaldu vrtniti vse tiste dolenjske zagorbarje, ki so si zavoljo različnih razlogov — v prvi vrsti je vsekakor šlo za neurejene razmere in slabe delovne pogoje, za igranje in napredovanje — poiskali druge nogometne klube. Najtorej novomeški nogomet v svoji enainsemde-seto leto stopi po poti, ki pelje k vrhu!

B. BUDJA

Papež je reševal čast krkašev

Le ena dolenjska medalja na prvem državnem kolesarskem prvenstvu — Sandi Papež tretji med člani — Ze drugo leto razočarani

PTUJ — Zagotovo je zastopstvo novomeške Krke od letošnjega prvega državnega cestnega prvenstva za posameznike in posameznike, ki bo s še posebej velikimi črkami zapisano v zgodovino slovenskega kolesarstva, pričakovalo več, kot je doseglo. Ena sama medalja je pač premalo za klub, ki je predse postavil velike cilje, za klub, ki je po strokovnosti dela in pogojih zanj nemara celo prvi v Sloveniji.

Vse bolj je očitno, da tudi v drugih klubih ne spijo, in če je razplet letošnjega državnega prvenstva znamenje razmer v

slovenskem kolesarstvu — in navsezadnje bi to tudi moral biti — potem se bodo morali v KD Krka krepko zamisliti. Že drugi zapored zapuščajo prvenstvo sklonjenih glav. Resda imajo za neuspeh tudi letos opravičilo: članska vrsta je utrjena od dvanajst etap dolgo nastopa na dirki Po Angliji, toda uspehe pomagata krojiti tudi načrtovanje dirk in forme. Prav gotovo pa je državno prvenstvo prireditelj, ki bi ji kazalo podrediti ali žrtvovati tudi kakšno tujo dirko, še zlasti, ker je bil Ptuj zadnja priložnost, da krkaši dokažajo, kako neupravičeno je seznan potnikov na olimpijske igre v Barceloni ostal brez njihovih imen.

REZULTATI — mladinke: 1. Brank (Astra), 2. Skrt (HIT Casino), 3. Čar (Sloga Idrija); članice: 1. Logonder, 2. Uršič (oba J. Peternel), 3. Trobec (Soča), 4. Sa-

jovec (Krka); mlajši mladinci (76 km): 1. Klemenčič (Rog), 2. Kelaer (Perutnina Ptuj), 3. Valjavec, 4. Zupan (oba Sava), 5. Derganc, 6. kastelic (oba Krka); starejši mladinci (114 km): 1. Janežič, 2. Hauptman (oba Rog), 3. Kosmač, 4. Studen, 5. Kržnar (vsi Sava), 6. Gimpelj, 7. Murn (oba Krka); člani (190 km): 1. Bonča (Astra), 2. Ugrenovič (Celje), 3. Papež (Krka), 4. Pagon, 5. Polanc (oba Sava), 6. Pintarič, 7. Baloh (oba Astra), 8. Premužič (Rog), 9. Mervar, 10. Štangelj (oba Krka) itd. B.B.

ZA ZAKLJUČEK ŠE TRIM

BREŽICE — TVD Partizan Brežice je polletno sezono zaključilo s trimsko akcijo »Vsi na kolo«, ki so jo pripravili pred dnevi. Udeležilo se je prek 50 rekreativcev, ki so tako postavili piko na letošnji bogati beri društva. Slednje je postalo republiški ekipni prvak v športni gimnastici med mlajšimi in starejšimi pionirji, medtem ko so bile mlajše pionirke tretje, da uspehov ne omenjamo.

B. Ž.

V. KOBE IN MIHELICEVA

STARI TRG OB KOLPI — Belokranjski šahisti so se pred dnevi pomerili na junijskem hitropoteznem turnirju za pokal KS Stari trg, medtem ko so osnovnošolski šahirali za torto. Med člani je slavil V. Kobe, ki je zbral 14 točk, U. Kobe jih je osvojil 13,5, Petric 11,5, Halim 10,5 itd. Med osnovnošolci je bila najboljša Miheliceva s 7,5 točke, Kapševa jih je zbrala 7, Muhvič pa 6.

Inles Riko bo še naprej superligaš

V odločilni tekmi so ugnali Dobovo s 24:22 (14:12)

TREBNJE — Rokometni ribniškega Inlesa Rika so vendarle rešili svojo kožo in ugled. V kvalifikacijski tekmi za dvanajstega člana moške državne superlige so prejšnji teden v Trebnjem ugnali ekipo Dobove s 24:22 (14:12).

Srečanje enajstouvrščene ekipe na minulem prvenstvu superlige in drugouvrščene ekipe I. republiške lige je prineslo kvaliteten in izenačen rokomet. Prednost je bila na strani izkušnih Ribničanov, ki so vodili vso tekmo, odločilno prednost pa so si priigrali s tem, ker so uspešno zaustavili najnevarnejšega strelca Dobovčanov Glaserja. Slednji je sicer dosegel osem zadetkov, vendar kar pet iz sedemmetrovke. Na drugi strani pa so imeli Ribničani v vratih izredno razpoložena Gelzeja, ki je zlasti v zadnjih minutah Dobovčane spravljal v obup. Po srečanju se je vodstvo Dobove sicer razburjalo zaradi domnevno slabega sojenja in napovedalo pritožbo, ki pa je po mnenju večine tistih, ki so si tekmo ogledali, brez osnove.

Dobova: Kuhar, Levec 6, Voglar 3, Koprinič, Polovič, S. Deržič 2, Starc, I. Deržič 1, Žibert, Kranjc, Glaser 8, Žitkovič.

Inles Riko: Gelze, Mohar 3, Šilc, Djokič 4, S. Mihelič 1, A. Mihelič, Mate 5, Fajdiga, Jurič 4, Manček, Lesar 5, Sinanovič. M. G.č.

DVE BALINARSKI

● Šele zadnje, 5. kolo je odločilo zmagalca prvenstva spomladanskega dela dolenjske lige, v kateri nastopa šest klubov. Vrstni red je tako naslednji: Revoz 8 (52:23), Krmelj 8 (44:31), Dana 8 (36:39), Krško 4 (42:33), Trebnje 2 (26:49) in Dolenja vas 0 (25:50). ● Šestnajst dvojic iz sedmih dolenjskih klubov se je udeležilo regijskega prvenstva. Najprijetnejše presenečenje tekmovalca sta pripravila balinarja Revoza Gačnik in Pungercar, ki sta osvojila naslov prvakov. Sledijo jima: D. Turk in J. Turk (Dana), Berg—Škulca, Janežič—Tramte (oba Mirna) itd.

NOGOMETNI TURNIR

BIZELJSKO — Športno društvo Bizeljsko organizira to soboto na igrišču tukajšnje osnovne šole nočni turnir v malem nogometu. Tekmovanje, za katero znaša prijavnina 2.500 tolarjev, se bo pričelo ob 18. uri. Zmagovalcu bodo prireditelji izročili pokal, odojka in 20 tisoč tolarjev.

SEVNIŠKI KARATEISTI BREZ MEDALJE

TRBOVLJE — Na I. državnem prvenstvu mlajših in starejših pionirjev in pionirk v Trbovljah v katah se je obetavnim sevnikiškim karateistom za desetino točke izmuznila bronasta kolajna pri mlajših pionirjih. Ti (Orač, Crepišek in Liseč) so s 5. mestom vseeno dosegli odsej največji uspeh. Sicer pa jim je lahko v tolažbo, da so bili najboljši med posavskimi, zasavskimi in dolenjskimi karateisti ter da so bili v precej slabšem izhodiščnem položaju, ker so morali nastopiti prvi. Tudi starejši sevnikiški pionirji (Grubenšek, Busar in Uranjek) so s 7. mestom premagali vsaj konkurenco iz sosesčine. Med posamezniki je bil Marko Stopar 7., Denis Orač pa 8.

Vdor SDK v monetarni sistem

(ali kako smo skoraj našli grešnega kozla...)

Pretravanja z najtežimi kvalifikacijami, da je SDK nezakonito povečevala emisijo, so tolikšna, da bom kot »mlad« upokojenec, ki mu ni vseeno, kaj se dogaja v Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja — SPIZ (pa nekoliko tudi zaradi tridesetletnega dela v SDK), poskušal pojasniti bistvo in resnično zamerljivo posledice preprostega dejstva, in sicer, da smo upokojenci že 29. maja istočasno prejeli pokojnino za maj, uskladitev za marec in april ter regres (enkratni dodatek za rekreacijo)!

Pokojnina za april so namreč bile izplačane 30. aprila, poračun pa šele 10. maja. Če je SPIZ res tako bogat (visoko likviden), kot je povedal generalni direktor v TV Zarišču 9. junija, potem so morali biti za dvakratno izplačilo (in s tem povezano znatne stroške) res izjemni razlogi. Mogoče bi jih celo izvedeli, če bi namesto predsednika skupščinske komisije v oddaji ŽARIŠČE sodeloval predstavnik Ljubljanske banke (pri tem mislim gospoda Valanta) in bi bila zastavljena ustrežnejša vprašanja.

V tem prispevku ne morem opisovati, kako vsa zadeva praktično poteka (in kakšna je pri tem vloga rednega žiro računa SPIZ ter predvsem pomen obračunskega računa 533 — izločena sredstva za izplačilo poštinih nakaznic). Na tem računju je 2. junija popoldne, ko so z vseh pošt v Sloveniji prejeli obremenitve za izplačane pokojnine tega dne, bilo premalo kritja za 645 milijonov SLT.

Brez slepmišenja in natolcevanja je nujen odgovor na nekaj vprašanj: Zakaj se je to zgodilo? Ali bi lahko in zakaj SDK ni preprečila »nezakonitosti«? Kdo je pravi krivec? ter končno: Ali ne gre zgolj za najnovejšo (zabeljeno) kost, ki je vržena (navim) državljanom z namenom, da se odvrne pozornost od nekaterih resnično nepremišljenih, škodljivih in nezakonitih dejanj, storjenih v času po osamosvojitvi?

1.) Skupni znesek, ki je bil z datumom 29. maj 1992 izplačan upokojencem, znaša 11,7 milijarde SLT; od tega je 58% ali 6,8 milijarde z žiro računa SPIZ nakazano posameznim bankam, pri katerih imajo upokojenci hranilne knjižice ali tekoče račune, preostalih 42% v znesku 4,9 milijarde SLT pa bi (praviloma) istega dne morali izločiti na že omenjen račun 533, pri podružnici SDK v Ljubljani, za pokritje izplačila pokojnin preko pošt.

Prvi del ni pomembno vplival na likvidnost Ljubljanske banke, saj ima najmanj 80% upokojence svoje tekoče račune

in hranilne knjižice znotraj tega bančnega sistema (istočasno zmanjšanje denarja na računu SPIZ in povečanje na računih deponentov — upokojencev), medtem ko bi takojšnja izločitev 4,9 milijarde SLT nedvomno resno ogrozila tekočo likvidnost.

Banka Slovenije je med ponujenimi sprejela rešitev, ki ni v skladu z običajnimi (obveznimi!) postopki pri uporabi računa 533 (»se je ogrela za prvo možnost«, kot beremo v članku Božene Kriznik v Delu 9. junija), in sicer: da SPIZ ne bo takoj izločil vsega denarja, ampak »natančno po dnevih razdelil zneske pokojnin, ki jih bodo vsak dan lahko izplačali poštarji«. Če je res tako, potem nikakor ni na mestu takšna strogo formalna reakcija guvernerja banke, saj so vendar »emisije« nehotne povzročile preveč prizadevni poštarji!

Težko si predstavljam, kako in s kakšno pravico lahko iz Ljubljane omejujemo delo poštarjev ter še bolj, zakaj naj bi bile nekaterim (najbolj potrebnim) izplačane skromne pokojnine šele po šestih dneh?

Kljub temu da pri izplačevanju — po enaki metodi — za marec in april ni bilo problemov, bi že zaradi znatno večjega zneska pokojnin za maj lahko »planirali« z večjo rezervno. Predvsem pa bi morali v Ljubljanski banki (ki je zaradi postopnega izločanja denarja imela največjo korist) v kritičnih dneh »dežurati«, pa so, kot vidimo, SPIZ dobesedno pustili na cedilo (še za odkup obveznic ni bilo denarja).

Vsi (sedaj) prizadeti bi razen tega konec maja ne smeli spregledati, da so bile pokojnine za april izplačane dvakrat. Ampak vzrok baje ni bila skrb za likvidnost banke (poznalo pa se je!), pač pa pomanjkanje bankovcev (tolarjev), ker Banka Slovenije ni poskrbela za pravočasno oskrbo podružnic SDK oziroma pošt z gotovino. Malo za šalo, še bolj pa zares lahko ugotovimo, da so takrat »tehnične težave« v Banki Slovenije (ni bilo gotovine v tre-

zori) zmanjšale emisijo (v neugotovljenem znesku za 10 dni!), sedaj pa so pridni poštarji poskrbeli za nadomestitev (v znesku 645 milijonov SLT, ampak le za okrog 12 nočnih ur!).

Verjetno bi upokojenci s še običajnim potrpljenjem sprejeli obvestilo SPIZ, da bo že napovedani regres izplačan nekaj dni pozneje. Skupni znesek regresa namreč daleč presega znameniti »minus«, ki še sedaj »ruši monetarni sistem«. Škoda, da se tega nihče ni spomnil (lahko bi se celo opravičili s pomanjkanjem bankovcev), vsaj bi bil v teh resnih in težkih časih širni Sloveniji prihranjen vsa en medijski cirkus.

2) V TV Zarišču je bil za opravičilo »kvalifikacij« omenjen 107. člen zakona o službi družbenega knjigovodstva (še veljavnega zveznega zakona o Republikli Sloveniji, katerega zadnja dopolnitev je bila objavljena v Uradnem listu SFRJ št. 96/91), ki pa nima prav nobene zveze z obravnavano zadevo. Predpisuje namreč kontrolo prejetih nalogov za izplačila z žiro računov pravnih oseb. Pod takšno kontrolo so vsi nalogi, s katerimi SPIZ plačuje s svojega žiro računa, torej tudi nalogi za izločitev sredstev na poseben račun za kritje izdanih poštinih nakaznic (prenos iz računa 642 na 533).

V zvezi z računom 533 so bili 2. junija popoldne v SDK postavljeni pred izvršeno dejstvo: pošte v Sloveniji so do takrat izplačale večji znesek pokojnin, kot so jim »točno določili« v SPIZ.

SDK nima niti nikoli ni imela možnosti, da bi v takšnih primerih preprečila minus. Še bolj pa je nesmiselna trditev, da je »ta minus pokrila s fiktivnim denarjem« (kot piše V. Vasle — Delo 10. junija). Minus na tem računju je ostal do naslednjega dne nedotaknjen, nato pa je bil pokrit s pravim — knjižnim denarjem!

TONE GOLOBIČ
Novo mesto

Še: Je Kočevska reka res odprta?

Dve kratki ugotovitvi

Ker se pojasnjevanja nabigajo k neplodnemu natolcevanju, bo moj odgovor zelo kratek.

Prvič: vsa slovenska časopisna uredništva so bila preko Ministrstva za informiranje Republike Slovenije pravočasno obveščena in povabljena na osrednjo prireditev v Novih Lazih. Na osnovi teh vabil je brez kakršnegakoli cirkusa prišlo na prireditveni prostor kar precej slovenskih novinarjev od mariborskega Večera pa tja do Primorskih novic. Če novinar Dolenjskega lista ni obiskal niti ene od številnih predhodnih prireditev, na katerih smo najljubši osrednjo sobotno prireditev, spregledal vse množične plakate, prešljal vsa radijska in vabila TV, potem je dobesedno gluhi in slepi. Menim pa, da tokrat ne gre toliko za nevednost ali neseznanjenost, kot za užaljenost novinarja, ker ni bil na prireditvi osebnopovabljen.

In drugič: vse kaže, da je imel moj članek pozitiven učinek, saj se po njegovi objavi v DL novinarka Mojca Leskovec-Svete kar redno pojavlja v Kočevski Reki. Moj namen je tako dosežen, zato ne vidim več razlogov za tovrstno dopisovanje.

IVE STANIČ
Kočevska Reka

NOVO — NOVO
SIEMENS
SLUŠNI APARATI
s povračilom ZZZS

Pridite naglušni —
— in odidite z več
življenjske radosti —
— v manj kot eni uri —
— s slušnim aparatom
SIEMENS

vsako sredo od 9. — 12. ure

OPTIKA
Novo mesto
Komandanta Staneta 12
tel. 23-110

GATTON
inf. tel. (064) 73-313
od 19.30 do 20.30

PIONIR

vam na atraktivni lokaciji v Metliki

NUDI V NAJEM:

- poslovne prostore v skupni izmeri 200 m² (pisarne, sanitarije, garderoba, jedilnica, kuhinja)
- prostore v delavnici montažnega tipa »TOGREL« v skupni kvadraturi 400 m²
- dvorišče v skupni kvadraturi 8000 m².

OBJEKTA STA KOMUNALNO OPREMLJENA, imata vodovod, elektriko, kanalizacijo, telefon, parkirišče, javno razsvetljavo in se nahajata v Metliki ob cesti Novo mesto — Karlovac

Informacije: GIP »PIONIR«
tel. (068) 58-124, 58-355

Pokličite nas!

Gramat Gril

d.o.o. 61290 GROSUPLJE, Rožna dolina 9

Razpisuje prosta delovna mesta za nedoločen čas s polnim delovnim časom na Selih pri Dolenjskih Toplicah.

1. trgovec — za prodajo tehničnega in gradbenega materiala
2. trgovec za prodajo keramike in pohištva
3. skladiščnik, monter

Pogoj pod 2:

- končana šola trgovske ali komercialne smeri
- tri leta delovnih izkušenj
- znanje tujega jezika (nemški ali italijanski)

Pisne prijave pošljite na naslov: Gramat Grosuplje.
Vse informacije dobite na tel. 061/771-127. Pričetek delovnega razmerja takoj. Rok prijave 7 dni.

Izvršni svet Skupščine občine Črnomelj

objavlja

JAVNI RAZPIS

za evidentiranje kandidatov za nosilce turistične ponudbe na »Vinski cesti«, ki poteka od Črnomlja preko Stražnjega vrha in Maverlena do odcepa za Bistrico in nato proti jugu do Griča, Dobilč, Jelševnika in nazaj proti Črnomlju. K tej trasi se vključuje tudi ponudba iz območja Rožič Vrha, Tuševskega dola, Bistrice, Tanče gore in drugih dostopnih krajev ob navedeni trasi.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so lastniki ali najemniki objektov in vinograda, v katerem so zasajene sorte iz seznama priporočenih in dovoljenih sort, ki so predvidene za belokranjski okoliš;
- da je površina vinograda najmanj 2000 m²;
- da imajo urejen dostop do objekta in primeren parkirni prostor;
- da ima objekt pitno vodo, urejen odvod fekalij, ustrezno klet, opremo in za poslovanje druge zahtevane pogoje;
- da je vpisan v register proizvajalcev grozdja in vina v občini Črnomelj in ima tečaj iz kletarstva;
- da poseduje vino, razvrščeno v kakovostni razred z oceno najmanj 15 točk, za sortna vina najmanj 16 točk;
- da nudi domačo hrano (lahko hladna ali topla jedila).

Pismene prijave z opisom izpolnjevanja pogojev pošljite Oddelku za družbeni razvoj občine Črnomelj do 15. julija 1992. Ocenjevanje pogojev bo opravila za to imenovana strokovna komisija. Po navedenem datumu bo s kandidati opravljen razgovor in nato pripravljen program postopne realizacije projekta »Vinska cesta«.

AGRO d.o.o.

Trgovina na debelo in drobno
prodajalna SEJALEC
Komandanta Staneta 3, Novo mesto, tel/fax: 068/24-132

vam nudi veliko izbiro blaga:

- vrtna semena, travne mešanice, detelje
- zaščitna sredstva za varstvo rastlin — tudi v manjših embalažah
- škropilne palice vseh velikosti
- vrtno kosilnice ALKO, ALPINA
- motorne žage STIHL, ALPINA, HUSQVARNA
- hrana in oprema za male živali

Ob nakupu boste dobili strokovni nasvet
o zaščiti in varstvu rastlin.

Za obisk se toplo priporočamo!
Delovni čas: od 8. do 19. ure
sobota od 7. do 13. ure

ISKRA, Tovarna uporov in opreme — v stečajju,
Sentjerne, Trubarjeva 5,

razpisuje

na podlagi sklepa stečajnega senata Temelnjega sodišča v Novem mestu, Enota v Novem mestu, pod št. 8/90 z dne 11. 6. 1992

javno dražbo za prodajo rabljenih osnovnih sredstev in tehnološke opreme.

Javna dražba bo 26. junija 1992 ob 9. uri na sedežu stečajnega dolžnika v Sentjerneju, Trubarjeva 5 (skladišče/šotor). Ogled osnovnih sredstev z izklicnimi cenami je možen od 22. do 25. junija 1992 med 12. in 13. uro / PIO d.o.o., Trubarjeva 5, Sentjerne.

POGOJI JAVNE DRAŽBE

Na javni dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki pred začetkom dražbe plačajo varščino v višini 10% izklicne cene pri blagajni stečajnega dolžnika ali na žiro račun številka 52100-690-68029.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa bo varščina vrnjena v 3 dneh brez obresti. Varščina, vplačana v gotovini, pa bo vrnjena takoj po javni dražbi.

Uspešni ponudnik oziroma kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v treh dneh po končani dražbi in v celoti plačati kupnino v osmih dneh po sklenitvi pogodbe. Če uspešni ponudnik ne bo plačal celotne kupnine v določenem roku, bomo prodajo razveljavili, varščino pa obdržali.

Prometni davek in vse druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

Osnovna sredstva bomo prodajali po načelu videno — kupljeno.

Informacije po telefonu: (068) 42-016.

Nevoščljivost ne pozna meja

Partizanske pokojnine niso nikoli imele

Pred dnevi me je zelo zaskrbljeno vprašala sosedka: »Stric, ali so vam res vzeli partizansko pokojnino?« Ker svoje sosedo poznam, kot svoj žep, se temu vprašanju nisem čudil. Vem, da jih razganja nevoščljivost, ne morem pa razumeti, da tako govori tudi rojak, ki je med zadnjo vojno šel skoz pekel dachauskega taborišča smrti. Če bi res vzeli L. partizanske pokojnine, ki jih je določila občinska komisija, mene to ne bi prizadelo, saj je nisem nikoli prejel, ker pač nisem bil borec pred 9. septembrom 1943. Pokojniho sem si zaslužil z delom. Leta 1986 sem bil invalidsko upokojen kot uslužbenec jesiške železarne s polno delovno dobo.

»Ali niste zgubili denarja, ki so vam ga pošiljali iz Beograda?« me je vprašal drug sosed. Do menjave dinarjev v slovenske tolarje sem iz Beograda prejel osebno vojno invalidnino kot 40-odstotni partizanski invalid. Po menjavi sem iz posebnih republiških sredstev prek oddelka za zadeve borcev in invalidov sevniške občine dobil osebno invalidnino plačano v tolarjih. Iz Beograda pa nismo prejeli osebne invalidnine samo partizanski vojni invalidi, ampak tudi invalidi iz prve svetovne vojne in sedanji mirnodobski vojaški invalidi. Vprašanje je, kako bi na ukinitve teh pokojnin reagirala svetovna organizacija vojaških invalidov?

Čeprav nas prejšnja vlada in stranka krščanskih demokratov nista najlepše gledali, je ob neki priložnosti sedanji predsednik krščanskih demokratov vendarle dejal, da pravice slovenskih partizanskih borcev in invalidov ne bodo kršene ali odvzete.

Na območju krajevnega urada Studenc imamo le na mali Hubajnici enega samega partizanskega upokojenca, ki se je baje boril v 17. slavovski brigadi, drugi pa so že pomrli. Jaz pa pokojnine partizanskih borcev nisem imel nikoli. Vendar nevoščljivost je bila ...

KAREL ZORKO

pisma in odmevi

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 18. VI.

SLOVENIJA 1

9.35 - 12.55 in 14.20 - 0.25 TELETEKST
9.50 VIDEO STRANI
10.00 PROGRAM ZA OTROKE
PEDENJŽEP
STARE JAPONSKÉ PRAVLJICE
10.50 ŠOLSKA TV, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 TV DNEVNIK BIH, ponovitev
14.45 NAPOVEDNIK
14.50 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
EBU DRAME ZA OTROKE:
REMJEVA JUTRA
ŽIV ŽAV
18.28 ŽE VESTE..., svetovno izobra-
ževalna oddaja
19.05 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT,
ŽARIŠČE
20.30 GORE IN LJUDJE
21.35 TEDNIK
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 POSLOVNA BORZA
23.00 NAPOVEDNIK
23.05 SOVA
23.05 DRAGI JOHN, amer. na-
niz., 8/22
23.39 DIANA, angl. nadalj., 9/10
00.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.30 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 18.55 Modro poletje (španska nadalj., 4/38) - 19.30 Dnevnik BIH - 20.05 EP v nogometu: Nizozemska-Nemčija (prenos); Škotska-SND (posnetek) - 0.00 Video strani

PETEK, 19. VI.

SLOVENIJA 1

10.10 - 12.55 in 15.50 - 2.10 TELETEKST
10.25 VIDEO STRANI
10.35 PROGRAM ZA OTROKE
SKRIVNOSTNI OTOK, angl. nadalj., 2/6
KO JE POMLAD, 3/6
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH
16.05 VIDEO STRANI
16.15 NAPOVEDNIK
16.20 GOSPODARSKA ODDAJA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, FORUM
20.30 W. M. Thackeray: SEMENJ NIČEVOSTI, angl. nadalj., 6/8
21.30 OČI KRITIKE
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 NAPOVEDNIK
22.50 SOVA:
22.50 ROSEANNE, 3. epizoda amer. naniz.
23.20 DIANA, angl. nadalj., 10/10
00.10 PRIMITE CARTERJA, angl. film
2.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

17.10 Sova (ponovitev) - 18.25 Regionalni programi - Maribor: Slovenska kronika - 19.30 Dnevnik BIH - 20.05 Jazz in blues - 20.30 Dobrodošli - 21.00 Umetniški eksperimentalni program: Studio City - 22.00 Video noč - 1.00 Video strani

SOBOTA, 20. VI.

SLOVENIJA 1

8.00 - 2.50 TELETEKST
8.15 VIDEO STRANI
8.25 IZBOR
8.25 ANGLEŠČINA - FOLLOW ME, 54. lekcija
8.45 RADOVEDNI TAČEK
9.05 LONČEK KUHAJ: POLENTA Z GOBICAMI
9.15 KLUB KLOBUK
11.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.00 POROČILA
12.05 DNEVNIK BIH
14.00 TOK, TOK, ponovitev
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 TEDNIK, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SAMORASTNIKI, slov. film (ČB)
18.35 ZA PRIHODNOST NARODNE GALERIJE, 4. oddaja
18.45 VSAK REGRAT DOBI ENKRAT LUČKO, oddaja za otroke
19.00 RISANKA
19.10 NAPOVEDNIK
19.15 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, UTRIP

20.30 SHOW RUDIJA CARRELLA
22.05 S. King: ZLATA LETA, amer. nadalj., 6/8
22.55 TV DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.20 NAPOVEDNIK
22.25 SOVA:
22.25 MURPHY BROWN, 29. epizoda amer. naniz.
23.50 GABRIELOV OGENJ, 1. epizoda amer. naniz.
00.40 DIVJA VOŽNJA, am. film
02.20 NOČNE URE, 14. epizoda amer. varietjskega programa
2.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.50 Video strani - 16.00 Sova (ponovitev) - 17.20 Da ne bi bolelo: Sonce in koža - 17.45 Angleščina v poslovnih stikih - 18.00 Pogled in zadeni - 18.30 Boš videl, kaj dela Dolenjc (4. oddaja) - 19.00 Kremenčkovi - 19.30 Dnevnik BIH - 20.05 Kronika Unima 92 - 20.30 Žur (2. zadnji del franc. filma) - 22.15 Umetniški eksperimentalni program: Moški, ženske - 23.15 Evropska noč jazz (prenos) - 1.30 Video strani

NEDELJA, 21. VI.

SLOVENIJA 1

9.00 - 13.20 in 14.10 - 0.30 TELETEKST
9.15 VIDEO STRANI
9.25 PROGRAM ZA OTROKE, ponovitev:
ŽIV ŽAV
EBU DRAME ZA OTROKE:
REMJEVA JUTRA, ponovitev
10.35 ČEZ TRI GORE
11.05 KRONIKA, kanadska poljudnoznan. serija, 9/26, ponovitev
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 POROČILA
12.10 KREMENČKOVI
12.40 BOŠ VIDEL, KAJ DELA DOLELENJC, ponovitev 4. oddaje
14.25 ODRASČANJE, ponovitev amer. filma
15.55 NAPOVEDNIK
16.00 KRALJ PATAGONIJE, franc. nadalj., 3/4
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 GUSARJI NEBA, avstral. film
18.35 VODA
18.45 MERNIK
19.05 RISANKA
19.13 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ZRCALO TEDNA
20.30 ZDRAVO
21.35 VELIKE TRGOVSKE POTI, angl. dok. serija, 3/8
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 NAPOVEDNIK
23.05 SOVA:
AMERIŠKE VIDEO SMEŠNICE, 10. epizoda
GABRIELOV OGENJ, 2. epizoda amer. naniz.
00.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

10.40 Video strani - 10.50 Za resnični konec vojne (ponovitev dokum. filma) - 12.30 Šentvid pri Stični: 23. tabor pevskega zborov (prenos) - 14.40 Sova (ponovitev) - 15.55 Napovednik - 16.00 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik ORF - 20.05 EP v nogometu - 20.10 Primer Strgar (dok. oddaja) - 22.35 Aleksa Šantič (7/8) - 23.25 Mali koncert - 23.30 Športni pregled - 0.00 Video strani

PONEDELJEK, 22. VI.

SLOVENIJA 1

8.50 - 12.10 in 15.50 - 1.00 TELETEKST
9.05 VIDEO STRANI
9.15 PROGRAM ZA OTROKE
10.00 SEMENJ NIČEVOSTI, ponovitev angl. nadalj., 5/8
11.00 TV MERNIK, FORUM, UTRIP, ZRCALO TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
16.15 NAPOVEDNIK
16.20 DOBRODOŠLI, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.00 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.35 ALI BODO PREŽIVELI?
SAGA O VOLKU, angl. poljudnoznan. serija, 1/1
19.05 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK

finet podjetje za izgradnjo računalniško podprtih proizvodnih sistemov

Šempeter 21a
63311 ŠEMPETER

Telefon: 063 - 701 - 225
Telefaks: 063 - 701 - 033

- informacijski inženiring
- računalniške storitve
- strojna oprema
- programska oprema
- grafično oblikovanje

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 POLITIK NOVEGA KOVA, angl. naniz., 11/14
21.00 SVET NA ZASLONU
21.40 ZASLIŠANJE, švedska drama
22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.05 NAPOVEDNIK
23.15 SOVA:
GABRIELOV OGENJ, 3. epizoda amer. naniz.
ZVEZDNE STEZE, 25. epizoda amer. naniz.
00.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.25 Video strani - 15.35 Oči kritike (ponovitev) - 16.25 Sova (ponovitev) - 17.55 Športni pregled (ponovitev) - 18.25 Regionalni programi - Ljubljana: Slovenska kronika - 19.30 Dnevnik KP - 20.05 EP v nogometu - 22.10 Gospodarska oddaja: R & R - 22.40 Umetniški eksperimentalni program: Kino - 23.10 Video strani

TOREK, 23. VI.

SLOVENIJA 1

9.15 - 12.10 in 16.20 - 0.40 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 PROGRAM ZA OTROKE
10.30 NEKOČ JE BILO...ŽIVLJENJE:
PLANET CELIC
10.55 SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE STROJEV - TELEFON, 1. del
11.20 DA NE BI BOLELO: SONCE IN KOŽA
11.45 ANGLEŠČINA V POSLOVNIH STIKIH, ponovitev
12.00 POROČILA
16.35 VIDEO STRANI
16.45 NAPOVEDNIK
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
18.40 ALPE-DONAVA-JADRAN
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 OSMI DAN
21.20 SLOVENIJA - UMETNOSTNI VODNIK
21.35 DEKLICA M, amer. nadalj., 3/4
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 POSLOVNA BORZA
23.00 NAPOVEDNIK
23.10 SOVA:
BREZ ŽENSK MENDA NE GRE, angl. naniz., 4/6
GABRIELOV OGENJ, 4. epizoda amer. naniz.
GLASBENI UTRINEK
0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.50 Video strani - 15.00 Svet na zaslonu (ponovitev) - 15.40 Sova (ponovitev) - 17.20 Svet poročja - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Modro poletje (španska nadalj., 5/38) - 19.30 Dnevnik ZDF - 20.00 Orion - 20.30 Glasba, show in cirkus - 21.30 Omizje - 23.30 Svet poročja (ponovitev) - 0.10 Video strani

SREDA, 24. VI.

SLOVENIJA 1

9.35 - 12.10 in 15.55 - 0.50 TELETEKST
9.50 VIDEO STRANI
10.00 PROGRAM ZA OTROKE
11.00 DEKLICA M, ponovitev amer. nadalj., 3/4
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
16.20 NAPOVEDNIK
16.25 PRIMER STRGAR, ponovitev dok. oddaje
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
19.10 RISANKA
19.17 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ŽARIŠČE
20.30 FILM TEDNA
POT UPANJA, švicarski film
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 KRONIKA, kanadska poljudnoznan. serija, 11/26
23.20 EP VIDEO STRANI
23.25 SOVA:
NENADNI USPEHI, amer. naniz., 6/19
GABRIELOV OGENJ, 5. epizoda amer. naniz.
00.40 VIDEO STRANI

VAŠE ŽELJE URESNIČUJE NA MALDIVIH

Knorr

1110 NAGRAD

POČITNICE NA RAJSKIH OTOKIH MALDIVIH (za dve osebi) 5 x
KOMPLET KUHINJSKE POSODE TAC 20 x
VARILNI STROJČEK 30 x
MLINČEK ZA KAVO 50 x
MAJICE KNORR 1000 x

Pogoj za sodelovanje:
3 razne jušne Knorr kocke z oznako nagradna igra pošljite do 31. 7. 1992 na naslov: Nagradna igra Knorr p.p. 16 61112 Ljubljana
Žrebanje nagrad bo 3. 8. 1992 imena dobitnikov bodo objavljena v reviji Jana in časopisih Nedeljski dnevnik, Gorenjski glas, Primorski dnevnik, Dolenjski list, Večer in Slovenske novice

NOTRANJOST ČLOVEKU - ZUNANJOST OKOLJU

JELKA že za 1.971.000 SLT

SH S 4-40 že za 1.710.000 SLT

22 osnovnih tipov hiš - uporaba okolju prijaznih materialov nasveti arhitektov

Lesna industrija, 64220 ŠKOFJA LOKA
tel.: 064/631-241, 632-209, fax: 064/632-261, 631-835

JELOVICA

Informativni dan z nasveti arhitekta bo v predstavnstvu NOVO MESTO Ob potoku 5, tel.: 068/22-772 dne 24/6-92 od 12.-18. ure.

VI NAM — MI VAM

Objavo oglasov v rubriki VI NAM — MI VAM lahko naročite po tel. (068) 23-610 ali po telefaksu: (068) 24-898 do torika do 10. ure.

Canon

servis — trgovina

FOTOKOPIRNI APARATI
TELEFAKSI
FOTOKOPIRNI PAPIR
POTROŠNI MATERIAL

ugodne cene!

BIRING

Jediništica 27, 68000 Novo mesto
fax: 068/26-004

UMETNI KAMEN za oblaganje fasad

po najugodnejših cenah
svetlo sivi 390 SLT m²
temno sivi
z belimi odtenki 450 SLT m²
beli 600 SLT m²
Možne tudi druge barve.

Mogoča dostava na dom in tudi polaganje

»KOŠMRLJ«, d.o.o.
Meniška vas 7,
Dol. Toplice
tel. (068) 65-557

elba

Trgovina na drobno, debelo in inženiring d.o.o.

68000 Novo mesto
Ulica talcev 9
Telefon: (068) 24-884
Telefax: (068) 25-773

Trgovina ELBA vam nudi izredno ugodnost pri nakupu svetil 15 — 25% popust pri plačilu z gotovino

- po ugodnih cenah dobite ves elektroinstalacijski material
- belo tehniko
- akustiko

FIAT

Možnost dostave na dom, dajatev do registracije približno 47%.
Posredovanje pri prodaji rabljenih vozil, odkupi, izvedeniške cenitve.

Delovni čas: od 9. do 15. ure

Uno od 10.120 DEM
Tipo od 13.900 DEM
Tempra od 15.800 DEM
Croma od 21.500 DEM

AMI d.o.o., Ljubljanska c. 27,
Novo mesto
tel/fax: (068) 26-010

Trgovina ZRNO d.o.o.

Gmajna 6, Raka Tel. (0608) 75-541

vam v svoji trgovini na RANČU nudi vse za kmetijstvo in gospodinjstvo po ugodnih cenah
• rezervne dele za traktorje in kmetijske stroje • kmetijsko mehanizacijo • orodja
• umetna gnojila: urea po 880,00 SLT, kan po 720 SLT, NPK 13x10x12 po 890,00 SLT, NPK 10x20x30 po 1.150,00 SLT • škropiva, • semena • radensko • pivo
• sokove • sladkor • olje • sol • gradbeni material

posebno ugodno: armaturne mreže 9/6 po 4.299,00 SLT,
cement (vreča) 455,00 SLT,
apno (vreča) po 372,00 SLT.

V ceno je vračunan prometni davek!

VAKO d.o.o. EXPORT — IMPORT

HLADILNA IN KLIMA TEHNIKA, ZASTOPSTVO, TRGOVINA IN PROIZVODNJA
68340 ČRNOMELJ, Kolodvorska 56; telefon 068/52-073, 52-555, 53-173; telefax 068/52-073, 53-173
Žiro račun: 52110-601-10635 pri SKD Črnomelj
predstavnitva in trgovina Ljubljana, Tržaška 2, telefon 061/222-593, 151-099, 151-181

Cenjene stranke obveščamo, da od 15. do 20. 6. 1992 vršimo v Blagovnici VAKO v Ljubljani, Tržaška 2, reklamno prodajo vseh vrst izdelkov firme Goldstar (video aparati, kamere, TV sprejemniki, kasetofoni, CD playerji, glasbeni stolpi, kamere), malih gospodinjstvih aparatov Nova ter lady epilatorjev in brivskih aparatov Grunding.

Se priporočamo!

AVTODELI

ZASTAVA 101, 128, 750, P-126 • JUGO • GOLF • TOMOS • po naročilu vam v najkrajšem možnem času priskrbimo pločevino in ostale dele za vsa zahodna in japonska vozila. Stalno na zalogi oljni, zračni filtri in filtri za goriva 90% vseh vozil. Amortizerji MONROE, disk ploščice FERODO, avtoprevleke. Dobite nas vsak delovnik od 8. do 18. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure na C. komandanta Staneta 6 v Novem mestu (podhod Alpine). Tel. (068) 23-432.

Trgovina Trebnje, tel. (068) 44-044

Trgovina STP emonka, Prešernov trg 15, Novo mesto

- vam nudi:
- sveže praženo kavo emonec
  - surovo kavo Minas
  - vrhunska buteljčna vina
  - ekspres aparate za kavo
  - minčke za kavo

veleprodaja kave za trgovino in gostinstvo

Ob nakupu kave — skodelica kave zastoj. Nasvidenje v emonki!
Telefon: (068) 26-071

trgovski center črnomelj

Tel.: 371-176, 374-543
Fax.: 374-693
Ljubljana-Crnuče

MANA

turistična agencija

Turistična agencija
PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO
telefon: 068-28-136

pooblaščenca agencija za
KOMPAS HOLIDAYS
GLOBTOUR
SLOVENIJATURIST
in boljše privatne agencije

- * SLOVENIJA
- * ISTR
- * POČITNICE V TUJINI

MANA

turistična agencija

PLANINCI in LOVCI

najboljši planinski in lovski čevlji po tovarniških cenah na obroke

CELOTNA TURISTIČNA PONUDBA
NA ENEM MESTU

MANA

turistična agencija

BETONAL TREBNJE

proizvodnja, prevoz in strojno vgrajevanje betona

Tel. (068) 45-650
45-651
45-652

Cenjene kupce obveščamo, da lahko pri nas naročijo kvalitetne betone in storitve betoniranja po konkurenčnih cenah. Za takojšnja plačila nudimo 5% popusta!

Vse o zaščiti lesa boste lahko zvedeli

v petek, 26. junija

belinka

kemična industrija, p.o., ljubljana

v blagovnici Mercator Gradišče, Golijev trg 11 v Trebnjem.

Strokovnjaki iz Belinke bodo od 14. do 19. ure odgovarjali na vaša vprašanja o lesu, obenem pa bo potekala akcijska prodaja Belinkinih premazov.

trimo

Prijatljeva 12, 68210 Trebnje, Slovenija, tel. (068) 44-321

FARMSKI VRČ ZA HLAJENJE IN PREVOZ MLEKA

Odras kakovosti in nova oblika zbiranja mleka je prejet oskar za embalažo 92'

Toplotno izolirane posode iz nerjavne pločevine izdelujemo v velikosti 100 — 580 litrov. Dobavljamo tudi vso pripadajočo hladilno opremo po sistemu WEST-FALIA. Cena in plačilni pogoji so konkurenčni.

Informacije in naročila:

TRIMO, p.o., Prijatljeva 12, 68210 Trebnje, tel. (068) 44-321

FENIKS, d.o.o., Francetova 6, 62380 Slovenj Gradec,

tel. (0602) 41-619

UGODNOSTI, KI JIH NUDI TCČ AVTOMARKET

AVTOMOBILI FIAT IN ALFA — 10% POPUST:

	Stara cena v SLT	Nova cena v SLT
PANDA 750 L	767.100,00	690.390,00
UNO 45 S	961.800,00	865.620,00
UNO 60 S	1.144.800,00	1.030.320,00
TIPO 1,6 SX	1.409.700,00	1.268.730,00
ALFA 33 1,3	1.322.760,00	1.190.500,00

Cene so do registracije in veljajo do spremembe tečaja DEM.

Dobava takoj! Količine so omejene! Pri nakupu novega avtomobila je možen odkup rabljenega avtomobila!

POSEBNA PONUDBA: PANDA 4 X 4 cena do registracije 1.097.000,00 SLT

Možen je ogled in nakup FIAT 500 CINQUECENTO!

VELIKA IZBIRA ORIGINALNIH NADOMESTNIH DELOV FIAT!

Avtomobil YUGO 55 za samo 445.000,00 SLT
Cena je do registracije.

TOVORNA IN DOSTAVNA VOZILA IVECO-RIVAL — 15% POPUST

tedenski koledar

Četrtek, 18. junija - Marko
 Petek, 19. junija - Julijana
 Sobota, 20. junija - Cvetka
 Nedelja, 21. junija - Alojz
 Ponedeljek, 22. junija - Ahac
 Torek, 23. junija - Kresnica
 Sreda, 24. junija - Janez

LUNINE MENE

23. junija ob 9.11 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 18. in 19. 6. (ob 20. uri) slovenska kriminalna drama Srčna da-

ma. 20. in 21. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Obračun v malem Tokiju.
ČRNOMELJ: 19. 6. (ob 21. uri) ameriški akcijski film Podvodna ploščad št. 6. 21. 6. (ob 21. uri) ameriški akcijski film Vedlok - Poročna ogrlica.
KRŠKO: 21. 6. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Jekleni orel.
METLIKA: 19. 6. (ob 21. uri) ameriški akcijski film Vedlok - Poročna ogrlica. 21. 6. (ob 21. uri) ameriški akcijski film Podvodna ploščad št. 6.

NOVO MESTO: Od 18. do 23. 6. (ob 18. in 20. uri) premiera ameriške družinske komedije Oče moje neveste. Od 24. do 28. 6. (ob 18. in 20. uri) premiera ameriške komedije Ne reci mami, da smo sami.

CHRYSLER LE BARON, usnje, klima, tempomat, prodam ali zamenjam za nov, manjši avto. ☎ 24-780, dopoldne. 2760
SAMARO 1300, letnik 1987, prodam. ☎ 22-082, po 16. uri. 2764
AVTOPRIKOLICO in motor BT 50 ugodno prodam. ☎ (0608)77-159. 2770
HROŠČA prodam ali zamenjam za 126 P. ☎ 42-269. 2771
PEUGEOT 205, letnik 1991, registriran do 3&93, nujno prodam. Franc Lajkovič, Vel. Podlog 1 a, Leskovec. 2773
VW HROŠČ, kovinske barve, ugodno prodam. ☎ 20-501, popoldne. 2774
PRODAMO: R 4 GTL, letnik 1989 za 6.100 DEM, R 21 TL, letnik 1989, za 11.500 DEM, CLIO RT 1,4, december 1991, za 19.000 DEM, motor HONDA TRANS ALP XL 600 ENDURO, letnik 1990, za 7.500 DEM. ☎ (068)26-010. 2775

Nogometni klub FUŽINA — DVOR
 organizira turnir v malem nogometu
21. junija ob 8. uri na Loki v Zuzemberku

Prve 3 ekipe bodo bogato nagrajene. Prijave za turnir bodo pol ure pred pričetkom igre. Pokrovitelji:

SUHA KRAJINA COMMERCE
 DVOR d.o.o., Dvor 53A, Tel. Fax 068 87 470

posest

GRADBENO PARCELO v Brusnicah prodam. ☎ 25-346. 2669
VINOGRAD s hramom v Osredku pri Krškem, parcela je 35 arov, asfalt do parcele, vodovod in elektrika na parceli, možnost gradnje, prodam. ☎ (041)234-430 ali (0608)31-538. 2670
VINOGRAD s hramom, 9 arov, v Stražniku pri Pletjerjah, prodam. Anton Pavlič, Gor. Vrhopolje 11, Sentjernej. 2672
V k.o. MALKOVEC - Pavlova vas prodam zemljišče 6.000 m² z različno kulturo in možnostjo graditve ter 1,5 ha gozda. Cena 14.000 DEM. ☎ (061)574-816. 2686
NJIVO, III. razred, 3133 m², k.o. Straža nad Šentrupertom, prodam. ☎ (061)612-256. 2688
HIŠO na Otočcu novo naselje, možnost obrti, prodam za 220.000 DEM. ☎ (068)28-547. 2705
STAREJŠO HIŠO ali parcelo, do 30 km iz Novoga mesta, kupimo. Klevišar, Prečna 83, Novo mesto. 2706
V KOSTANJEVICI na Krki prodam veliko nedokončano hišo. ☎ (041)284-149. 2725
ZAZIDLJIVO PARCELO pri Kočevju prodam. ☎ (061)853-243. 2732
ZEMLJIŠČE v okolici Novoga mesta nad Stražo, v mirnem kraju, dostop urejen, 37 arov, prodam za 3.700 DEM. 41-116. 2740
VINOGRAD, star 6 let, 300 trt in hram, ob asfaltni cesti, v Dolu pri Podbočju, prodam. ☎ (0608)60-352. 2742

obvestila

PRODAM PO POŠTI nove nadomestne dele po ugodnih cenah za Z 750, 126 P, jugo, Z 101, lado, golf, R 4 ter avto kozmetiko. ☎ (068)41-199. 2679
STEREO satelitske antene, z montažo, prodam za 780 DEM. Bojan, ☎ (0608)70-465. 2680

LogiCom
 Računalniški inženiring
 Tel.: (068) 22-552

NESNICE, mlade jarkice, pasme hišex, rjave, stare 3 mesece, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije, kličite od 17. do 22. ure vsak dan: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, gostilna Jože Cetin, Mostec 46, Dobova, ☎ (0608)67-578. 2703

Kovinska galanterija Konček Franc

Izdelujemo opremo za trgovine in poslovne prostore kvalitetno in po konkurenčnih cenah.
 Prepričajte se in nas pokličite po tel. (068) 65-278

S PREHRANO HERBALIFE vam omogočamo hujšanje brez stradanja, odstranjevanje celulita ali vzdrževanje telesne teže. ☎ (068)21-776. 2733
Trgovsko podjetje FAC išče večje število akviziterjev za prodajo po terenu. Možnost redne zaposlitve. ☎ (068) 85-392.

avtokomplet d.o.o.

Cenjene stranke obveščamo, da je poslovalnica podjetja AVTOKOMPLET d.o.o.

na novi lokaciji v Smolenji vasi 51, tel./fax: (068) 25-323.

Dejavnosti:
 — servisna delavnica, ročna avtopralnica pri Novoteksu v Bršljunu
 — posredniška prodaja vozil
 — komisijska prodaja vozil
 — sistem staro za novo
 — odkup rabljenih in karamboliranih vozil
 — cenitve vozil

BETONAL d.o.o.
 TREBNJE, Kolodvorska 1,

Betonal Trebnje proizvodnja, prevoz in strojno vgrajevanje betona obvešča cenjene stranke o spremembi novih telefonskih števil:

nove tel. št.
 (068) 45-650
 45-651
 fax: 45-652

PURANE, bele, težke pasme, stare 5 tednov, bojno prodajali od 25.6. dalje. Prevošek, Čatež, ☎ (068)48-366.
POZOR! Kdor je imel v popravilu jakne pri Zokiju, naj pride ponje popoldne. Obrad Pešič, Mestne njive 6, Novo mesto, ☎ 28-226. 2769

kmetijski stroji

KOSILNICO BATUJE, skoraj novo, z grebenom 80 cm, prodam. Gorenc, Jelenik 20, 68274 Raka. 2671
KOMBAJN FAR M66, širina noža 2,50 m in M 900, širina 2,80 m z bunkerji, prodam. Stjepan Blažević, Otok 104, 41430 Samobor, ☎ (041)783-331. 2673
PUHALNIK in prevetrovalno napravo za seno prodam. Kos, Jablan 10, 78-033. 2682
SAMONAKLADALCO SIP 19-6, zelo malo rabljeno, ugodno prodam. ☎ (064)422-673. 2694
ŽITNI KOMBAJN Macey Ferguson z dieselskim motorjem, delovna širina 180 cm, ugodno prodam. Anton Jožef, Šmarješke Toplice 1. 2696
ZARADI PREUSMERITVE dejavnosti prodam dva enozernasipova obrabljena, rabljenega in čisto novega, ter kombajn Zmaj 141 s štiritrednim adapterjem in dve frezi. Jože Ksinic, Puzevci 34, 69265 Bodonci. 2720
TRAKTORSE GRABLJE in BCS prodam. Srečko Franko, Gor. Vrhopolje 17, Sentjernej. 2728
FREZO MIO STANDARD 300, zelo dobro ohranjen, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 22-955. 2735
TRAKTOR IMT 539, letnik 1990, 350 delovnih ur, ugodno prodam. ☎ 51-855. 2736
KOMBAJN ZMAJ 133 in samonakladalco SIP 25 prodam. ☎ 40-742. 2738
TRAKTORSE GUME 13-28, nove, prodam 20 % ceneje. ☎ 42-440, do 16. ure. 2748
MOTOKULTIVATOR IMT 506, 7 KM, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ 59-470. 2749
PRIKOLICO, kosilnico, obračalnik za traktor, prodam. ☎ (0608)43-264, od 18. do 21. ure. 2755
BOČNO KOSO za traktor Ursus in konjski komat prodam. ☎ 85-019. 2759
KOSILNICO SOKOL 145, malo rabljeno, ugodno prodam. ☎ (068)43-736. 2767

NOVOTEHNA AVTOMOBIL NA ZALOGI

	tov. cena
TAM 122 T 8 B	3.400.000 slt
Citroën:	
C 15 - furgon-podalj.	1.270.000 slt
BX 15 TGE	1.080.000 slt
BX 16 T2S	1.210.000 slt
Fiat:	
PANDA 750 L	8.820 dem
UNO 60 S 5 v	12.680 dem
TIPO 1,4 S CL	14.500 dem
TIPO 1,8 SX	16.182 dem
TEMPRA 1,8 I.E.	19.724 dem
TEMPRA 1,6 SX S.W.	19.844 dem
CROMA 2,0 S I.E.	23.117 dem
PICK UP BZ 1,3	13.000 dem
Škoda:	
FAVORIT 135 L	7.200 dem
Hyundai:	
LANTRA 16 V 1,6	10.535 usd
PONY SEDAN GLS 1,5	8.215 usd

kupim

SUHE HRASTOVE PLOHE kupim. ☎ 23-529. 2710
AKACIJEVE suhe plohe kupim. ☎ 25-977. 2754

motorna vozila

Z 101 po delih prodam. Nose, Pod Srobotnikom 50, Straža, ☎ 85-362.
PRODAM Z 101, letnik 1982. ☎ 068/23-585 (zvečer).
VILIČAR 2,5 t, diesel, ugodno prodam. ☎ 27-774. 2677
R 4 prodam. ☎ 44-656. 2683
126 P, letnik 1981, nanovo registriran, prodam. ☎ (0608)60-009. 2685
Z 750 ugodno prodam. Učman, Črmošnjice 48, Stopiče. 2690
KARAMBOLIRAN AVTO, novejši letnik, kupim. (061)823-168. 2693
LADO 1200, letnik 1987, in lado 1300 karavan, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ 57-280 od 15. ure dalje. 2697

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 50 SLT, naročnina za 2. trimesečje 590 SLT; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.180 SLT; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga tuja valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 850 SLT, na prvi ali zadnji strani 1.700 SLT; za razpise, licitacije ipd. 1.000 SLT. Mali oglasi do deset besed 600 SLT, vsaka nadaljnja beseda 60 SLT.
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefon: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefex: 24-898. Nenanarčenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

KRAVO, brejo 6 mesecev, prodam. ☎ 45-495. 2739
POHIŠTVO za predsobo Alpes, novo, ugodno prodam. ☎ 24-171. 2743
POČITNIŠKO PRIKOLICO ADRIA 310, opremljeno, garažirano in malo rabljeno, prodam, obroki, menjam. ☎ 86-240. 2747
OTROŠKO SOBO, lepo ohranjeno, prodam. ☎ 22-152 int. 41, Greta. 2756
AVTORADIO, star eno leto, z ojačevalcem in dvema zvočnikoma (2 x 50 W), prodam za polovično ceno. ☎ 25-827. 2763
PUDLE, sivosrebrne, rodovniške, odličnih staršev, prodam. ☎ (068)87-215, po 20. uri. 2765
PRODAM posteljo z jogijem (200 x 200), šivalni stroj Višnja, moško kolo Senior, štedilnik (2 elektrika, 4 plin), termoakumulacijsko peč ELDA 3 in pralni stroj. ☎ 28-642, dopoldne. 2768
CVETLIČNI MED prodam po 250 SLT. Nad 5 kg dostavim na dom. ☎ 85-116, zvečer. 2772
DIATONIČNO HARMONIKO C, F, B prodam. Matjaž Rozman, Prečna 41, ☎ 23-281. 2777

službo išče
 ŽENSKA srednjih let išče službo pri starejših ljudeh. Naslov v oglasnem oddelku. 2753

razno

V NOVEM MESTU ODDAM poslovni prostor, 170 m², centralno ogrevan, s telefonom, za kakršnokoli obrt ali trgovino. ☎ 23-529, popoldne. 2713
GOSTINSKI LOKAL, 75 m², v Novem mestu, oddam. Naslov v oglasnem oddelku. 2717
HARMONIJE RESTAVRIRAM. ☎ (061)614-672. 2718
VODIM TRETMAJE za hujšanje in zdravljenje po kitajski metodi Qi Gong Wang Qi Ping. ☎ (068)28-250 od 18. do 20. ure. 2744
UGODNO DAM v NAJEM delavnico (70 m²) in dvosobno stanovanje. ☎ (062)816-726. 2779

službo dobi

ZAPOSILIMO več strojnih ključavničarjev s prakso, voznikim izpitom, za delo na terenu. Kovinsko strojno vzdrževanje, MDB 3, Krško, ☎ (0608)33-042. 2681
VOZNIKA C in E kategorija zaposlim za nedoločen čas. ☎ 25-105. 2707
POTNIKI! Priključite se skupini pri prodaji tekstila po domovih. Visok honorar. ☎ (068)85-325. 2709
IŠČEM izvajalca za gradnjo greznice. Izkop je narejen. ☎ 23-529, zvečer. 2712
ŽELITE ODLIČEN ZASLUŽEK? Če imate avto, čas in voljo do prodaje tekstila, pokličite na ☎ 23-977. 2716
IŠČEM MLAD slovenski par z znanjem nemškega jezika in gostinskim

Podjetje za proizvodnjo, trgovino, gostinstvo, marketing in inženiring

68 275 Škocjan Stopno 9 tel. 068/76 252

vam nudi gostinske usluge na mednarodni prireditvi v motokros dirkah, ki bo v soboto, 20., in v nedeljo, 21. junija, v Dolenjskih Toplicah. Zabava ob pestrem programu zagotovljena!

PIONIR AVTOHIŠA d.d.
 organizira
 v sodelovanju z zavarovalnico
TILIA Novo mesto **VELIKO NAGRADNO IGRO**
 v kateri lahko sodelujete vsi, ki boste v času od 23. aprila do 24. junija:
 • postali lastniki novega ali starega avtomobila, kupljenega v Avtohiši Pionir • kupci blaga v trgovini z rezervnimi deli • in tisti, ki boste opravili servisiranje ali popravilo svojega avtomobila v servisno prodajnem centru Pionir Avtohiša, Ločna 48 v Novem mestu!
 Vrednost kupljenega blaga ali storitve, za sodelovanje v nagradni igri, mora znašati nad 5.000,00 SLT.
 Nekdo od vas, cenjeni obiskovalci, bo na velikem žrebanju dne 24. junija v Avtohiši Pionir v Novem mestu, prejel avto večno privlačne tradicije.
RENAULT 4!
 Delovni čas prodaje vozil je vsak dan od 7. do 16. ure, servis in trgovina z rezervnimi deli pa od 7. do 13. ure.
 Izkoristite priložnost in sodelujte z nami!

(061) 152 822

Vse, kar potrebujete za dobre komunikacije

TELING

ISKRA TELEKOM

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO
PODJETJE NOVO MESTO

Vam nudi v najem

VEČ POSLOVNIH PROSTOROV

na lokaciji Bršljin, Kettejev drevored 37, Novo mesto.

Prostori so različnih velikosti in namembnosti, primerni za
opravljanje poslovnih, zastopniških in zdravstvenih dejavnosti.

INFORMACIJE:
GIP »PIONIR« NOVO MESTO
Kettejev drevored 37
NOVO MESTO

tel. 068/21-826, 068/23-686
fax. 068/21-037

IZVRŠNI SVET
Skupščine občine
Novo mesto

razpisuje

JAVNO ZBIRANJE PONUDB

za oddajo objekta zapuščene osnovne šole na Lazih najpri-
mernejšemu ponudniku za opravljanje redne trgovinske (trgo-
vina z živili) ali druge mirnejše gospodarske dejavnosti.

Zainteresirani kandidati morajo svoji ponudbi priložiti:

- točen naslov kandidata,
- glavne značilnosti poslovnega programa s podatki o dose-
danji finančni uspešnosti, analizo trga in predlog ureditve
poslovnega prostora v razpisnem objektu,
- projekcijo zaposlovanja,
- referenčno listo.

Ponudniki naj svojo ponudbo pošljejo v zaprti ovojnici s pripri-
som »za javni razpis« na naslov: Sekretariat za družbeni razvoj
Skupščine občine Novo mesto, Novi trg št. 6, Novo mesto, v 14
dneh po objavi javnega zbiranja ponudb.
Nepopolne ponudbe ne bodo obravnavane.
Izbor ponudnika bo opravljen v 14 dneh od dneva, ki je določen
za oddajo ponudb. Ponudniki bodo o izboru pisno obveščeni.
Z izbranim najprimernejšim ponudnikom bo sklenjena najemna
pogodba pod pogoji in na način, ki ga bo določil lastnik objekta.
Morebitne dodatne informacije lahko zainteresenti dobijo v stro-
kovni službi Sekretariata za družbeni razvoj Skupščine občine
Novo mesto osebno ali po telefonu št. 21-040 int. 291.

IS SO NOVO MESTO

NAJMEMO poslovne prostore v občinskih
središčih dolenske regije in Posavja za opravl-
janje dejavnosti poslovne banke. Pisne po-
nudbe pošljite v roku 8 dni na naslov: ZIL Inže-
niring, d.d., Ljubljana, Kersnikova 10, fax. (061)
318-689, ali pokličite po telefonu (061) 318-166
int. 228 ali 230.

V SPOMIN

Zaman strmimo v vrata mrka,
topa bolečina še vedno kljuje, trka.
Povsod se roka tvoja še pozna,
na naših licih pa je grenka sled solza.

17. junija mineva prvo žalostno leto, odkar
nas je nepričakovano zapustil naš ljubi, skrb-
ni mož, oče, stari oče, brat, tast in stric

NACE
COLARIČ

iz Malega Mraševca 7 pri
Podbočju

Hvala vsem, ki na njegov grob prinašate cvetje in sveče ter ga ohranjate
v lepem spominu.

Žalujoci: vsi tvoji

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila naša draga
mama, babica, prababica in teta

MARIJA
KOČLJAZ

roj. Hrastar

iz Foersterjeve 8, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje in
darovali cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahva-
ljujemo dr. Vodniku za njegove obiske na domu in g. proštu za lepo
opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V žalosti, ko smo ostali brez našega očeta

GABRIJELA
POVŠETA

smo spoznali toliko prijateljev, ki so z nami čutili izgubo, ki nas je zade-
la. Vsem in vsakemu prisrčna hvala. Hvala vsem sorodnikom, sosedom
in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in svečke, za darove
za maše in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Hvala delavcem
Geodetske uprave, gospodu Hrovatiču za plemenite besede o pokojni-
ku, pevcem za čuteče zapete pesmi ter sestram visceralne kirurgije za
vso nego v času njegove bolezni. Prisrčna hvala vsem, ki so prišli od
blizu in daleč, ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na
zadnji poti.

Žena Anica in hčerka Anica z Barbaro

ZAHVALA

Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
v domu ostala je praznina,
a v naših srcih bolečina.

V 62. letu starosti nas je nepričakovano in
mного prezgodaj zapustil naš dragi mož, ati,
brat in stric

ANTON
FERFOLE

iz Roženpelja pri Dobrniču

Prisrčno se zahvaljujemo prav vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali
ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter ga pospremili na
njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom za nesebično pomoč,
cerkvenemu pevskeemu zboru iz Dobrniča za zapete žalostinke, kakor
tudi g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu še enkrat
iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 92. letu starosti za
vedno zapustila draga mama, babica, praba-
bica, sestra in teta

FRANČIŠKA
PUGELJ

roj. Janc

iz Stranske vasi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znan-
cem, ki ste nam ob težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali
cvetje in sveče ter pokojno pospremili v njen zadnji dom. Hvala dr. Ja-
nežu in osebju intenzivnega oddelka kirurgije Splošne bolnišnice Novo
mesto za lajšanje bolečin. Prisrčna hvala pevcem z Ruperč Vrha, župniji
Brusnice za zvonjenje in še posebej g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Ne jokajte ob grobu mojem,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila
naša draga mama, stara mama, teta in tašča

NEŽKA
ZORE

roj. Debevec

iz Lukovka 4, Trebnje

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znan-
cem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, z nami sočustvovali, nam
izrazili sožalje, darovali za maše, cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi
osebju Doma starejših občanov Novo mesto za vso skrb in nego, upo-
kojenskemu pevskeemu zboru Trebnje in gospodu kaplanu za lepo
opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki in neozdravljivi bolezni nas je v 79.
letu zapustila naša draga žena, mama, stara
mama in prastara mama

ROZALIJA
ŠKUFCA

z Rebr 5 pri Žužemberku

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno
sožalje, podarjene vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo sosedom
Zupančičevim in Hrovatovim za nesebično pomoč v težkih trenutkih,
pevcem za zapete žalostinke in pogrebnikom. Iskrena hvala g. župniku
Nemaniču za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: mož Alojz, hčerke Anica, Pavla in Justa z druž-
inami, hčerka Ivanka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je zapustil skrbni mož, oče, stari oče in tast

JOŽE MADRONIČ

borec Cankarjeve brigade, iz Drage pri Vinici

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom Drage in Sinjega Vrha, ki so nam kakorkoli pomagali
v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali cvetje in ga pospremili v tako velikem številu k zadnjemu
počitku. Še posebej se zahvaljujemo LD Sinji Vrh, GD Sinji Vrh, Čebelarskemu društvu Vinica in Zvezi
borcev ter DO Zdravilišča Dolenjske Toplice in Cestnemu podjetju Črnomelj za podarjene vence. Posebna
hvala vsem govornikom pred domačo hišo in pri odprtem grobu, pevkam iz Otovca in Lovskemu zboru za
ganljivo petje. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: žena Katarina, sin Jože in Peter z družino, hčerke Marija, Katarina in Anica z dru-
žinami

ZAHVALA

Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, ljubi sine, bratec,
očka, več v našem domu ni.
A spomin na tebe vsak dan
bolj živi, saj zlatih src,
kot si ga imel ti, malo še živi.
Le zakaj si moral nam unreti,
saj s tabo je bilo lepo živeti.

V 22. letu starosti nam je kruta usoda iztrgala iz naše sredine sina, brata, očka, bra-
tranca, strica in nečaka

ROMANA ROZMANA

Na žago 43, Straža

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem, OOS Vezanega lesa in
znancem za tako lepo darovano cvetje in denarno pomoč. Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, pisno
ali ustno izrekli sožalje in nam stali ob strani v teh bolečih trenutkih. Zahvala godbi in Mitju Bukovcu za vso
organizacijo pogreba in govor pri odprtem grobu ter gospodu župniku za opravljen obred. Še enkrat hvala
vsem, ki ste našega Romana v tako velikem številu pospremili do mnogo preranega počitka.

Žalujoci: neutolažljivi njegovi najdražji

Portret tega tedna

Ivan Potrebuješ

Župnik iz Fare, ki je soupravitelj župniji Kočevska Reka in Banjaloka, je bil pred časom Kočevcem poznani kot edini župnik v kočevski dekaniji in tudi eden redkih v Sloveniji, ki se je ukvarjal s kmetovanjem. »Zelo rad imam zemljo in živali, pravi g. Ivan Potrebuješ, in če bi se povrnili časi, ko sem imel nekoliko več prostega časa, bi se zopet z veseljem lotil kmetovanja.«

Z odprtjem nekoč zaprtega območja Kočevske Reke, kamor ni smel priti duhovnik, je poklic od njega zahteval človeka. Ravno te dni ima veliko dela še z zadnjimi pripravami na birno, ki bo v nedeljo v Fari in Kočevski Reki. Poleg vsega dela, ki ga vsakodnevno od njega terjajo njegovi poklici, ga dodatno obremenjujejo prizadevanja za ureditve želje, ki so jo izrazili ljudje iz Kočevske Reke, Cerkev in stranka SDK, da bi v Kočevski Reki zgradili cerkev. Obeti, da se bo to zgodilo, so dokaj ugodni, velik del zaslug za to pa ima g. Potrebuješ že sedaj.

Duhovniški poklic zahteva mnogo odrekaj, zato ni presenetljivo, da je Ivan Potrebuješ, ki se je rodil leta 1954 v Sv. Barbari pri Škofji Loki v veliki delavski družini, tik pred koncem osnovne šole, kljub temu da je že od ranih otroških let

želel postati duhovnik, nekoliko okleval. Da se je odločil, kot se je, mu danes ni žal. Posvečen je bil leta 1980 v Ljubljani, bil nato 3 leta v Črnomlju in kasneje kot kaplan v župniji Ljubljana-Polje, pred šestimi leti pa je prišel za župnika v Fara. »Zamenjal sem duhovnika Antona Pogorelca, ki je bil na Kočevskem kar 45 let in so ga imeli ljudje zelo radi,« je povedal g. Potrebuješ, ki mu v Fari zelo ugaja, saj ima rad naravno in kmečko okolje, pa tudi ljudje so ga zelo lepo sprejeli. Prav z njihovo pomočjo se je po dveh letih bivanja v Fari lotil kmetovanja.

Vztrajal je dve leti in pol, imel eno leto kar 5 glav živine, kar pa je bilo zanj, ki ni bil doma s kmetije in zato ne ravno vajen pravega kmetovanja, kar dovolj. Ko mu je začelo primanjkovati časa za živino, se ji je s težkim srcem, a vendarle moral odpovedati. Še vedno pa kaj postori na svojem vrtu — toliko, da ima za svoje potrebe — in pri tem mu večkrat pomaga mati. Ker nima gospodinj in v župnišču živi sam, mu je materina občasna pomoč, tudi pri gospodinjstvih opravilih, zelo dobrodošla. »Čeprav bi lahko skoraj vedno kosil pri ljudeh, ki me prijazno vabijo v svoje domove, pa si večkrat tudi sam kaj skuham, kar pa me poleg pospravljanja in drugih gospodinjstvih opravil, sedaj, ko imam resnično zelo malo prostega časa, dodatno obremenjuje,« pravi g. Potrebuješ.

Kljub obilici dela se svoji ljubezni do živali vendarle ni popolnoma odrekel. Trenutno ima oslička, ki mu sicer ni ravno v ponos, kot sam pravi, in ga bo po vsej verjetnosti moral oddati, kot dolgoleten čebelar pa ima tudi čebele. Prvi roj čebel mu je podaril stari oče, ko mu je bilo vsega le šest let. Kljub temu da je moral, predvsem zaradi različnih bolezni, njihovo število omejiti, pa se čebelarjenja ne namerava odreči. M. LESKOVŠEK-SVETE

GOZD JE BOLAN

ČRNOMELJ — Na zadnji seji tukajšnje občinske skupščine je bilo med drugim slišati opozorilo, da je gozd pri Vražjem kamnu že močno bolan. Smreke, visoke tudi do 40 metrov, so ostale brez lubja. Na prvi pogled daje gozd vtis, kot da je v njem gorelo. Razumljivo je, da tu ne gre le za vprašanje lastnika gozda in njegovega ravnanja, ampak za odgovornost vse družbe, ki bo občutila posledice bolezni, če ne bo pravočasno ukrepala.

RAKETA PRISTALA V SOBI

BROD — Na stanovanjsko hišo Cirila Štrasbergerja z Broda je 8. junija ob 18.40 padla protična raketa. Prebila je ostreže in pristala v sobi, kjer je eksplodirala. Na srečo ni bil nihče ranjen, prišlo je le do požara, ki pa ga je lastnik kmalu sam pogasil.

OTROK ZANETIL POŽAR

LEŠNICA — 8. junija je zagorel kozolec Marjana Riflija iz Lešnice. Požar je zanetil 6-letni otrok, ko je nekaj po 15. uri prinesel iz kuhinje gorčo poleno in ga vrigel pod kozolec. Slednji je zgorel, z njim pa seno, traktor s prikolico, nakladalka, več smrekovega in hrastovega lesa, tako da je skupne škode za vsaj tri milijone tolarjev.

V VINICI SREČANJE LJUDI Z OBEH BREGOV KOLPE

VINICA — V viniškem kampu bo v četrtek, 25. junija, ob 10.30 ena osrednjih slovenskih prireditelj od dnevu državnosti. Pripravili bodo srečanje ljudi z obeh bregov Kolpe z naslovom »Prirediteljstvo Kolpa 92«. Pokrovitelj in častni predsednik prireditvenega odbora bo slovenski notranji minister Igor Bavčar, slavnostni govornik pa eden izmed članov slovenskega vodstva. Prireditvi bodo prisostvovali tudi visoki predstavniki iz Hrvaške in Slovenije. V bogatem kulturnem programu se bodo predstavili godba policije, tukajšnja rojaka Stane Starešinič, dramski igralec iz Trsta, ter Jože Šutej, operni pevec iz Zagreba, pa mojster na elektronski harmoniki Silvester Mihelič in folklorna skupina s Preloke. Po uradnem delu bo veliko ljudsko rajanje. Vabljeni!

Črnomaljsko jurjevanje bo živelo

Letos si ga je ogledalo nekaj tisoč obiskovalcev, vendar žal le Belokranjcev — Nastopilo okrog 300 folkloristov — Praznik spomina in hotenja

ČRNOMELJ — Letošnje jurjevanje, devetindvajseto zapored, ni bistveno odstopalo od dosedanjih. Čeprav je pravi zahteva po nekoliko spremenjeni podobi te največje folklorne in nasploh prireditve v črnomaljski občini že leta rdeča nit kritik jurjevanja, pa se prirediteljica Zveza kulturnih organizacij sprašuje, koliko bi bilo prireditelj sploh moč spremeniti, da ji ne bi odvzeli njenega bistva in osnovnega poslanstva, torej predstavitve belokranjskih ljudskih pesmi, plesov in običajev.

Ne nazadnje je jurjevanje praznik našega spomina in hotenja. Tako je na osrednji sobotni prireditvi v jurjevanjski dragi dejal v pozdravnem govoru slovenski kulturni minister Borut Suklje. Hkrati pa je jurjevanje po njegovem tudi neizpodbitno dejstvo, da živimo v

OHČET PO SEMIŠKO — Semiški folkloristi se ne sestanejo le tik pred jurjevanjem, ampak pridno vadijo vse leto. Uspehi so vidni, njihova semiška ohčet, ki je že prava igra, pa velja za enega najboljših priljubljenih starih belokranjskih obredov, ki mu gledalci vedno radi pristluhnejo. Na fotografiji: ženin in neveta s spremstvom nazdravljata svatom in nekaj tisoč obiskovalcem črnomaljskega jurjevanja. (Foto: M.B.-J.)

Bogasto šmarjeških grobišč

Predstavitve knjige Anje Dular Prazgodovinska grobišča v okolici Vinjega Vrha nad Belo Cerkvijo

ŠMARJETA — Na tukajšnji osnovni šoli so v petek, 12. junija, zvečer pripravili predstavitve knjige Anje Dular Prazgodovinska grobišča v okolici Vinjega vrha nad Belo Cerkvijo. Knjigo je Narodni muzej Ljubljana sicer izdal že prej, vendar je bila javna predstavitve znanstvenega dela zaradi razmer med vojno za Slovenijo prestavljena na leto. Za kraj predstavitve so izbrali šmarješko šolo zaradi dobrega sodelovanja med šolo in strokovnjaki muzeja, v zahvalo zanj pa so šoli podarili še razstavni pano, na katerem so pod naslovom »Kako so živeli pred 2500 leti« s sliko in besedo na poljuden način prikazani izsledki arheoloških izkopavanj na tem območju.

Po krajšem kulturnem programu, v katerem so nastopili ženski sekstet Kud Šmarjeta in učenci šmarješke šole, je predstojnik arheološkega oddelka Narodnega muzeja Drago Svoljšak na kratko orisal pomen izdane knjige, avtorica Anja Dular pa je ob spremljavi diapozitivov razgrnila bogato zgodovino arheoloških raziskovanj v okolici Šmarjete in predstavila del arheološkega gradiva iz teh izkopavanj, ki ga hranijo v zbirkah zunaj meja naše domovine. Prav to gradivo je bilo predmet njene obdelave, saj je arheološko gradivo iz okolice Šmarjete, ki ga hrani Narodni muzej, že poprej obdelala dr. Vida Stare v svoji monografiji. Šmarješko območje ima tako zdaj kar dvojno tovrstnih strokovnih del, kar glede na bogastvo in pomen najdb iz starejše in mlajše železne dobe tudi zasluži. MiM

SESTRI DIMNIK V GABRJU

GABRJE — Za Vladom Kreslinom in Zoranom Čilenškom bosta jutri, v petek, 19. junija, gostji gostišča »Kuli« v Gabrju sestri Nastja in Sandra Dimnik. Ljubitelji dobre glasbe, vabljeni!

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Najbolj so jih slišali policisti: puncji brez čelade, majavi gorjanski »tankerji«, policijska postaja kot tovarna — Za lepo Loko v Žužemberku

Če bo šlo tako naprej, bo treba četrtkovno dežurstvo prestaviti. Zadnjemu dežurnemu so se oglasili le trije bralec, in še to eden četrt ure pred »uradnim« začetkom, zadnji pa že po izteku. Kaj je temu krivo, naši analitiki vneto raziskujejo: ali četrtkov večer domači pesmi in napevov, blag predpoletni večer ali pa je razlog precej bolj prozaičen — evropsko prvenstvo v nogometu. Kakorkoli že, vsi trije klici se tako ali drugače nahašajo na našo policijo in vsi trije so bili iz Novega mesta. Kar lepo po vrsti.

Janez J. je opisal, kaj je tistega dne videl sredi Glavnega trga. »Parkiral sem pred Mercatorjevo blagovnico, vtem pa me ustavi tudi dva mlada policista. Po cesti sta se na mopedu pripeljali dve dekletki, obe brez čelade. Policista sta ju ustavila, a so se samo malo zafrkavali in puncji sta se lahko mirno brez čelade odpeljali naprej, fanta pa sta veselo zavila v kavarno na kavo. »Možak je hotel povedati, da se, če bi se na motorju brez čelade pripeljal mimo on, stvar ne bi tako končala, ampak bi mlada policista (zapomnil si je celo število njegune službenega avtomobila) gotovo ukrepala.« po zakonu.»

Feliks je pa iz drugega testa. Takole je bilo. Pozorni Feliks je opazoval, kako čez Gorjance na veliko vozijo osebni avtomobili s prikolicami, na katerih so sodi. Na ono stran prazni, nazaj polni. Ni mu bilo treba dolgo, da je ugotovil, da se ljudje s te strani Gorjancev tako otovorjeni vozijo do najbližje hrvaške bencinske črpalke, kjer zaradi ugodne menjave in devalvacije hrvaškega dinarja po veliko nižji ceni pridejo do kulinje olja in bencina. A Srečko ve, da prevoz takih nevarnih snovi ureja zakon in da ne gre, da bi bil vsak sam svoj »tanker«. »Čez Gorjance se vozijo

ekološke bombe!« se je upravičeno razburjal Feliks. »Pomislite, kaj se lahko zgodi, če pride do nesreče. Zato take prevoze urejajo mednarodni predpisi, ki veljajo tudi pri nas.« Feliks je natančno citiral Uradni list, v katerem je to objavljeno in iz česar jasno sledi, da mora biti prikolica za prevoz takih snovi posebej opremljena in tudi voznik mora imeti opravljen poseben izpit. »Pa še potem bi lahko na prikolici peljal največ en sod, se pravi 200 litrov bencina ali kulinje olja, čez Gorjance pa na vsemogočih razmahnjenih prikolicah in z bogve kakšnimi avti vozijo tudi po pet sodov, se pravi 1.000 litrov.« Zaskrbljeni Feliks je poklical na carino na mejnem prehodu v Metliki, kjer mu je neprijazna ženska zabrusila, da se to njega nič ne tiče in da naj kliče Bavčarja, če mu ni kaj prav. Sicer pa po njenem lahko vsak potnik v avtu pelje po 200 litrov in če jih je v avtu 5, pomeni to 1.000 litrov. Feliks sicer ni klical ministra Bavčarja, pač pa prometno policijo v Ljubljani, kjer so bili z njim zelo prijazni in so mu dali prav. »Če bi policisti na meji poznali predpise, bi moral vsak, ki bi s tako prikolico pripeljal bencin ali kulinje olje, le-to pred njimi pretočiti v primerno posodo na primerni prikolici in pri pretakanju bi moral biti obvezno zraven gasilec. Zanima me tudi, kako bi ravnali policisti, če se ne bi to dogajalo na hrvaški, ampak, recimo, na avstrijski ali italijanski meji!«

Jeznemu Novomeščanu pa nikakor ni prav, da nameravajo novo policijsko postajo graditi nasproti avtocestni postaji nad Krko. »Potem bo pa res vse na enem kupu: policija, avtocestna postaja, bolnica, lekarna, zdravstveni dom, železniki in novi cestni most in bi lahko kdo z eno

bombo vse to naenkrat popravil.« Po njegovem bi policija sodila v Zabjo vas ali na območje nekdanje kasarne v Bršlinju. »Ob razgrnitvi načrta moramo Novomeščani protestirati in se upreti gradnji na tej lokaciji. Smo res tako bogata družba, da bomo gradili 8.000 m² velike policijsko postajo, to je že lepa tovarna, in to pod športnim stadionom, na katerem smo takratni mladeniči in mladenke opravili nešteto prostovoljnih delovnih ur!«

Naslednji telefonski klic, eden pa je za to rubriko »prišel« kar po pošti. V njem se Marija iz Novega mesta razburja, ker ob vrtni ograji hotela Kandija na pločniku stoji kontejner s praznimi steklenicami, pešci pa se morajo motati med avtomobili.

Emil iz Žužemberka se je v imenu kanuistov, zelenih, športnikov in nekdanjih brigadirjev iz tega kraja pritožil nad naurejeno okolico igrišča in kopalnice na Loku v Žužemberku. Po občinski zemlji je Polde Palez naredil cesto do svoje domačije, kjer se gre kmečki turizem in ima konje. Ljudje, ki jih motijo smrad, prah in konjske fige, zahtevajo, naj si dostop naredi po svoji zemlji, zgled, kako naj bo stvar urejena, pa naj mu bo Jožica Koren, ki ima tudi kmečki turizem. Kopalnice in igrišče pa naj bosta namenjena samo kopalcem, športnikom in rekreatorjem.

A. B.

discoteka kosov hram
Gornje Vrhopolje

petek, 19. junija ob 21. uri

OBVEZNA SMER

NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 19. in 21. uro na vaš klic pri telefonu 23-304 čakala pedagoginja Marija Jaklič.

GORJANSKI »TANKER« — Dobro kupčijo je seveda treba primerno zaliti. Nekateri so opravili tudi po pet takih voženj čez Gorjance do najbližje hrvaške bencinske črpalke na dan. Pravijo, da bo to izvrsten posej. Posnetek je nastal v petek popoldne pred obcestno gorjansko gostilno. (Foto: A. B.)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

studio
Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado FRANCU KERMCU iz Brezovice. Nagrajencu čestitamoi! Lestvica je ta teden takšna:

- (5) Spet smo se skupaj zbrali - ANS. BR. POLJANŠEK
- (4) Pri plavalci Katrci - TRIO SVETLIN
- (1) Temna noč - ANS. TONIJA VERDERBERJA
- (3) Lovska stava - ANS. SPOMIN
- (2) Moja pipa - ANS. LOJZETA SLAKA
- (7) Vesele deklice - ANS. VRTNICA
- (6) Dolenjska - MODRA KRONIKA
- (10) Lojtrca - PIHALNI ORK. TREBNJE
- (-) Oče, voščimo ti - ALFI NIPIC IN NJEGOVI MUZIKANTI
- (8) Moji plavalci - ANS. TONIJA ISKRE

Predlog za prihodnji teden: Pleničke je prala - ANS. JOŽETA ŠUMAHA

KUPON št. 25
Glasujem za: .....
Moj naslov: .....
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

ŠOLA JE ZMERAJ VSEGA KRIVA

Otroci kolnejo kot Mažari, povsod pred cerkvijo, v šoli, na ulici, v trgovinah. Starejši, ki morajo to poslušati, sprašujejo: »Vas tako učijo v šoli?« Mularji ne pozdravljajo. Mimo odraslih hodi, kot da so drevesa. Dobro jutro, dober dan, dober večer - tuje besede. Hvala, prosim - neznanji. Kriva je šola.

Mule in mulci ne odstopajo na avtobusih in vlakih sedežev starejšim, invalidom in nosečnicam. Potniki se čudijo, zgražajo in navadno pravijo: »Dalec smo prišli, šola je odpovedala na celi črti.«

Ko zalotijo v trgovini dolgooprstežna, ki je izmaknil s prodajalne police čokolado, ki je na blagajni ni plačal, šef trgovine zatuli: »Bom že sporočil v šolo!«

Kadar se na izletu po lepi domovini frklja iz osmega razreda nažlampka žgane pijače, da ne ve, od kod je doma, očitno zaključijo: »Učitelj - spremljevalec bi moral bolj paziti.«

Otroci mečejo papirčke po ulicah. Kriva je šola. Premalo jih opozarja na čuvanje narave.

Šola je kriva tudi, če otroci ponočujejo, če zahajajo v disko klube, če dvijajo z mopedi, če bežijo od doma, če preveč buljijo v televizijske sprejemnike, če kadijo, če segajo po drogi, če ne berejo knjig, če so jim več materialne kot duhovne vrednote, če jim je resna glasba smešna, če vdirajo v skladišča, če začno seksati mnogo pre zgodaj, če ne spoštujejo staršev...

Šola je postala streljalo za vse neupsehe.

»Učitelji so plačani, pa naj delajo!« je slišati.

Prosvetarji nemočno vijejo roke. Največkrat odgovorijo: »Otroci imajo tudi starše!«

Krog je sklenjen: pingpong žogica odgovornosti leti iz šole v domove, kjer bivajo starši.

»Hudo smo zapostveni,« pravijo, »nimamo časa ukvarjati se z otroki.«

»Tudi mi ne,« vračajo učitelji, »pri nas so otroci največ šest ur, preostali čas so doma.«

Otroci pa kolnejo kot Mažari. Ne pozdravljajo. Ne odstopijo sedeža starejšim, invalidom, a tudi nosečnicam ne.

Starši pravijo, da je temu kriva šola. Šolniki so prepričani v ravno obratnem.

TONI GASPERIČ